

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД БЕОГРАД
ОПШТИНА - ЧУКАРИЦА
ОШ „Бранко Радичевић“
Велика Моштаница
10. Октобар бр. 10
Дел. број: 1 – 375/1 /2019
Дана: 05.07.2019

Тел./факс: 011/8075-434
Директор: 011/8075-680
Е-пошта:
osbrankoradicevic@yahoo.com
Интернет презентација:
www.osbr.edu.rs

На основу ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА („Службени гласник РС“ бр. 88/2017) - члан 61, члан 68, члан 69, члан 119; ЗАКОНА О ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017 и 27/2018) члан 23, члан 27, члан 28; и Статута ОШ „Бранко Радичевић“ у Великој Моштаници, а у складу са наставним плановима и програмима „Школски одбор ОШ „Бранко Радичевић“ у Великој Моштаници, на својој седници одржаној 05. 07.2019. г, донео је :

АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ЗА ДРУГИ, ШЕСТИ(за слободне наставне активности) , СЕДМИ (за предмете Информатика и рачунарство, Техника и технологија и Физичко и здравствено васпитање) И ОСМИ (за предмет Информатика и рачунарство)

-са почетком примене од школске 2019/20. године до школске 2021/22. године

Председник Школског
одбора

Љиљана Бошковић

в.д. директора:

Милија Ралевић

У Великој Моштаници, 2019. године

Садржај

1. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	1
2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА	2
3. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПРВИ ЦИКЛУС - ДРУГИ РАЗРЕД	4
4. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС - ШЕСТИ РАЗРЕД	4
5. САДРЖАЈИ ПРОГРАМА:	5
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА УЧИТЕЉА ДРУГОГ РАЗРЕДА ЗА ШКОЛСКУ 2019/20. ГОДИНУ	5
ПРЕДМЕТ: Српски језик	5
ПРЕДМЕТ: Математика	7
ПРЕДМЕТ: Свет око нас	13
ПРЕДМЕТ: Физичко и здравствено васпитање	17
ПРЕДМЕТ: Ликовна култура	20
ПРЕДМЕТ: Музичка култура	23
ПРЕДМЕТ: Енглески језик (SUPER MINDS 2)	29
ПЛАН ПРОЈЕКТНЕ НАСТАВЕ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД	33
ГЛОБАЛНИ ПЛАН - ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	34
ГЛОБАЛНИ ПЛАН - ВЕРСКА НАСТАВА	37
ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД	42
ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	42
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 6. РАЗРЕД	47
Наставни предмет: Руски језик	60
ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА	68
Предмет: ИСТОРИЈА	74
ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА	80
ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА	84
ПРЕДМЕТ : БИОЛОГИЈА	88
Назив предмета : ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	91
ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА	93
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА	109
Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	112
ИНФОРМАТИКЕ И РАЧУНАРСТВА	125
ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	126
ПРЕДМЕТ: Верска настава	129
ПРЕДМЕТ: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	131
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ	134
ГОДИШЊИ ПЛАНОВИ РАДА НАСТАВНИКА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД	140
Назив предмета ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	140
Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	144

ГОДИШЊИ ПЛАН СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ У СЕДМОМ РАЗРЕДУ	157
Наставни предмет: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ VII разред.....	157
ПРЕДМЕТ :ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	159

1. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Сврха школског програма је омогућавање квалитетног образовања и васпитања, као и стицања потребних знања, вештина, ставова, навика и формирање система вредности који обезбеђује успешно сналажење у животу, уз поштовање својих и туђих потреба и интереса.

Циљеви и задаци програма односе се на:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце,
- подстицање и развој физичких и здравствених способности,
- оспособљавање за даље образовање и самостално учење
- развој система вредности који се заснива на општим социјалним и моралним начелима демократског, хуманог и толерантног друштва,
- развијање и неговање другарства, поштовања људских права и подстицање индивидуалне одговорности

Циљ школског програма јесте да омогући учитељима, наставницима и стручним сарадницима базичне професионалне ослободилачке у планирању, реализацији и евалуацији целокупног школског живота од првог до осмог разреда обавезног образовања. Школски програм омогућава такође и оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе.

Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план, принципи, циљеви и стандарди постигнућа ученика и укупан образовно-васпитни рад у школи.

Циљеви основног образовања и васпитања

1) пун и усклађен интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

2) стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, медијске, техничке, финансијске и информатичке писмености, неопходних за наставак школовања и активну укљученост у живот породице и заједнице;

3) развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса, као и изражавање на језицима различитих уметности;

4) развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење медија и информационо-комуникационих технологија;

5) оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу;

6) развој мотивације за учење и оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота;

7) развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;

8) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

9) развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву;

10) развој и практиковање здравог начина живота, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;

11) развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;

12) развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;

14) формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог матерњег језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националног и светског културног наслеђа;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне и узрастне равноправности и толеранције.

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

1.Закон о основама система образовања и васпитања

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 88/2017;

2.Закон о основном образовању и васпитању

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 55/2013, 101/2017 и 27/2018;

3. Правилник о општим основама школског програма

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 5/2004;

4.Правилник о вредновању квалитета рада установа

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 9/2012;

5. Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС – Просветни гласник", бр. 10/2017;

6. Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011- други Правилник, 7/2011- други Правилник, 1/2013, 11/2014 и 11/2016;

7. Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011- други Правилник,, 7/2011- други Правилник, 1/2013, 4/2013, 14/2013, 5/2014, 11/2014, 11/2016 и 6/2017;

8. Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 3/2006, 15/2006, 2/2008, 3/2011- други Правилник, 7/2011- други Правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016 и 7/2017;

9. Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 6/2007, 2/2010, 7/2010- други Правилник, 3/2011- други Правилник, 1/2013, 4/2013, 11/2016, 6/2017, 8/2017 и 9/2017;

10. Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 5/2008, 3/2011- други Правилник, 1/2013, 5/2014, 11/2016 и 3/2018;

11. Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 6/2009, 3/2011- други Правилник, 8/2013 и 11/2016;

12. Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 2/2010, 3/2011- други Правилник, 8/2013, 5/2014, 11/2016 и 7/2017;

13. Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 5/2011;

14. Правилник о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај образовања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 5/2010;

15. Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 78/2017;

16. Правилник о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог борава

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 77/2014;

17. Правилник о програму за остваривање екскурзије у 1. И 2. Циклусу основног образовања и васпитања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 7/2010;

18. Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 5/2012;

19. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања

(„Сл. Гл. РС-Просветни гласник“ , бр. 16/18, 3/19)

20. Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања

(„Сл. Гл. РС-Просветни гласник“ , бр. 6/09, 3/11- други правилник, 8/13, 11/16, 12/18 и 3/19)

3. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПРВИ ЦИКЛУС - ДРУГИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ 2. РАЗРЕД	Недељни фонд	Годишњи фонд
српски језик	5	180
енглески језик	2	72
математика	5	180
свет око нас	2	72
ликовна култура	2	72
музичка култура	1	36
Физичко и здравствено васпитање	3	108
Пројектна настава	1	36
укупно	20	756

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ 2. РАЗРЕД	Недељни фонд	Годишњи фонд
грађанско васпитање	1	36
верска настава	1	36

4. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС - ШЕСТИ РАЗРЕД

ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ШЕСТИ РАЗРЕД		
		недељно	годишње	реализатори програма
1.	Српски језик	4	144	Дејана Трифуновић
2.	Енглески језик	2	72	Тијана Бојовић
3.	Ликовна култура	1	36	Срђан Крстић
4.	Музичка култура	1	36	Лаура Думани
5.	Историја	2	72	Невенка Стевановић Ђорђевић
6.	Географија	2	72	Љиљана Влајковић
7.	Физика	2	72	Иван Завишић
8.	Математика	4	144	Срђан Раденовић
9.	Биологија	2	72	Данијела Климента
10.	Техника и технологија	2	72	Марко Ђекић
11.	Физичко и здравствено васпитање	2	72	Миладинка Таталовић
12.	Информатика и рачунарство	1	36	Соња Јовановић

ред. број	ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ШЕСТИ РАЗРЕД		
		недељно	годишње	реализатори програма
1.	Грађанско васпитање	1	36	Ирена Динић
2.	Верска настава	1	36	Александар Лукић
3.	Руски језик	2	72	Ирена Динић
4.	Обавезне физичке активности	1,5	54	Миладинка Таталовић

ред. број	СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	ШЕСТИ РАЗРЕД		
		недељно	годишње	реализатори програмa
1.	Чувари природе	1	36	Данијела Климента
2.	Цртање сликање и вајање	1	36	Срђан Крстић

5. САДРЖАЈИ ПРОГРАМА:

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА УЧИТЕЉА ДРУГОГ РАЗРЕДА ЗА ШКОЛСКУ 2019/20. ГОДИНУ

ПРЕДМЕТ: Српски језик

РАЗРЕД: други

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	УЧЕЊЕ ДРУГОГ ПИСМА	/	/	5	10	8	4	6	8	4	/	24	21	45
2.	КЊИЖЕВНОСТ	8	10	7	7	5	2	8	4	11	8	48	22	70
3.	ЈЕЗИК	8	9	6	2	3	2	7	2	/	1	23	17	40
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	5	4	2	1	1	1	1	2	5	3	4	21	25
УКУПНО		21	23	20	20	17	9	22	16	20	12	99	81	180

Књижевност – 70 часова, Језик – 40 часова и Језичка култура 70 часова (од тога 45 часова за учење латинице).

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	УЧЕЊЕ ДРУГОГ ПИСМА	никативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема.	1CJ.1.2.1; 1CJ.1.3.5; 1CJ.1.2.2; 1CJ.1.3.1; 1CJ.1.3.10; 1CJ.1.2.5; 1CJ.1.2.6; 1CJ.1.2.8; 1CJ.1.3.2; 1CJ.2.2.1; 1CJ.2.2.2; 1CJ. 2.2.3; 1CJ.2.2.7; 1CJ.2.2.8; 1CJ.2.2.9; 1CJ.2.2.10; 1CJ.2.3.2; 1CJ. 2.3.9.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном);
2.	КЊИЖЕВНОСТ	никативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, решавање проблема.	1CJ.1.5.3; 1CJ.1.5.4; 1CJ.2.5.4; 1CJ.2.5.5; 1CJ.3.5.1; 1CJ.3.5.2; 1CJ.3.5.3; 1CJ.2.5.2.	– разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту;
3.	ЈЕЗИК	никативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, дигитална компетенција, решавање проблема.	1CJ.1.3.3; 1CJ.1.3.4; 1CJ.1.3.5; 1CJ. 1.3.8.	– разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна правописна правила;
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	никативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема.	1CJ.0.1.1; 1CJ.0.1.2; 1CJ.0.1.6; 1CJ.0.1.3; 1CJ.0.1.4; 1CJ.0.1.5; 1CJ.0.1.6; 1CJ. 0.1.7; 1CJ.0.1.8; 1CJ.2.3.4; 1CJ.2.3.5; 1CJ.2.3.8; 1CJ.1.3.7; 1CJ.1.3.9.	– користи различите облике усменог и писменог изражавања препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину;

				– учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст.
--	--	--	--	--

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА ЗА ШКОЛСКУ 2019/20. ГОДИНУ

ПРЕДМЕТ: Математика

РАЗРЕД: ДРУГИ

ТЕМА / МОДУЛ / МЕСЕЦ	ИСХОДИ (на крају теме / модула / месеца)	Р.бр · наст · јед.	НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ИСПЛАНИРАНОГ
Понављање градива првог разреда/ септембар	На крају часа ученик ће бити у стању да: • користи уџбеник • решава задатке са бројевима до 100 научене у првом разреду • сабира и одузима	1.	Упознавање с уџбеником, бројеви до 100	уч	Српски језик Ликовна култура	
	На крају часа ученик ће бити у стању да: • сабира и одузима бројеве до 20 • решава математичке изразе и текстуалне задатке	2.	Сабирање и одузимање до 20	уг		
	На крају часа ученик ће бити у стању да: • сабира и одузима бројеве до 100 • решава математичке изразе и текстуалне задатке	3.	Сабирање и одузимање до 100	уг		
	На крају часа	4.	Положаји	уг		

Бројеви до 100 – сабирање и одузимање/ септембар	ученик ће бити у стању да: ● именује положаје предмета ● одреди односе међу предметима		предмета и односи међу њима			
	На крају часа ученик ће бити у стању да: ● именује врсте линија и геометријска тела одређује положај линија у простору	5.	Линије	уг		
	На крају часа ученик ће бити у стању да: ● сабира и одузима бројеве до 100 ● упоређује бројеве до 100 ● решава математичке изразе и текстуалне задатке разликује линије, геометријске фигуре и тела.	6.	Иницијални тест	пз		
	На крају часа ученик ће бити у стању да: ● сабира двоцифрени и једноцифрени број с прелазом преко десетице ● практично решава задатке са сабирањем	7.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја (36 + 7)	ог		
		8.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја (36 + 7)	уг		
	На крају часа ученик ће бити у стању да: ● одузима једноцифрени број од двоцифреног с прелазом преко десетице ● практично решава задатке са одузимањем	9.	Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног (45 – 8)	ог		
		10.	Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног (45 – 8)	уг		
	На крају часа ученик ће бити у	11.	Сабирање и одузимање	уг		

	стању да: сабира и одузима бројеве до 100 са прелазом преко десетице решава математичке изразе и текстуалне задатке са сабирањем и одузимањем до 100					
	На крају часа ученик ће бити у стању да: сабира двоцифрене бројеве решава математичке изразе и текстуалне задатке	12.	Сабирање двоцифрених бројева (34 + 28)	ог		
		13.	Сабирање двоцифрених бројева (34 + 28)	уг		
	На крају часа ученик ће бити у стању да: да одузима двоцифрене бројеве решава текстуалне задатке и математичке изразе	14.	Одузимање двоцифрених бројева (52 – 27)	ог		
		15.	Одузимање двоцифрених бројева (52 – 27)	уг		
	На крају часа ученик ће бити у стању да: сабира и одузима бројеве до 100	16.	Сабирање и одузимање	уг		
	решава математичке изразе и текстуалне задатке	17.	Сабирање и одузимање	уг		
	практично примењује знања о сабирању и одузимању двоцифрених бројева решавањем задатака	18.	Сабирање и одузимање	пз		

	На крају часа ученик ће бити у стању да: ● зна како гласи својство замене места сабирака да примени замену места сабирака приликом сабирања	19.	Замена места сабирака	ог		
	На крају часа ученик ће бити у стању да: ● да сабира три броја здруживањем сабирака разуме да здруживање сабирака олакшава рачунање	20.	Здруживање сабирака	ог		
	На крају часа ученик ће бити у стању да: ● замени места сабирцима и здружи сабирке решава задатке	21.	Замена места и здруживање сабирака	уг		

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Обнављање градива првог разреда	6											6	6
2.	Бројеви до 100 - први део	15	23	1								16	23	39
3.	Геометрија први део			16								7	9	16
4.	Бројеви до 100 - други део			3	20	17	9	22	16	9		38	58	96
	Геометрија други									6		2	4	6

5.	део													
6.	Мерење и мере									5	1	2	4	6
7.	Утврђивање градива другог разреда										11		11	11
УКУПНО		21	23	20	20	17	9	22	16	20	12			180

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
1.	Обнављање градива првог разреда	Решавање проблема Рад с подацима и информацијама Комуникација		
2.	Бројеви до 100 - први део	Компетенција за учење Решавање проблема Сарадња Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација	1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој; 1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве стотине; 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом; 1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве стотине; 1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза; 1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције; 1МА.2.1.5. уме да решава задатке са непознатим чиниоцем, дељеником или делиоцем	– одреди десетице најближе датом броју; – усмено сабира и одузима бројеве до 100; – примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – одреди делове (облика) дате величине; – изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; – прикаже мањи број података у табlici и

				стубичастим дијаграмом; – уочи правило и одреди следећи члан започетог низа
3.	Геометрија први део	Компетенција за учење Решавање проблема Сарадња Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација	1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине (m, cm, dm) и њихове односе; 1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине линије приказане на слици; 1МА.3.2.1. претвара јединице за мерење (m, cm, dm) из већих у мање	– разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; – изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине
4.	Бројеви до 100 - други део	Компетенција за учење Решавање проблема Сарадња Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација	1.МА.1.1.3. уме да множи и дели без остатка у оквиру прве стотине; 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом; 1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве стотине; 1МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ ($n \leq 10$) и препозна његов графички приказ; 1МА.1.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине (где је $0 < n \leq 10$) 1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције; 1МА.2.1.5. уме да решава задатке са непознатим чиниоцем, дељеником или делиоцем	– користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; – усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – уочи правило и одреди следећи члан започетог низа
5.	Геометрија други део	Компетенција за учење Решавање проблема Сарадња Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација	1МА.1.2.1. уме да именује геометријске облике у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачка); 1МА.2.2.1. уочава међусобне односе	– нацрта право-угаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигуре на датом цртежу;

		Естетичка компетенција	геометријских објеката у равни	– уочи симетричне фигуре;– допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву
6.	Мерење и мере	Компетенција за учење Решавање проблема рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву	1МА.2.4.2. зна јединице за време (минут и сат) и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама	– чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама
7.	Утврђивање градива другог разреда	Решавање проблема Рад с подацима и информацијама Комуникација Сарадња		

ПРЕДМЕТ: *Свет око нас*

РАЗРЕД: други

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИ ВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ДРУГИ И ЈА	9	3	-	-	-	-	-	-	-	-	7	4+1	12
2.	КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	-	6	7	3	-	-	-	-	-	-	10	5+1	16
3.	КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ	-	-	-	5	6	3	3	-	-	-	11	5+1	17
4.	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	-	-	-	-	-	-	7	6	7	-	12	7+1	20
5.	ЧОВЕК СТВАРА	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5	4	1+2	7
УКУПНО		9	9	7	8	6	3	10	6	9	5	44	28	72

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА	ИСХОДИ
-------	--------------------------	-------------------------------	-------------------------	--------

			УЧЕНИКА	
1.	ДРУГИ И ЈА	• комуникативна компетенција, • компетенција за учење, • дигитална компетенција, • компетенција за сарадњу, • за одговорно учешће у демократском друштву, • компетенција за одговоран однос према здрављу.	1ПД.1.5.1, 1ПД.1.5.2, 1ПД.1.5.3, 1ПД.1.5.4, 1ПД.1.5.5. 1ПД.2.5.2, 1ПД.2.5.3, 1ПД.3.5.1, 1ПД.3.5.2	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: • оствари права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; • прихвати последице када прекрши правила понашања; • се понаша тако да уважава различитости других људи; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; • идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; • разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; • повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; • повеже резултате рада са уложеним трудом; • одржава личну хигијену-руку, зуба и чулних органа.
2.	КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	• комуникативна компетенција, • компетенција за учење, • дигитална компетенција, • за сарадњу, • естетичка компетенција, • за одговорно учешће у демократском друштву, • за одговоран однос према околини.	1ПД.1.5.1, 1ПД.1.5.2, 1ПД.1.5.3, 1ПД.1.6.2.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: • одреди тип насеља на основу његових карактеристика; • оствари права и обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; • идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • се понаша тако да уважава различитости других људи; • примени правила

				културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; ● именује занимања људи у свом насељу са околином; ● пронађе тражени објект у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; ● разликује облике рељефа у свом насељу и околини; ● разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.
3.	КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ	● комуникативна компетенција, ● компетенција за учење, ● дигитална компетенција, ● компетенција за сарадњу, ● за одговорно учешће у демократском друштву.	1ПД.1.4.1, 1ПД.1.4.2, 1ПД.1.4.4, 1ПД.2.4.1.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: ● одабере начин кретања тела , узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; ● понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; ● сарађује са другима у групи на заједничким активностима; ● наводи примере различитих облика кретања у окружењу; ● измери растојање које тело пређе током свог кретања; ● одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; ● забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; ● повеже резултате рада са уложеним трудом; ● изведе једноставне огледе пратећи упутства.

4.	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	• компетенција за учење, • комуникативна компетенција, • за сарадњу, • рад с подацима и информацијама, • дигитална компетенција, • естетичка компетенција, • одговоран однос према околини, • одговоран однос према здрављу.	1ПД.1.1.1, 1ПД.1.1.2, 1ПД.1.1.5, 1ПД.1.2.3, 1ПД.2.1.1, 1ПД.2.1.4, 1ПД.2.2.3, 1ПД.2.2.4, 1ПД.3.1.1, 1ПД.3.1.2.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: • идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • препозна примере повезаности живих бића са условима живота; • разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; • изведе једноставне огледе пратећи упутства; • разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; • повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/ улогама; • негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; • наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; • повеже резултате рада са уложеним трудом; • повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима; • безбедно поступа пре и током временских непогода; • штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; • разврста отпад на предвиђена места; • се понаша тако да уважава различитости других људи.
5.	ЧОВЕК СТВАРА	• компетенција за учење; • комуникативна компетенциј; • за сарадњу; • рад с подацима и информацијама; • дигитална компетенција;	1ПД.1.1.1. 1ПД.1.3.6.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета;

		• естетичка компетенција; • одговоран однос према околини; • предузимљивост и оријентација ка предузетништву,		• истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; • именује занимања људи у свом насељу и околини; • повеже резултате рада са уложеним трудом; • штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; • пронађе нову намену коришћеним предметима; • разврста отпад на предвиђена места.
--	--	---	--	---

ПРЕДМЕТ: Физичко и здравствено васпитање

Годишњи фонд: 108 часова

РАЗРЕД: ДРУГИ

Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања јесте да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБУЧ АВАЊ Е	УВЕЖ БАВА ЊЕ	СВЕГ А
		IX	X	XI	XI I	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	НА СВИМ ЧАСОВИМА		

2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ													
	1. Ходање и трчање	4	2					1	3	5		5	10	15
	2. Скакања и прескакања	3	4	5	1				2	2	2	9	10	19
	3. Бацања и хватања	1	1	2	1	3		4			1	5	8	13
	4. Пузања, вишења, упори и пењања	1	2	2					2	3		4	6	10
	5. Вежбе на тлу				1	7	2	2				5	7	12
	6. Вежбе равнотеже	3					1	5	2			6	5	11
	7. Вежбе са реквизитима		2		2	1	1			1	3	4	6	10
	8. Плес и ритмика		3	3	6		2					6	8	14
	9. Полигони		1		1			1		1		-	4	4
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА													
	1. Култура вежбања и играња	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	НА СВИМ ЧАСОВИМА		
	2. Здравствена култура													
УКУПНО		1	1	1	1	1	6	1	9	1	6	44	64	108
		2	5	2	2	1		3		2				

Р.Б Р.	ОБЛАСТ/ТЕМА/МО ДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	- КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ - ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА - БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ	ФВ.1.1.1.Разуме значај правилног држања тела за здравље ФВ.1.1.2.Разликује правилно од неправилног држања тела ФВ.1.1.3.Остварује напредак у развоју моторичких способности у складу са индивидуално постављеним нормама ФВ.2.1.1.Правилно изводи једноставније вежбе обликовања, са и без реквизита ФВ.3.1.1.Примењује самостално научени комплекс јутарње гимнастике	- примени једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно дише током вежбања; - разликује правилно од неправилног држања тела; - успостави правилно држање тела;
2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	- КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ - ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ - РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА - ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА - ВЕШТИНА САРАДЊЕ	ФВ.1.2.1.Унапређује моторичке способности ФВ.1.2.2.Усклађује своје кретање са кретањем пара ФВ.1.2.3.Познаје правила елементарних и штафетних игара ФВ.1.2.4.Прави разлику по карактеристикама елементарних и штафетних игара ФВ.2.2.1.Вешто изводи разноврсне форме природних облика кретања ФВ.2.2.2.Изводи гимнастичке покрете предвиђене за други разред	- правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес;

			ФВ.2.2.3.Поседује позитивно искуство успешности кроз овладавање правила елементарних и штафетних игара ФВ.3.2.1.Спретно учествује у елементарним и штафетним играма ФВ.3.2.2.Покретом изражава своје емоције и искуства, покрет усклађује са музиком ФВ.3.2.3.Вешто изводи сложеније форме природних облика кретања	
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	- ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ - ВЕШТИНА ЗА ЖИВОТ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ - ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА - ВЕШТИНА САРАДЊЕ - БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ	ФВ.1.3.1.Познаје основна начела безбедности у сали, на игралишту и учионици ФВ.1.3.2.Уочава своје моторичке и друге способности и особине и сличности и разлике међу вршњацима ФВ.2.3.1.Познаје неспортско понашање ФВ.2.3.2.Упознаје и прихвата себе и друге кроз игру ФВ.2.3.3.Примењује здравствено-хигијенске мере ФВ.3.3.1.Упознаје и прихвата своје способности, особине и ограничења значајна за учешће у игри ФВ.3.3.1.Позитивно вреднује успешне потезе и уложени труд свих учесника у игри, уз подстицање свих учесника у игри	- користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - уочава улогу делова тела у вежбању; - уочи промене у расту код себе и други; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; - примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - наведе врсте намирница у исхрани; - препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује успех у вежбању;

ПРЕДМЕТ: Ликовна култура

РАЗРЕД: други

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Облици	8	8	10	6							22	2	8	32
2.	Простор				2	8	4					8	4	2	14
3.	Споразумевање							8	6			10		4	14
4.	Ликовне игре									8	4	4	4	4	12
5.															
УКУПНО		8	8	10	8	8	4	8	6	8	4	44	10	18	72

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Облици	- Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Компетенција за учење - Естетичка компетенција - Комуникација		- Тумачи једноставне визуелне информације везане за облике које опажа у свакодневном животу. - Користи информације о светлости и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад - Природне облике надограђују, допуњују и на тај начин развијају комбинаторне способности ; - Користи информације о

				особинама облика и контрасту у свом стваралачком раду. ● Разматра сам и са другима шта и како је учио и где та знања може применити. ● Изражава своје замисли одабраном ликовном техником. ● Примени стечена знања и доживљена искуства на новим задацима. ● Користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; Уочава визуелне супротности у свом окружењу и изрази одабраним материјалом и техникама свој доживљај и замисли. ● Преобликују материјале у занимљиве ликовне целине ● Користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин ● Користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу ● Изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли. ● Преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу ● Разматра, сам или у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.
--	--	--	--	--

			Повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте;
2.	Простор	- Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Компетенција за учење - Естетичка компетенција - Комуникација - Одговоран однос према здрављу - Одговорно учешће у демократском друштву	- Повезује и примењује стечена знања из различитих области, да уређује простор у коме живи и да води рачуна о њему - Повезује уметничко занимање сценографа, костимографа и одговарајуће продукте; - Изражава говором, мимиком, и телом различита расположења, покрете и дешавања; - Упореджује свој и туђ естетски доживљај простора, изрази, одабраним материјалом и техникама замисли; - Тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу и користи их као подстицај за стваралачки рад - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин се изрази, одабраним материјалом и техникама
3.	Споразумевање	- Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Компетенција за учење - Естетичка компетенција - Комуникација	- тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу - користи информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; - тумачи једноставне визуелне информације - користи материјал и

		• Одговоран однос према здрављу • Одговорно учешће у демократском друштву		прибор на безбедан, одговоран и креативан начин; • изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли
4.	Ликовне игре	• Рад с подацима и информацијама • Решавање проблема • Сарадња • Компетенција за учење • Естетичка компетенција • Комуникација		• изрази бојом, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, осећања и замисли • вајањем у глини изрази своје емоције, машту, осећања и замисли • користи информације као подстицај за стваралачки рад; • разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити

ПРЕДМЕТ: Музичка култура

РАЗРЕД: ДРУГИ

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Увод у свет музике	1										1		1
2.	Поново у школи	3	4									6	1	7
3.	Распевани кишобрани			4								3	1	4
4.	Звуци кристалне дворане				1	3						3	1	4
5.	Распевана фарма		1		1		1	4	2	1		9	1	10
6.	На путу до дуге								1	3	2	4	2	6
7.	Празнични воз				3		1					3	1	4

УКУПНО	4	5	4	5	3	2	4	3	4	2	29	7	36
--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	----

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Увод у свет музике	- Рад са подацима и информацијама, - дигитална, - вештина комуникације, - вештина сарадње, - естетичка	/	На крају часа ученик ће бити у стању да: - објасни својим речима утиске о слушаном делу - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука. - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; (<i>Српски језик</i>) - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; (<i>Српски језик</i>) - изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; (<i>Ликовна култура</i>)
2.	Поново у школи	- Естетичка, - вештина сарадње, - еколошка, - дигитална, - рад са подацима и информацијама, - решавање проблема - вештина комуникације	/	На крају часа ученик ће бити у стању да: - објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; - издвоји основне музичке изражајне елементе; - изговара бројалице у ритму, уз покрет; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; - повезује ритам са графичким приказом; - препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; - деонице у музичким играма; - разликује стих и строфу; (<i>Српски језик</i>); - уочи стихове који се римују; (<i>Српски језик</i>); - разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; (<i>Српски језик</i>) - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; (<i>Српски језик</i>) - примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; (<i>Свет око нас</i>) - разликује и именује особине различитих живих бића; (<i>Свет око нас</i>);

				- идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; (<i>Свет око нас</i>) - се понаша тако да уважава различитости других људи; (<i>Свет око нас</i>) - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; (<i>Свет око нас</i>) - тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; (<i>Ликовна култура</i>) - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; (<i>Физичко васпитање</i>).
3.	Распевани кишобрани	Дигитална, естетичка, еколошка, вештина сарадње. рад са подацима и информацијама, решавање проблема, вештина комуникације	/	На крају часа ученик ће бити у стању да: - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; - издвоји основне музичке изражајне елементе; - осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; - направи дечје ритмичке инструменте; - разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - повезује ритам са графичким приказом; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; - објасни својим речима утиске о слушаном делу; - према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; - деонице у музичким играма; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; - износи своје мишљење о тексту; (<i>Српски језик</i>) - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; (<i>Српски језик</i>) - разликује књижевне врсте: народну песму; (<i>Српски језик</i>) - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника ; (<i>Српски језик</i>) - пронађе нову намену коришћеним предметима; (<i>Свет око нас</i>) - преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; (<i>Свет око нас</i>) - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; (<i>Свет око нас</i>) - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; (<i>Свет око нас</i>) - пронађе нову намену коришћеним предметима; - користи материјал и прибор на безбедан и

				одговоран начин; (<i>Ликовна култура</i>) - преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; (<i>Ликовна култура</i>) - изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; (<i>Ликовна култура</i>)
4.	Звуци кристалне дворане	- Дигитална, решавање проблема, естетичка, вештина сарадње.	/	На крају часа ученик ће бити у стању да: - објасни својим речима утиске о слушаном делу; - издвоји основне музичке изражајне елементе; - препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; - повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - свира по слуху ритмичку пратњу уз песму; - објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; - свира ритмичку пратњу уз бројалице и песме; - повезује ритам са графичким приказом; - према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; - износи своје мишљење о тексту; (<i>Српски језик</i>) - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; (<i>Српски језик</i>) - изражајно чита ћирилички текст; (<i>Српски језик</i>) - уочи разлике у брзини кретања тела. (<i>Свет око нас</i>) - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; (<i>Физичко васпитање</i>)
5.	Распевана фарма	- Рад са подацима и информацијама, дигитална, решавање проблема, естетичка, вештина сарадње.	/	На крају часа ученик ће бити у стању да: - објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона; - повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - повезује почетне тонове песаме и једноставних са бојама; - повезује ритам са графичким приказом; - осмисли одговор на музичко питање; - свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; - изводи уз покрет музичке игре;

				- изводи уз покрет традиционалне игре; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; - препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; <i>(Српски језик)</i> - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; <i>(Српски језик)</i> - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; <i>(Свет око нас)</i> - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; <i>(Свет око нас)</i> - повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; <i>(Свет око нас)</i> - изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; <i>(Ликовна култура)</i> - изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; <i>(Ликовна култура)</i>
6.	На путу до дуге	- Решавање проблема, - естетичка, - вештина сарадње, - дигитална, - еколошка	/	На крају часа ученик ће бити у стању да: - објасни својим речима утиске о слушаном делу; - препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - повезује почетне тонове песаме и једноставних са бојама; - повезује тонове једноставних наменских песама са бојама; - повезује ритам са графичким приказом; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - направи дечје ритмичке инструменте; - објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; - изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; - осмисли покрете уз музику; - осмисли ритмичку пратњу за песму помоћу различитих извора звука; - направи дечје ритмичке инструменте; - свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - разликује књижевне врсте: песму; <i>(Српски језик)</i> - разликује стих и строфу; <i>(Српски језик)</i>

				- учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; <i>(Српски језик)</i> - уочи стихове који се римују; <i>(Српски језик)</i> - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - користи различите облике усменог и писменог изражавања; <i>(Српски језик)</i> - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; <i>(Српски језик)</i> - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; <i>(Српски језик)</i> - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; <i>(Свет око нас)</i> - одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; <i>(Свет око нас)</i> - пронађе нову намену коришћеним предметима; <i>(Свет око нас)</i> - преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; <i>(Ликовна култура)</i> - изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; <i>(Ликовна култура)</i>
7.	Празнични воз	- Дигитална, решавање проблема, - вештина комуникације, - естетичка, - вештина сарадње, - рад са подацима и информацијама, - еколошка, - предузетничка, - вештина за живот у демократском друштву	/	На крају часа ученик ће бити у стању да: - повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - осмисли покрете уз музику; - осмисли једноставну мелодију; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; - повезује музичко дело са њему блиским ситуацијама; - повезује ритам са графичким приказом; - искаже своје утиске о делу које слуша; - објасни својим речима утиске о слушаном делу; - препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; - осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - учтиво учествује у вођеном и слободном разговору <i>(српски језик)</i>; - износи своје мишљење о тексту; <i>(Српски језик)</i> - разликује књижевне врсте: песму; <i>(Српски језик)</i> - учествује у разговору и пажљиво слуша

				саговорника; <i>(Српски језик)</i> - изражајно чита ћирилички текст; <i>(Српски језик)</i> - идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; <i>(Свет око нас)</i> - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; <i>(Свет око нас)</i> Препозна и искаже радост, тугу <i>(Свет око нас)</i> . - изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; <i>(Ликовна култура)</i>
--	--	--	--	--

ПРЕДМЕТ: Енглески језик (SUPER MINDS 2)

РАЗРЕД: други

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Friends	5										2	3	5
2.	At School	4	3									4	3	7
3.	Let's play		5	2								4	3	7
4.	Pet show			6	1							4	3	7
5.	Lunchtime				6	1						4	3	7
6.	Free time					6	1					4	3	7
7.	The old house						3	4				4	3	7
8.	Get dressed!							5	2			4	3	7
9.	The robot								3	4		4	3	7
10.	At the beach									4	4	4	4	8
11.	Festivals (Halloween, Christmas, Easter)		1		1				1			1	2	3
УКУПНО												39	33	72

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Friends Поздрављање и представљање; алфабет; боје; бројеви 1–10	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3. 1.1.4 1.1.10 1.1.11 1.1.15 1.2.1 1.2.4 1.3.1	Ученици разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздраве и отпоздраве користећи једноставна језичка средства; питају и кажу како се зову. Разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему;

				поштују правила учтиве комуникације.
2.	At school Описивање окружења; изражавање упутстава и налога	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.10 1.1.11 1.1.15 1.2.1 1.2.4 1.3.1.	Ученици препознају и именују предмете из учионице; разумеју једноставан опис места; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју изразе за тражење и нуђење помоћи и упућују захвалност; уочавају сличности разлике у школском животу у циљној култури и код нас; препознају и именују облике; разумеју изразе за захваљивање и извињавање и упућују захвалност и извињење; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.
3.	Let's play Описивање окружења; изражавање упутстава и налога	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.15 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.3 1.2.4 1.3.1 2.1.1	Ученици препознају и именују играчке; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање и неприпадање; знају да кажу чије је нешто; уочавају сличности и разлике у начину разоноде и физичким активностима у циљној култури и код нас; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.
4.	Pet show Описивање места; изражавање допадања и недопадања	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.13 1.1.15 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.4 1.3.1 2.1.1	Ученици препознају и именују кућне љубимце и појмове који се односе на биљке и животиње; препознају различита станишта у којима животиње живе; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања и недопадања; користе изразе допадање и

				недопадање; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.
5.	Lunchtime Описивање врста и порекла хране; изражавање припадности	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.15 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.4 1.3.1 2.1.1	Ученици препознају и именују врсте хране; разумеју једноставне описе хране и исказе који се односе на поседовање и непоседовање; размењују информације које се односе на описе хране и порекло хране; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.
6.	Free time Слободне активности; позив и реаговање на позив у заједничкој активности	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.13 1.1.15 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.4 1.3.1 2.1.1	Ученици препознају и именују дане у недељи; препознају и именују активности у слободно време; разумеју једноставне исказе који се односе на провођење слободног времена; уочавају сличности и разлике у начину разоноде и физичким активностима у циљној култури и код нас; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.
7.	The old house Описивање простора; исказивање положаја у простору; изражавање количине	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.13 1.1.15 1.1.20 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.3 1.2.4 1.3.1 1.3.2 2.1.1 2.1.2 2.1.3	Ученици препознају и именују просторије у кући и делове намештаја; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; разумеју једноставна питања о положају у простору и реагују на њих; размењују информације о месту становања; разумеју исказе који се односе на изражавање количина; уочавају сличности и разлике у изгледу животног простора у циљној култури и код нас; повезују садржаје других

				наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.
8.	Get dressed! Описивање одеће; изражавање допадања/недопадања; позив и реаговање на позив у заједничкој активности	Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.14 1.1.15 1.1.15 1.1.20 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.4 1.3.1 2.1.1 2.1.3 2.1.12	Ученици препознају и именују делове одеће и обуће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју једноставне описе; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.
9.	The robot Описивање живих бића; препознавање и описивање делова тела; изражавање способности	Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.14 1.1.15 1.1.20 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.4 1.3.1 2.1.1 2.1.3 2.1.12	Ученици препознају и именују делове тела; разумеју једноставан опис живог бића; описују своје тело користећи најједноставнија језичка средства; препознају и описују способности; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.
10.	At the beach Описивање активности на летњем распусту; описивање места у окружењу; позив на заједничку активност;	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.14 1.1.15 1.1.15 1.1.20 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.4 1.3.1 2.1.1 2.1.3 2.1.12	Ученици препознају и именују врсте активности на летњем распусту; разумеју једноставне описе места у окружењу; размењују информације које се односе положај ствари у окружењу; препознају и именују врсте временских прилика; именују своје свакодневне активности везане за игру на летњем распусту; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком;

				поштују правила учтиве комуникације.
11.	Festivals Halloween Christmas and New Year Easter Честитање	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.13 1.1.15 1.1.21 1.1.22 1.2.1 1.2.4 1.3.1 2.1.1 2.1.2 2.1.3 2.1.12	Ученици разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упућују једноставне честитке; уочавају сличности и разлике у начину прославе Божића и Ускрса код нас и у ВБ; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.

ПЛАН ПРОЈЕКТНЕ НАСТАВЕ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

Месец	Број часова	Понуђене теме	Број часова по теми
Септембар	4	Сликовни распоред	2
		Наше нове игре	2
		Значај саобраћајног знака за ђака	2
		Тако ми се хтелo да упознам тело	2
		У славу бринемо о здрављу	2
Октобар	5	Морам, могу, смем и хоћу	2
		Шарени оброк	2
		Млади за старе	2
		Наше место на једном месту	4
Новембар	4	Жута чаробница	2
		У знању је моћ када треба помоћ	4
		Човек иште земљиште	2
		Кад нас чека полигон препрека	2
		Кад ластиш замени теретану	2
Децембар	4	Помозимо врапцима	2
		Друштвене игре некада могу и сада	2
		Задруга за друга	2
		Празници у слици и прилици	2
Јануар	3	Кад олуја, мећава и гром терају по свом	2
		Игра чула	2
		Трагом славног сликара	2
		Од творца до дворца	2
Фебруар	2	Дневник прочитаних књига	2
		Одељењска енциклопедија за децу	4
		Какве слике – такве временске прилике	2
		Сви путеви воде до воде	2
Март	4	Насмејане саксије	2
		Наш зелени кутак у учионици	2
		Пролећни карневал	2
		Еко-поруке нам иду од руке	2
Април	4	Наша вицотека	2
		Удружење „Дрвенко“	4
		Шта се крије иза мимикрије	2
		Најближа река нас чека	2
Мај	4	Од тањира до сувенира	4

		Дневник наставе у природи	2
		Позориште лутака	4
		Око астала у друштву материјала	2
Јун	2	Од старогa ново	2
		Дан шарене обуће	2

ГЛОБАЛНИ ПЛАН - ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред: ДРУГИ

Циљеви и задаци

Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима;

подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других;

оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге;

развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације;

оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању;

развијање креативног изражавања;

оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета;

оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;

развијање и неговање основних људских вредности.

подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика

пружити могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

Наставни предмет: Грађанско васпитање

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36

Редн и број	НАСТАВНА ТЕМА	Број часов а по теми	Временск а динамика (месец)	Начин реализације програма

1.	ТЕМА: Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима Сусрет родитеља, наставника и ученика. Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за остваривање програма грађанског васпитања; Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада.	2	IX	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра
2.	ТЕМА: Подстицање развоја самосвести, самопоштовања и уважавања других Репортери Поносим се што Изражавање захвалности другоме	3	IX,	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра
3.	ТЕМА: Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе, и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге Речник осећања Како се ко осећа О стиду и срамоти Љубомора Кривица Ја и љубав Моје потребе	7	X,XI	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра
4.	ТЕМА: Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације Како да кажем Слушање и неслушање Да ли се чујемо Чујем и и срце	4	XII	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра

5.	ТЕМА: Оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању Кад ја нећу Посредовање у сукобу између дечака и девојчица Посредовање у сукобу између ученика истог пола Посредовање у сукобу између родитеља и деце	4	I,II	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра
6.	ТЕМА: Оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему, и да активно доприносе развоју школе по мери детета Породично стабло Жирафе у учионици Шта се коме допада Шта можемо да урадимо	4	III	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра
7.	ТЕМА: Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању Дечја права Моја одговорност Кад деца крше дечја права Кад родитељи крше дечја права Кад одрасли у школи крше дечја права Различити смо али су нам права иста	6	IV,V	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра

8.	ТЕМА: Развијање и неговање основних људских вредности Ја то већ уmem Шта кад се то деси Мој омиљени јунак из приче/бајке/филма Сарадња	4	V	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра
9.	ТЕМА: Евалуација Ја пре, ја после Презентација	2	VI	демонстративна истраживачка илустративна стваралачка игра
Укупно		36		

ГЛОБАЛНИ ПЛАН - ВЕРСКА НАСТАВА

Разред: ДРУГИ

Циљеви и задаци

Примарни циљ предмета је да код ученика развије свест да је Бог заједница личности и да се свету открива преко литургијске заједнице људи.

Ученици треба да:

- а) уче да Литургија није обичан догађај;
- б) уче да се на Литургији пројављује Бог као заједница личности: Оца, Сина – Христа и Светог Духа;
- в) упознају структуру Литургије;
- г) разликују радње на Литургији;
- д) уче да је Исус Христос, иако физички одсутан, присутан на Литургији као плод наше љубави према њему.

Наставни предмет: Верска настава

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36

Редни број наставне теме	Број часова		НАСТАВНА ТЕМА	Временска динамика (месец)	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (Искази описују шта ученик/ученица зна и уме из наведене теме/области)	Начин остваривања програма
	за обраду	за остале типове часа				
1.		1	Увод	септембар		
2.	5		Бог је заједница личности оца, сина и светог духа (биће као заједница, као љубав)	септембар октобар	Ученици треба да: уоче да Литургија није обичан догађај	Наставник: планира, организује, омогућава примену наученог... Ученик: Активно слуша, следи инструкције
3.	5	1	Структура литургије-цркве (епископ, свештеници, ђакони и народ).	октобар новембар	упознају структуру Литургије уоче да Литургија није обичан догађај	планира, организује, омогућава примену наученог Ученик: Активно слуша, следи инструкције
4.	5	1	Литургија-откривање бога (литургијско искуство бога, личности, слободе, љубави. Бог као биће заједнице)	новембар јануар	уоче да се на Литургији пројављује Бог као заједница личности: Оца, Сина – Христа и Светог Духа;	планира, организује, прати ефекте свог рада и рада ученика Ученик: Активно слуша, следи инструкције

5.	1	2	Литургија је и присуство христово и ишчекивање доласка христовог (љубављу према христу чинимо да је он присутан међу нама на литургији иако је физички одсутан)	јануар фебруар	уче да је Исус Христос, иако физички одсутан, присутан на Литургији као плод наше љубави према њему	Наставник: планира,организује,омогућава примену наученог... Ученик: Активно слуша,следи инструкције
6.	6	5	Постојање природе је израз љубави бога и човека	фебруар мај	разликују радње на Литургији	Наставник: планира,организује,омогућава примену наученог...
7.	1	3	Бог је створио свет да са њим има вечну заједницу љубави преко човека и да у тој заједници човек буде вечно и непоновљиво биће	мај јун	да код ученика развије свест да је Бог заједница личности и да се свету открива преко литургијске заједнице људи уче да Литургија није обичан догађај	Наставник: планира,организује,омогућава примену наученог... Ученик: Активно слуша,следи инструкције

УЏБЕНИЦИ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД				
ПРЕДМЕТ	НАЗИВ	АУТОР	ИЗДАВАЧ	ДАТУМ ОДОБРЕЊА
Српски језик	<i>Уз речи растемо – Читанка за српски језик за други разред основне школе</i>	Наташа Станковић Шошо,Маја Костић	„НОВИ ЛОГОС“	650-02-00150/2019-07 од 21.5.2019
Српски језик	<i>Дар речи – Граматика за српски језик за</i>	Јелена Срдић	„НОВИ ЛОГОС“	650-02-00150/2019-07 од 21.5.2019

	<i>други разред основне школе</i>			
Српски језик	Латиница – Уџбеник за други разред основне школе	Душка Милић, Татјана Митић	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00150/2019-07 од 21.5.2019
Српски језик	Радна свеска уз уџбенички комплет српског језика и књижевности за други разред основне школе	Јелена Срдих, Наташа Станковић Шошо	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00150/2019-07 од 21.5.2019
Математика	Математика 2, уџбеник за други разред основне школе (из четири дела);	Ива Иванчевић Илић, Сенка Тахировић	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00154/2019-07 од 21.5.2019.
Свет око нас	Свет око нас 2, уџбеник за други разред основне школе;	Љиља Стокановић, Гордана Лукић	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00152/2019-07 од 9.5.2019.
Свет око нас	Свет око нас 2, радна свеска за други разред основне школе;	Гордана Субаков Симић	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00152/2019-07 од 9.5.2019.
Музичка култура	Музичка култура 2, уџбеник за други разред основне школе;	Драгана Михајловић Бокан, Марина Ињац	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00151/2019-07 од 14.5.2019.
Ликовна култура	Ликовна култура 2, уџбеник за други разред основне школе;	Милутин Мићић, Гордана Мићић	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00134/2019-07 од 27.3.2019.
Енглески језик	Super Minds, енглески језик за други разред основне школе (уџбеник из два дела и четири аудио ЦД-а)	Херберт Пухта, Гинтер Гернгрос, Питер Луис Џонс	„KLETT”	650-02-00148/2019-07 од 21.5.2019.

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Циљ

Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи срп- ски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асо- цијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Годишњи фонд часова

144 часа

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈ И
- повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; - чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; - одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; - разликује ауторску приповетку од романа; - анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); - уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; - разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; - разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; - разликује облике казивања; - увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; - одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; - анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; - анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; - уочава хумор у књижевном делу; - разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона;	КЊИЖЕВНОСТ	ЛИРИКА Лектира - Обредне лирске народне песме (избор) - Ђура Јакшић: <i>Вече</i> - Јован Дучић: <i>Село</i> - Мирослав Антић: <i>Плава звезда</i> - Вељко Петровић: <i>Ратар / Алекса Шантић: О, класје моје</i> - Десанка Максимовић: <i>Грчаница / Војислав Илић: Свети Сава</i> - Стеван Раичковић: <i>Хвала сунцу, земљи, трави</i> - Милован Данојлић: <i>Овај дечак зове се Пепо Крста</i> - Сергеј Јесењин: <i>Песма о керуши</i> Књижевни термини и појмови Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрште- на, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне). ЕПИКА Лектира - Народна песма: <i>Смрт Мајке Југовића</i> - Народна песма: <i>Марко Краљевић укида свадбарину</i> - Петар Кочић: <i>Јаблан</i> - Исидора Секулић: <i>Буре (одломак)/Бранко</i>

– илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; – повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији; – доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање); – разликује дуге и кратки акценат у изговореној речи; – употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимењем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; – говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; – изражајно чита обрађене књижевне текстове.		Ћопић: <i>Чудесна справа</i> 6. Иво Андрић: <i>Аска и вук</i> 7. Антон Павлович Чехов: <i>Вањка</i>/Итало Калвино: <i>Шума на ауто-пу- ту</i> (из збирке прича <i>Марковалдо или годишња доба у граду</i>) 8. Светлана Велмар Јанковић: <i>Сирото ждребе</i> (из <i>Књиге за Марка</i>) Књижевни термини и појмови Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: наратија (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Културно-историјско предање (нпр. <i>Смрт Марка Краљевића</i>) ДРАМА Лектира 6. Коста Трифковић: <i>Избирачица</i> (одломак) 7. Миодраг Станисављевић: <i>И ми трку за коња имамо</i> (одломак) 8. Бранислав Нушић: <i>Аналфабета</i> (одломак) Књижевни термини и појмови Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у дра- ми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет). НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ (бирати 2 дела) 1. Вук Караџић: Живот и обичаји народа српскога: <i>Божих</i> (одломак); <i>Ђурђевдан</i> (одломак); <i>Додоле, прпоруше и чаролице</i> (одломци) 2. Владимир Хулпах: <i>Легенде о европским градовима</i> (избор) 3. Никола Тесла: <i>Моји изуми</i> (поглавље по избору) 4. Жан-Бернар Пиј, Серж Блок, Ан Бланшар: <i>Енциклопедија лоших ђака, бунтовника и осталих генијалаца</i> (избор) 5. Гроздана Олујић: <i>Били су деца као и т</i> (избор)
--	--	--

		ДОМАЋА ЛЕКТИРА - Епске народне песме о Косовском боју (избор) - Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор) - Бранислав Нушић: <i>Аутобиографија</i> - Анђела Нанети: <i>Мој дека је био трешња</i> - Весна Алексић: <i>Каљави коњ (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло)</i> - Бранко Ћопић: <i>Орлови рано лете</i> - Ференц Молнар: <i>Дечац Павлове улице</i> Допунски избор лектире (бирати 3 дела) - Добрица Ерић: <i>Месечеви миљеници (песме о свицима)</i> (избор) - Бранислав Петровић: избор из антологија песама за децу (<i>Морава, Влашићи, Дунав, Говор дрвећа, Грађење куће, Па шта, па шта</i> и друге) - Владимир Стојиљковић: <i>Писмописац (Писмо Бранку Ћопићу)</i> - Владимир Андрић: <i>Пустолов</i> - Тиодор Росић: <i>Приче старог чаробњака</i> (једна прича по избору) - Борислав Пекић: <i>Сентиментална повест Британског царства</i> („Велика повеља слободе у земљи без устава” – одломци) - Вилијем Саројан: <i>Зовем се Арам</i> - Хенрик Сјенкијевич: <i>Кроз пустињу и прашуму</i> - Џејмс Крис: <i>Тим Талир или Продати смех</i> - Џек Лондон: <i>Зов дивљине/Бели очњак</i> - Реј Бредбери: <i>Маслачково вино</i> (избор) - Ивана Брлић Мажуранић: <i>Приче из давнина</i> (избор) - Владислава Војновић: <i>Приче из главе</i> (прича <i>Позориште</i> – од- ломци) - Јасминка Петровић: <i>Ово је најстрашнији дан у мом животу</i> - Александар Поповић: <i>Снежана и седам патуљака, драмска бајка</i>
ЈЕЗИК	Гра ма - ти ка	Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основном и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и

			промени речи: непостојано <i>а</i>; промена <i>л</i> у <i>о</i>; палатализа- ција; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице <i>свој</i>, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола <i>бити</i>); плусquam- перфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела наобавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице.
		Пр а в о - п и с	Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице <i>Ваш</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.
		Орт о- пи ја	Правилан изговор гласова <i>ч, ђ, џ, ч, р</i>. Дуги и кратки акценти.
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА		Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учитиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористцима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богађење речника: <i>лексичко-семантичке вежбе</i> (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); <i>стилске вежбе</i>: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предлог за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене

		верзије састава).
--	--	-------------------

Кључни појмови садржаја: књижевност, језик, језичка култура.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм наставе и учења Српског језика и књижевности чине три предметне области: Књижевност, Језик и Језичка

култура. Пре- поручена дистрибуција часова по предметним областима је следећа: Књижевност – 54 часа, Језик – 52

часа и Језичка култура – 38 часова. Укупан фонд часова, на годишњем нивоу, износи 144 часа. Све три области

програма наставе и учења се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим

областима.

Програм наставе и учења Српског језика и књижевности за- снован је на исходима, односно на процесу учења и

ученичким постигнућима. Исходи представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности које ученик

гради, проширује и про-дубљује кроз све три предметне области овог предмета.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм наставе и учења оријентисан на исходе наставнику даје већу слободу у креирању и осмишљавању наставе и учења. Уло- га наставника јесте да начине реализације подучавања и учења прилагоди потребама сваког одељења имајући у виду: састав одељења и карактеристике ученика; уџбенике и друге наставне материјале које ће користити; техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже; ресурсе, могућности, као и потребе локалне сре- дине у којој се школа налази. Полазећи од датих исхода и садржаја, наставник најпре креира свој годишњи, тј. глобални план рада, из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Исходи дефини- сани по областима олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на нивоу конкретних наставних јединица. Од наставника се очекује да за сваку наставну јединицу, у фази планирања и писања припреме за час прилагоди исходима учења. Током планирања тре- ба, такође, имати у виду да се неки исходи остварују брже и лакше, али је за већину исхода (посебно за предметну област Књижевност) потребно више времена, више различитих активности и рад на ра- зличитим текстовима. У фази планирања наставе и учења веома је важно имати у виду да је уџбеник наставно средство и да он не одре- ђује садржаје предмета. Зато је потребно садржајима датим у уџбе- нику приступити селективно и у односу на предвиђене исходе које треба достићи. Поред тога што ученике треба да оспособи за кори- шћење уџбеника, као једног од извора знања, наставник ваља да их упуту у начине и облике употребе других извора сазнавања

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 6. РАЗРЕД

Циљ наставе енглеског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

Р.БР	ОБЛАСТ / ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Introduction Поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима у ширем комуникативном контексту; описивање догађаја у садашњости.	Комуникација; Сарадња; Дигитална компетенција; Рад са подацима и информацијама; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	- разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација о себи и другима; - поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - поставе и одговоре на сложенија питања личне природе; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - разумеју једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; - размене информације које се односе на дате комуникативне ситуације; - опишу сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа; - разумеју и примењују правила учтиве комуникације.
2.	My life Тражење и давање информација о другима и давање информација о себи у ширем комуникативном контексту; описивање догађаја у прошлости; изражавање допадања/недопадања; позив и реаговање на позив.	Комуникација; Сарадња; Дигитална компетенција; Рад са подацима и информацијама; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - поставе и одговоре на једноставнија питања личне природе; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - разумеју једноставније текстове у којима се описују догађаји у прошлости; - размене информације у вези са догађајима у прошлости; - опишу у неколико везаних исказа догађај из прошлости/историјску личност и сл. - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на изражавање допадања/недопадања; - размене информације које се односе на допадање/недопадање уз образложење;

			2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3.	- разумеју предлоге и одговоре на њих; - упуте предлоге и реагују на предлоге пружајући одговарајући изговор или одговарајуће оправдање на прикладан начин; - опишу сличности и разлике у породичном животу у ВБ и код нас.
3.	The future Исказивање предвиђања, нуђења услуге/ одлука и намера у будућности.	Комуникација; Одговоран однос према околини; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Рад са подацима; Дигитална компетенција; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња; Решавање проблема	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове који се односе на исказивање предвиђања, понуда/одлука, планова и намера у будућности; - разумеју и размене информације које се односе на предвиђање, нуђење услуге/одлуке, и намере у будућности; - изразе своја и туђа предвиђања, одлуке, и намере у будућности; - понуде/прихвате/одбију услугу на прикладан начин; - уоче и опишу сличности и разлике у прослави рођендана у ВБ и код нас.

4.	Times and places Описивање догађаја из прошлости; исказивање допадања/недопадања; позив и реаговање на позив.	Одговоран однос према околини; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Рад са подацима; Дигитална компетенција; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња; Решавање проблема; Комуникација	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.7. 2.3.8.	- разумеју једноставније текстове у којима се описују догађаји из прошлости; - размене једноставније информације у вези са догађајима у прошлости; - опишу у неколико везаних исказа догађаје из прошлости; - опишу историјске догађаје циљне културе користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на допадање/недопадање; - изразе допадање/недопадање једноставнијим језичким средствима; - израчунају време у ВБ, Аустралији, САД у односу на Србију.
5.	Cities Описивање места; исказивање просторних односа и смера кретања; описивање догађаја у прошлости; исказивање предлога и сугестија; изражавање будућих планова/договора.	Одговоран однос према околини; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Рад са подацима; Дигитална компетенција; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња; Решавање проблема; Комуникација	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.5. 2.3.7. 2.3.8.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставнији опис места (знаменитости, институције и сл.); - упореде и опишу карактеристике места, користећи једноставнија језичка средства; - опишу места користећи једноставнија језичка средства (знаменитости, занимљивости и сл.); - разумеју појединачне и везане исказе који се односе на просторне односе и смер кретања; - питају и кажу где се нешто налази користећи једноставнија језичка средства; - затраже и у неколико везаних исказа саопште смер кретања; - разумеју и опишу искуство/догађај из прошлости користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и реагују на предлоге и сугестије уз образложење; - саопште предлоге и сугестије; - разумеју једноставније исказе који се односе на планове за будућност;

				- у неколико везаних исказа саопште планове/договоре за будућност; - разумеју и поштују правила учтиве комуникације;- опишу значајније градове циљних култура и њихове знаменитости и занимљивости (Лондон, Њујорк); - опишу значајни историјски догађај циљних култура
6.	Experiences Описивање искуства у прошлости; исказивање жеља и амбиција; исказивање упозорења;	Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Рад са подацима; Дигитална компетенција; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња; Решавање проблема; Комуникација	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.7. 2.3.8.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове који се односе на описивање искуства у прошлости; - размене информације у вези са искуствима из прошлости; - опишу у неколико везаних исказа своја и туђа искуства из прошлости користећи једноставнија језичка средства; - разумеју краће и дуже исказе који се односе на жеље и амбиције; - изразе своје и туђе жеље и амбиције једноставнијим језичким средствима; - разумеју једноставније текстове који се односе на упозорења; - саопште упозорења; - разумеју текст о значајнијим историјским личностима из ВБ и опишу значајније историјске личности користећи једноставнија језичка средства.
7.	What's up? Исказивање потреба, осета и осећања; изрицање савета, забрана и обавеза; изражавање мишљења (слагања /неслагања).	Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Рад са подацима; Дигитална компетенција; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Сарадња; Решавање проблема; Комуникација	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју и реагују на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима; - изразе основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разумеју и реагују на савете, присуство/одсуство обавезе; - размене информације које се односе на савете, забране, присуство/одсуство обавезе; - саопште савете, забране, присуство/одсуство обавезе користећи одговарајућа језичка средства;-разумеју и формулишу

			2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 2.3.6.	исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање.
--	--	--	---	---

ОБЛАСТ/ТЕМА		МЕСЕЦ										Обра да	Остал и типов и часа	Свега
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Introduction	2											2	2
2.	My life	7	5									4	8	12
3.	The future		4	5	1							4	6	10
4.	Times and places				7	3						4	6	10
5.	Cities					4	4	4				4	8	12
6.	Experiences							2	6	2		4	6	10
7.	What's up?									6	4	4	6	10
	Written test 1			3									3	3
	Written test 2							3					3	3
УКУПНО		9	9	8	8	7	4	9	6	8	4	24	48	72

Напомена: Издавач је израдио оквирне годишње и месечне планове пратећи препоруке Министарства просвете, науке и технолошког развоја за планирање образовно-васпитног рада у складу са новим програмима наставе и учења. Наглашавамо да у препорукама дати обрасци нису прописани и обавезни већ само препоручени па они могу према потребама наставника изгледати и другачије. У истом документу се наводи да не постоји прописан образац за писане припреме наставника али се у њиховом креирању мора водити рачуна о реалном контексту у коме наставник ради, материјалним ресурсима и сл. с тим да се у првом и петом/другом и шестом разреду уместо задатака (образовних, васпитних и функционалних) дефинишу исходи часа/дана/недеље.

Преглед тема/комуникативних функција, исхода, наставних садржаја и оперативних задатака, броја часова по теми и укупно

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	О б р а д а	О с т а л и	Б р о ј ч а
	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој и писменој комуникацији уче и увежбавају:			

				т и п о в и	с о в а п о т е м и
1. Introduction Поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информа-ција о себи и другима у ширем комуникативно м контексту; описивање догађаја у садашњости.	- разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација о себи и другима; - поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - поставе и одговоре на сложенија питања личне природе; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - разумеју једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; - размене информације које се односе на дате комуникативне ситуације; - опишу сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа; - разумеју и примењују правила учтиве комуникације.	Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре <i>Chloe. This is Layla Morrison. Where do you live? I live in Oak Street. James lives near there. I don't know that street. Do you know it? Yes, I do. No, I don't. Who's that girl over there? Does she go to this school? Yes, she does. No, she doesn't. Who's that man over there? Why is he climbing that tree? Is he looking for something? We're painting a sign on this door. Someone is moving into this office. He cycles to work every day. I can see him out of the window now. He's arriving on his bike again.</i> (The Present Simple Tense за изражавање сталних радњи); текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).		2	2

2. My life Тражење и давање информација о другима и давање информација о себи у ширем комуника- тивном контексту; описивање догађаја у прошлости; изража-вање допадања/ недопадања; позив и реаговање на позив.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - поставе и одговоре на једноставнија питања личне природе; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - разумеју једноставније текстове у којима се описују догађаји у прошлости; - размене информације у вези са догађајима у прошлости; - опишу у неколико везаних исказа догађај из прошлости/историјску личност и сл. - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на изражавање допадања/недопадања; - размене информације које се односе на допадање/недопадање уз образложење; - разумеју предлоге и одговоре на њих; - упуте предлоге и реагују на предлоге пружајући одговарајући изговор или	Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре <i>Where were you born? Were you born in England? No, I wasn't. I was born in Australia. When did you move to a new house? I moved to a new house when I was six. Why did he move to England? Because his father got a new job. My parents got married in Paris. He didn't walk to school. He took the bus. Modern human beings first appeared in Africa 150,000 years ago. How was your weekend? Where did you go? Who did you go with? It was brilliant/fantastic/great/not bad/OK... I didn't like it here first because all my friends were in Australia. (The Past Simple Tense правилних и неправилних глагола) Do you like skiing? What does Mickey like doing? What doesn't he like doing? Do you fancy a game of football? Sorry I can't. I've got a piano lesson. Would you like to come too? Yes, please. Do you want to come to my party? Yes, I'd love to. Thanks. (Would like + инфинитив, like + глаголска</i>	4	8	12
--	---	---	---	---	----

	одговарајуће оправдање на прикладан начин; - опишу сличности и разлике у породичном животу у ВБ и код нас.	именица); текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).			
3. The future Исказивање предвиђања, нуђења услуге/ одлука и намера у будућности.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове који се односе на исказивање предвиђања, понуда/одлука, планова и намера у будућности; - разумеју и размене информације које се односе на предвиђање, нуђење услуге/одлуке, и намере у будућности; - изразе своја и туђа предвиђања, одлуке, и намере у будућности; - понуде/прихвате/одбију услугу на прикладан начин; - уоче и опишу сличности и разлике у прослави рођендана у ВБ и код нас. - The first written test	Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре <i>Tomorrow the spaceship Galaxy will leave the Moon's orbit and... How long will the journey take? I'm sure/I believe I'll win the award this year. I think/don't think I'll live in another country. Look at the clouds! It's going to rain. What's the problem? The DJ is ill. Don't worry. I'll be the DJ. What? You'll do it. Are you sure? Yes, it'll be fun. Would you like a drink? I'll get you a glass of lemonade. Thanks. Is there a lot to do for your party? Yes, but don't worry, everybody's going to help. Layla and I are going to decorate the room. Why are you putting on your coat? I'm going to take my dog for a walk. (Will за предвиђања, понуде/одлуке; Going to за предвиђања, одлуке, намере; Would you like за изражавање понуде);</i> текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).	4	6	10
4. Times and places Описивање догађаја из прошлости; исказивање допадања/недопадања; позив и реаговање на позив.	- разумеју једноставније текстове у којима се описују догађаји из прошлости; - размене једноставније информације у вези са догађајима у прошлости; - опишу у неколико везаних исказа догађаје из прошлости; - опишу историјске догађаје циљне културе користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на допадање/недопадање; - изразе допадање/недопадање једноставнијим језичким средствима; - израчунају време у ВБ, Аустралији, САД у односу на Србију.	Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре <i>At ten o'clock yesterday, I was sending an e-mail to my friends around the world. While I was cycling past the dam, I saw a crack in the wall. What were people doing when you reached the town? They were shopping and some children were playing. As Leo was running, he dropped his teddy. What did the people do when they heard you? They grabbed their children and ran indoors. (The Past Continuous Tense; The Past Continuous Tense и The Past Simple Tense– разлике у значењу); We went to New York for our holidays. That sounds exciting. I've got a new computer game called Virtual Soap. That sounds interesting. Here's the pizza. It looks delicious. I'd like to taste it. The path looks dangerous. I think I'll go back. The film looks boring. I think I'll fall asleep. (глаголи look и sound);</i> текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).	4	6	10

5. Cities Описивање места; исказивање просторних односа и смера кретања; описивање догађаја у прошлости; исказивање предлога и сугестија; изражавање будућних планова/договора.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставнији опис места (знаменитости, институције и сл.); - упореде и опишу карактеристике места, користећи једноставнија језичка средства; - опишу места користећи једноставнија језичка средства (знаменитости, занимљивости и сл.); - разумеју појединачне и везане исказе који се односе на просторне односе и смер кретања; - питају и кажу где се нешто налази користећи једноставнија језичка средства; - затраже и у неколико везаних исказа саопште смер кретања; - разумеју и опишу искуство/догађај из прошлости користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и реагују на предлоге и сугестије уз образложење; - саопште предлоге и сугестије; - разумеју једноставније исказе који се односе на планове за будућност; - у неколико везаних исказа саопште планове/договоре за будућност; - разумеју и поштују правила учтивости комуникације; - опишу значајније градове циљних култура и њихове знаменитости и занимљивости (Лондон, Њујорк); - опишу значајни историјски догађај циљних култура	Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре <i>On the first day we went on a sightseeing tour. On the second day we took the underground. This is Buckingham Palace. The Queen lives here, but she isn't here all the time. The Olympics were in London in 2012. The stadium and the other buildings are amazing. The London Eye is the biggest wheel of its kind in the world.</i> (The Past Simple Tense; The Present Simple Tense за изражавање чињеница); <i>Excuse me. Is there a post office near here? How do we get to the post office, please? Go along this street. There's a supermarket on the right. Go past the supermarket and take the first turning on the left. You can't miss it. It's between the courthouse and the town hall – opposite the prison.</i> (Егзистенцијално 'There', Импера-тив, предлози за место, одређени и неодређени члан – првопоменути, другопоменути и уз имена институција); <i>He walked along the bridge and nothing happened. He saw nobody. He looked everywhere. While he was sitting, somebody spoke to him.</i> (The Past Simple Tense, The Past Continuous Tense за препричавање догађаја; неодређене заменице са some, any, no, every – something, anything, nothing, everything, someone, anyone, no one...); <i>Shall we go and see 'Cyberspace' on Saturday? I can't. My grandparents are coming this weekend. What about Friday? That's not good for me. I'm playing football on Friday.</i> (Shall we... за изражавање предлога и сугестија; The Present Continuous Tense за изражавање планова/договора у будућности. текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).	4	8	12
---	--	---	---	---	----

6. Experiences Описивање искуства у прошлости; исказивање жеља и амбиција; исказивање упозорења;	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове који се односе на описивање искуства у прошлости; - размене информације у вези са искуствима из прошлости; - опишу у неколико везаних исказа своја и туђа искуства из прошлости користећи једноставнија језичка средства; - разумеју краће и дуже исказе који се односе на жеље и амбиције; - изразе своје и туђе жеље и амбиције једноставним језичким средствима;	Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре <i>I've been in some plays at the theatre. I haven't been on TV or in a film, but I'd love to. Have you ever played golf? I've never played any sport. I've climbed Mount Everest twice in my life. Would you like a drink? No, thanks. I've just had one. Can I speak to Mellinda, please? Sorry, she's just gone out.</i> (The Present Perfect Tense за изражавање искуства у недефинисаној прошлости до неког тренутка у садашњости, као и уз прилошке одредбе ever, never, just); <i>I've won several races. Last week I was in the Country Championship. I didn't win</i>	4	6	10
--	---	---	---	---	----

	- разумеју једноставније текстове који се односе на упозорења; - саопште упозорења; - разумеју текст о значајнијим историјским личностима из ВБ и опишу значајније историјске личности користећи једноставнија језичка средства. - The second written test	<i>the race because my car broke down. (The Present Perfect Tense и The Past Simple Tense разлике у употреби и значењу); I want to be an actress. I'd love to be on TV. (глаголи want и would love за изражавање жеља и амбиција); Never give your real address, date of birth or e-mail adress on the Internet. Don't open any attachments as they may contain a virus. Delete the e-mail immediately. (Императив);</i> текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).		3	3
7. What's up? Исказивање потреба, осета и осећања; изрицање савета, забрана и обавеза; изражавање мишљења (слагања /неслагања).	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју и реагују на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима; - изразе основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разумеју и реагују на савете, присуство/одсуство обавезе; - размене информације које се односе на савете, забране, присуство/одсуство обавезе; - саопште савете, забране, присуство/одсуство обавезе користећи одговарајућа језичка средства; -разумеју и формулишу исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање.	Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре <i>I'm thirsty/hot/bored/tired. What's wrong? Have you got a headache? You shouldn't sit so close to the TV. You should sit back here in one of the armchairs. (Модални глагол should за давање савета); You look really tired. You don't have to stay here again tonight. We must catch those thieves. You mustn't touch that switch. (Глаголи must и don't have to за изрицање присуства / одсуства обавезе, глагол mustn't за изрицање забране); Wow! Sounds good! Oh, I see. Me, too. Shall we go? Oh, yes. That'll be great.</i>	4	6	10
Укупан број часова:			24	48	72

Преглед облика и метода рада, стандарда постигнућа и начина провере постигнућа, корелација, активности ученика и наставника

Број и назив	Облик и рада	Методе рада	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Корелација	Активности ученика	Активности наставника
--------------	--------------	-------------	----------------------	------------------------------	------------	--------------------	-----------------------

теме							
1. Introduction	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – читај/слушај и допуни/штикљирај/ одговори на питања/попун и табелу; играње улога, симулација; игра меморије; усмено и писмено давање информација о себи и другима.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, српски језик.	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; глуме, симулирају, певају песмицу; раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
2. My life	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – читај/слушај и одговори на питања/попун и табелу/допун и текст/повежи; играње улога, симулација; вођени дијалог; вођено писање састава и усмено излагање.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, српски језик, историја.	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; глуме, симулирају, певају песму; раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

3. The future	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – читај/слушај и одговори на питања/попун и табелу/допун и текст/повежи; играње улога, симулација; вођени дијалог; вођено писање састава и усемно излагање.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11.1.1.12. 1.1.13.1.1.14. 1.1.15.1.1.16. 1.1.17.1.1.18. 1.1.19.1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12.2.1.13. 2.1.14.2.1.15. 2.1.16.2.1.17. 2.1.19.2.1.20. 2.1.21.2.1.22. 2.1.24.2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, српски језик, географија.	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; глуме, симулирају, певају песму; раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
4. Time and places	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – читај/слушај и одговори на питања/попун и табелу/допун и текст/повежи; играње улога, симулација; вођени дијалог; вођено писање састава и усемно излагање.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.7. 2.3.8.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, српски језик, географија.	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; глуме, симулирају, певају песму; раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

5. Cities	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – читај/слушај и одговори на питања/попуни табелу/допуни текст/повежи; играње улога, симулација; вођени дијалог; вођено писање састава и усмено излагање.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.5. 2.3.7. 2.3.8.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, српски језик, географија, историја.	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; глуме, симулирају, певају песму; раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
6. Experiences	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – читај/слушај и понови/одговори на питања/попуни табелу/допуни текст/повежи; играње улога, симулација; вођени дијалог; вођено писање састава и усмено излагање.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, српски језик, историја, екологија, информатика	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; глуме, симулирају, певају песму; раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

			2.3.1. 2.3.2. 2.3.7. 2.3.8.				
7. What's up?	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – читај/слушај и понови/одговори на питања/попуни табелу/допуни текст/повежи; играње улога, симулација; вођени дијалог; вођено писање састава и усмено излагање.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 2.3.6.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, српски језик, филмска уметност.	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, говора и писања; глуме, симулирају, певају песму; раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

Литература за ученике: Project 3, 4th edition (енглески језик за 6.разред основне школе), уџбеник и радна свеска са ЦД-ом, код за Online Practice; (дигитални уџбеник у припреми) Аутор: Tom Hutchinson

Издавач: *The English Book*, Београд и *Oxford University Press*, Велика Британија, 2019.

Литература за наставнике: Project 3 - Приручник за наставнике, Золтан Ресмувеш;

Остала наставна средства: CPT (*classroom presentation tool*) – софтвер за интерактивну белу таблу (користи се уз помоћ рачунара и пројектора); аудио ЦД, ДВД, ДВД радни листови и упутства за наставнике; онлине тест генератор; *e-book* у припреми

НАПОМЕНА: Додатни дидактички материјал за наставнике и ученике омогућен је на интернет страницама издавача.

Наставни предмет: Руски језик

Разред: VI (шести)

Назив наставне теме и комуникативне функције	Број часова по теми	Број часова за		Време реализације	ИСХОДИ	ПРИМЕРИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНИКАТИВНИХ ФУНКЦИЈА, ГРАМАТИЧКИ И КУЛТУРОЛОШКИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	
		обрад у	остале типове часа				
1. тема «Привет из Сочи» Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о себи и другима Изражавање интересовања, допадања и недопадања	10	5	5	септембар/ октобар	<i>На крају теме ученик ће бити у стању да:</i> - примени једноставне усмене исказе за представљање и упознавање, да постави питање и да одговор једноставним језичким средствима - разуме усмене и писане једноставне исказе за изражавање допадања, да поставља питања и да изражава допадање једноставним језичким средствима - описује временске услове, тражи и даје	Какая сегодня погода? – сегодня холодно / идёт дождь / идёт снег / шёл дождь. (Сегодня в Сочи тепло и светит солнце.) Россия: Папа вернулся из России; Экскурсия: Мы едем на экскурсию; Сербия: Наташа из Сербии. Мне интересно / мне было интересно. Любить что делать? Что ты любишь делать? (Я люблю играть в хоккей.) Глаголы: фотографировать, петь, пить Вопросы и ответы: Почему ты не пришёл? – Потому что заболел. Прошедшее время и возвратные глаголы в прошедшем времени (Что ты	1.1.9. 1.1.11. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.20. 1.1.23. 1.3.5. 2.1.2. 2.2.2. 2.3.6.

					информацију једноставним језичким средствима – поставља питања и даје одговоре, посредује у разговорима по обрасцу <i>почему? – потому, что...</i>		
--	--	--	--	--	---	--	--

Описивање догађаја и радњи у прошлости Исказивање метеоролошког времена					вање одговора са разложењем) – користи устаљене обрасце за писање разгледнице – исказује и описује прошлу радњу, користећи глаголе свршеног и несвршеног вида – примењује једноставна језичка средства за исказивање временских (метеоролошких) прилика	делал/а на каникулах? – играо в баскетбол / катался на велосипеде) Глагол ЕСТЬ в прошедшем времени (он часто ел / он вчера съел) – вид глагола Интеркултурни садржаји: гимн Российской Федерации; стихотворение С. А. Есенина „Берёза“; Храм Святого Харалампия	
---	--	--	--	--	---	---	--

2. тема „Новая квартира Насти“ Исказивање планова и намера Исказивање просторних	1 1	4,5	6,5	октобар/ новембар	крају теме ученик ће бити у стању да:	Что где находится: книга столе / кошка под столом	
					— примењује комуникативну функцију (питања и одговоре) за исказивање активности у прошлом/садашњем времену	Работа по дому (настоящее и будущее время): вытираю / пылесосишь / помою / вытру / буду чистить)	1.1.4.
					— користи лексику за обављање кућних послова	Глагол мочь / помочь (я могу / я помогу)	1.1.6.
					— разуме правила за грађење будућег времена и исказивање радње у будућности	Звуки и буквы: -стн- / -здн- / -ться / -тся; е / ё / ю / я / й	1.1.12.
							1.1.14.
							1.1.21.
							1.1.24.
							1.3.3.

односа и величина Исказивање припадања и поседовања Разумевање и давање упутстава					— разуме смисао историјског текста и издаја кључне информације — примењује личне заменице за прво, друго и треће лице једине и множине — примењује комуникативну функцију описивања свог стана и собе једноставним језичким средствима, у монологу, дијалогу и срединама — даје упутства за кретање — примењује присвојне заменице за прво и друго лице једине и множине — изражава својину генитивом именица	Личные местоимения (я, ты, он, она, мы, вы, они) Притяжательные местоимения (мой, моя, моё, ваш, наш). Направление движения: прямо / налево / рядом с... Родит. п.: комната Вани, друг Андрея, тётя Татьяны, квартира Оли. Интеркултурни садржаји: Битва на Косовом поле / на Куликовом поле; группа Браво («Московский бит»); Лазар Хиландарац; Музей-квартира Рихтера.	1.3.4. 2.1.18. 2.1.19.
3. тема „В стране чудес“ Позив и реаговање на позив за учешће	1 2	6	6	новембар/ децембар	На крају теме ученик ће бити у стању да: — примењује комуникативну функцију упућивања позива у позориште/биоскоп	Глаголы движения: идти – ходить; ехать – ездить Винительный падеж: Кого ты увидел? Что ты любишь? Мне (не) нравится / я люблю кого/что	1.1.1. 1.1.3. 1.1.5. 1.1.8.

					– примењује комуникативну функцију исказивања кретања	Числительные: один билет / два билета / пять билетов...	
--	--	--	--	--	---	---	--

у заједничкој активности					лице и превозним средством у једном смеру и више праваца	Время на часах: час / два часа / пять часов; полвторого / полпятого /-шестого	1.1.10.
Исказивање времена на сату					– разуме основни смисао текста, уме да извуче кључне информације из прочитаног текста	Звуки и буквы: один и два звука; мягкие и твёрдые согласные	1.2.1
Изражавање количине, бројева и цена					– уме да прочита и схвата најаве за представе и пројекције филмова	Тема разговора и место в предложном падеже: о театре кукол / в кружке; в театре / на сцене / на улице	1.3.4.
					– разуме и примењује комуникативну функцију исказивања количине и времена (на сату), као и редоследа		2.1.11.
					– примењује комуникативну функцију за исказивање допадања		2.1.21.
					– примењује комуникативну функцију исказивања места или тематике разговора локативом	Интеркултурни садржаји: словарь театральных профессий (актёр / актриса / режиссёр...); правила этикетки: облачење; М. Ю. Лермонтов	2.1.28.
					– зна и користи генитив множине за исказивање количине		

4. тема „Ой блины, блины, блины“ Изражавање молби, захтева, обавештења Изражавање припадања и поседовња Упућивање честитки и изражавање захвалности	12	5	7	јануар/ фебруар	На крају теме ученик ће бити у стању да: – примењује комуникативну функцију упитне интонације у еницама без упитне речи – примењује генитив именица у исказивању припадности – зна да примени функцију давања савета, предлога, упућивања молбе или захтева облицима заповедног начина – примењује комуникативну функцију исказивања друштва/средства помоћу – инструментала именица – примењује комуникативну функцију исказивања намене, правца кретања и узраста помоћу датива именица – примењује комуникативну функцију честитања празника	Интонация в вопросительных предложениях: ты хочешь конфеты? Повелительное наклонение: читай / пиши / поставь / иди / завари / мажь Родительный падеж единств. числа существительных (У Наташи брат / книга Наташи / Ты откуда? / Салат из чего?) Творительный падеж (кем/чем?): я пишу ручкой / ты идёшь с братом Твёрдые /мягкие согласные(Ж, Ш, Ч, Щ) Глагол ЕСТЬ в настоящем времени Дательный падеж существит. в единств числе: брату два года / он пошёл к другу / дал маме цветы / сказать – подарить кому? Интеркултурни садржаји: День мужчин / День учителя / Пасха / рецепты (руска салата) / Масленица / Рождество	1.1.2. 1.1.18. 1.1.22. 1.2.2. 1.3.1. 2.1.5. 2.1.1. 2.1.10. 2.1.24. 2.2.1. 2.3.1.

5. тема „В нашей школе – класс!“ Изражавање молби, захтева, обавештења Разумевање и давање	10	5	5	март / април	На крају теме ученик ће бити у стању да: – примењује комуникативну функцију давања савета – користи облике множине именица на тему школског живота и свој ужења – примени комуникативну функцију исказивања припадности присвојним заменицама за прво и друго лице једине и множине	Повелительное наклонение: не говори, не болтай, не шуми Именит. п. существ.: столы, мальчики, дожди, парты, няни, ручки, слова, поля, задания во множ.ч. Притяжательн. местоим. (мои, твои, наши, ваши) Родительный п. множ. числа: много, сколько, несколько; кого / чего нет, у кого чего нет?	1.1.13. 1.1.15. 1.1.19 1.2.4. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.23.

упутстава					– користи образац за одричне одговоре: <i>Нет, не...а...</i>	Винительн. п. множ. числа: ходили куда? /	2.1.29.
Исказивање потреба, правила понашања.					– примени комуникативну функцију исказивања количине уз речи <i>много, сколько, несколько</i>	Видели / купили что?	2.2.4.
Описивање догађаја и радњи у садашњости					– облицима генитива исказује одсуство некога/нечега	Встретили кого?	2.3.5.
Изражавање интереса допадања и недопадања вања,					– примени комуникативну функцију исказивања допадања/недопадања тематици из школског живота	Школьные предметы: какие предметы ты любишь / не любишь?	2.3.7.
						Творит. / дат. / предл. п. множ. числа: По каким дням / предметам?	
						Дружить с кем /увлекаться чем?	
						На островах / о традициях.	
						Интеркултурни садржаји: День знаний, Транссибирская магистраль, Чудеса (истории) России, Новосибирск	

					– описује своја интересовања, описује активности у смислу слободног времена/хобија	(зоопарк) / А. П. Чехов / Царь-колокол и Царь-пушка / Байкал; Правила этикета (в школе)	
					– примењује комуникативну функцију описивања школских обавеза		
					– примењује граматичке облике (падеже) за исказивање количине, намене, друштва и средства		

6. тема „Если не мы, то кто же?“ Описивање карактеристика бића, предмета, појава и места. Изражавање количине, бројева и цена	11	4	7	мај / јун	На крају теме ученик ће бити у стању да: — примењује лексику на тему животиња — даје описе бића или предмета употребом придева у једнини и множини — исказује количину користећи бројеве и именице — разуме и користи речи <i>надо, можно, нельзя</i> у исказивању савета — посредује у комуникацији на тему зоолошког врта/животиња — користи усвојена лексичка и граматичка средства у описивању кућних љубимаца и бриге о животињама — Пројектна настава	Кому можно / надо / нельзя что делать? Экология У кого какое животное? Белая собака / белый хомяк / синяя кошка Бездомные животные Обитатели зоопарка / редкие звери Склонение прилагательных в единственном и множественном числе Интеркултурни садржаји: С. Михалков («Трезор»); памятники собакам и кошкам; День защиты бездомных животных; Новосибирский	1.1.9. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.22. 1.2.3. 1.3.2. 2.1.9. 2.1.6. 2.1.30. 2.2.3.
--	----	---	---	-----------	---	---	--

НАПОМЕНА: После треће и шесте теме предвиђена је припрема и израда писмених задатака као и исправак. Укупно 6 часова.

Годишњи план додатног и допунског рада

Месец	Наставна јединица	Број часова
IX	„Привет из Сочи“	1
X	„Новая квартира Насти“	1
XI	„В стране чудес“	1
XII	„В стране чудес“	1
I	„Ой блины, блины, блины“	1
II	„Ой блины, блины, блины“	1
III	„В нашей школе –	1
IV	класс!“	1
V	„Если не мы, то кто же?“	1
VI	„Если не мы, то кто же?“	1
		Укупно: 10

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА

РАЗРЕД : ШЕСТИ

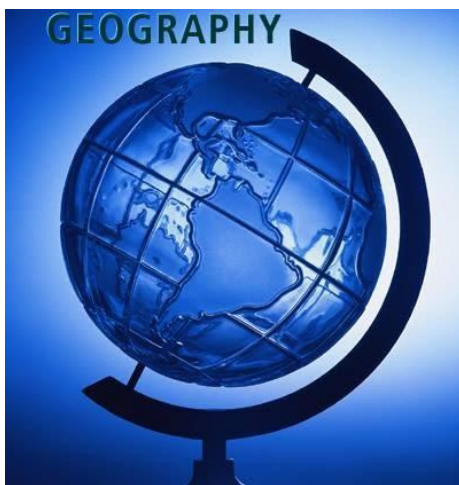
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
ЗА ОБРАДУ НОВОГ ГРАДИВА	44
ЗА ДРУГЕ ТИПОВЕ ЧАСОВА	28

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	7
БРОЈ НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА	72

НАСТАВНА СРЕДСТВА: физичко-географска карта света, карта Европе, слике, ЦД, ДВД, ДВД плејер, часописи, видео пројектор, рачунар;

ПЛАНИРАНЕ ПОСЕТЕ(ЕКСКУРЗИЈЕ) и циљ истих: екскурзија ученика шестог разреда предвиђена Годишњим програмом рада школе;

СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ГРАДИВА: после наставних тема и на крају школске године у циљу утврђивања усвојености бразовних стандарда од стране ученика;

Редни број теме	Број часова по теми	Назив теме и образовни стандарди	Број часова за обраду новог градива	Број часова за друге типове часа
1.	2	Друштво и географија	1	1
2.	11	Географска карта	7	4
3.	10	Становништво	6	4
4.	9	Насеља	6	3
5.	10	Привреда	6	4
6.	11	Држава и интеграциони процес	7	4
7.	17	Географија Европе	11	6
	2	Годишња систематизација		2
Укупно	72		44	28

Р.број	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ Ученик/ученица:	ИСХОДИ
1.	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос према околини	ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља	По завршеној теми/области ученик: – успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса; – одређује математичко-географски положај на Земљи.
2.	ГЕОГРАФСКА КАРТА	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос према околини	ГЕ.1.1.1. разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта) ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским	По завршеној теми/области ученик: – анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; – оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе.

			знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним (топографским) и каузалним везама географских чињеница - објекта, појава, процеса и односа на основу анализе г.карте	
Р.број	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ Ученик/ученица:	ИСХОДИ
3.	СТАНОВНИШТВО	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос према околини	ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља	По завршеној теми/области ученик: – доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група.

4.	НАСЕЉА	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос према околини	ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља	По завршеној теми/области ученик: – објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; – доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима.
----	--------	--	---	--

5.	ПРИВРЕДА	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос према околини	ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст) ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности	По завршеној теми/области ученик: – уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; – вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету.
6.	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос према околини	ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)	По завршеној теми/области ученик уме да: – објасни политичко-географску структуру државе; – представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте

				света.
7.	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос према околини	ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји г.регије	По завршеној теми/области ученик уме да: – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Предмет: ИСТОРИЈА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	36
За друге типове часа	36

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	30

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: циљ наставе и учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције нехподно за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговорности према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском друштву и држави у којој живи.

КОРЕЛАЦИЈА : географија , ликовна култура ,српски језик ,математика ,веронаука

НАСТАВНА СРЕДСТВА

Илустрације

ППТ- презентације

Текст уџбеник

Географска карта

Очигледна наставна средства

ПЛАНИРАНЕ ПОСЕТЕ (ЕКСУКРЗИЈЕ) циљ истих:

Савладавање део наставног програма ,учавање и упознавање са историјским појавама, упознавање културног наслеђа и привредна достигнућа кја су повезана са наставним градивом.

ПЛАНИРАНИ КОНТРОЛНИ И ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ:

Планиране су краће провере знања

Провере знања на крају наставних тема

Провере знања на крају првог и другог полугодишт

ПЛАНИРАНА ДПН, ДТН, СЕКЦИЈЕ:

Планирају се у складу са потребама и интересовањима ученика како би се продубило и увећало њихово знање.

СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ГРАДИВА: планирана на крају сваке наставне теме

Редни број теме	Број часова по	Назив теме	Број часова за	Број часова за
-----------------	----------------	------------	----------------	----------------

	тема а	(образовни стандарди)	обработку новог градива	друге типове часова
1.	4.	Основи проучавања прошлости Основни ниво:ИС.1.1.2,1.1.6,1.1.10,1.2.1,1.2.3,1.2.4.Средњи ниво:ИС.2.1.3,2.1.4,2.1.6,2.2.3.Напредни ниво:ИС:3.1.6,3.1.2,3.2.3.	2.	2.
2.	19.	Европа , средоземље и српске земље у раном средњем веку Основни ниво:ИС.1.1.7,1.1.8,1.1.9,1.1.10,1.2.3,1.2.4.Средњи ниво:ИС.2.1.1,2.1.2,2.2.1.Напредни ниво:ИС:3.1.6,3.1.3,3.2.3.	10.	9.
3.	29.	Европа , средоземље и српске земље у позном средњем веку Основни ниво:ИС.1.1.6,1.1.8,1.1.10,1.1.9,1.2.7,1.2.3,1.2.4.Средњи ниво:ИС.2.1.1,2.1.6,2.2 Напредни ниво:ИС:3.1.6,3.1.2,3.2.3.	14.	15.
4.	20.	Европа , свет и српске земље у раном новом веку Основни ниво:ИС.1.1.7,1.1.9,1.1.10,1.2.3,1.2.4.Средњи ниво:ИС.2.1.1,2.1.2,2.2.1,2.2.5.Напредни ниво:ИС:3.1.3,3.1.1,3.2.6.	10.	10.
Укупно часова	72.		36.	36.

ИСХОДИ:

- образложи узроке и последице конкретних историјских догађаја на конкретном примеру
- пореди историјске појаве
- наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку
- на основу датих примера изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава)
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту
- приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена
- на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку
- идентификује разлике између типова друштвеног уређења у периоду средњег и раног новог века
- изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја истакнуте владарске породице

- пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку
 - разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку
 - на понуђеним примерима разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности
 - образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века
 - идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку
 - илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација
 - разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини
 - илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века
- у савременом друштву
- користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованих на коришћењу одабраних историјских извора и литературе
 - повеже визуалне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)
 - учествује у организацији и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Тема 1. Основе проучавања прошлости: компетенција за учење, рад са подацима

Тема 2. Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку : компетенција за учење, дигитална компетенција, компетенција за комуникацију и сарадњу, рад са подацима, комуникација, естетичка компетенција

Тема 3. Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку: компетенција за целоживотно учење, естетичка компетенција, компетенција за комуникацију и сарадњу, рад са подацима, компетенција за одговорно учешће у демократском друштву, компетенција за решавање проблема, естетичка компетенција

Тема 4. Европа, свет и српске земље у новом веку (Прединдустријско доба) : компетенција за комуникацију, естетичка компетенција, компетенција за учење, рад са подацима, компетенција за одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према околини и здрављу, естетичка компетенција

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈ И
– образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку;	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	Основне одлике периода средњег века и новог века (појмови <i>средњи век</i>, <i>нови век</i>, <i>прединдустријско доба</i>, хронолошки и просторни оквири). Историјски извори за историју средњег века и раног новог века и њихова сазнајна вредност (писани и материјални).

– на основу датих примера, изводи закључак о повезаности наци- оналне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих жи- вотних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историј- ских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – образлаже најважније последице научно- техничких открића у перио- ду средњег и раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, на- учних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим исто- ријским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – учествује у организовању и спровођењу заједничких школских	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	Велика сеоба народа и стварање нових држава у Европи (германска и словенска племена, Бугари, Мађари, Викинзи). Најзначајније државе раног средњег века (Франачка држава, Визан- тијско царство, Арабљани). Религија у раном средњем веку (христијанизација и хришћанска црква, Велики раскол, ислам). Феудално друштво (структура, друштвене категорије, вазални односи). Српске земље и Балканско полуострво (досељавање Срба и Хрвата, односи са староседеоцима и суседима, формирање српских земаља, христијанизација, ширење писмености). Истакнуте личности: Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, Јован Владимир, Василије II, краљ Михаило, Ћирило и Методије.
	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	Државно уређење (типови европских монархија; република). Сусрети и прожимања цивилизација и народа (хришћанство, ислам, јудаизам, Крсташки ратови, најзначајнији путописци и њихова путо- вања – Марко Поло, Ибн Батута и др). Српске земље и суседи (краљевина и царство, деспотовина, аутоке- фална црква, односи са Византијом, Угарском, Бугарском, Венецијом, османска освајања у југоисточној Европи). Свакодневни живот у Европи и српским земљама (двор и дворски живот, живот на селу и граду – занимања, родни односи, правоверје и јереси, куга). Опште одлике средњовековне културе (верски карактер културе, ви- тешка култура, културне области, школе и универзитети, проналасци; писана и визуелна култура код Срба, легенде – Косовска, о краљу Артуру...). Истакнуте личности: Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан, кнез Лазар и кнегиња Милица, Твртко I Ко- троманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ, султанија Мара, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Црнојевићи, Мехмед II Освајач. Прединдустријско доба (хронолошки оквири, научна и техничка открића, штампа, промене у начину производње, банкарство, успон градова – примери Фиренце, Венеције, Антверпена...).

активности везаних за развој културе сећања.		
---	--	--

	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ (Прединдустријско доба)	Прединдустријско доба (хронолошки оквири, научна и техничка открића, штампа, промене у начину производње, банкарство, успон градова – примери Фиренце, Венеције, Антверпена...). Велика географска открића и колонизација (истакнути морепловци и њихова путовања, сусрет са ваневропским цивилизацијама – Северна и Јужна Америка, Индија, Африка, Кина, Јапан, Аустралија; последице). Опште одлике културе раног новог века (основна обележја хуманизма и ренесансе; књижевност, политичка мисао, промене у свакодневном животу, обичаји и веровања – прогон „вештица“...). Реформација и противреформација (узроци, протестантизам, католичка реакција – улога језуита; верски сукоби и ратови). Појава апсолутистичких монархија (промене у државном уређењу, централизација државе, положај владара). Врхунац моћи Османског царства (освајања, држава и друштво). Живот Срба под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу (обнова Пећке патријаршије; мењање верског и културног идентитета – исламизација, покатоличавање, унијаћење; учешће у ратовима, отпори и сеобе, положај и привилегије, Војна крајина). Истакнуте личности: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кри-стифор Колумбо, Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Мике-ланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић.
--	--	--

Кључни појмови садржаја: феудализам, прединдустријско доба, монархија, градска комуна, Црква, религија, хуманизам и ренесанса, географска открића, научна открића и технички проналасци, сеобе, прожимање цивилизација, индивидуални и колективни идентите.

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂ ИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	12	6									9	9	18
2.	ТРОУГАО		10			11	3					11	13	24
3.	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ		1	16	16		5	10				18	30	48
4.	ЧЕТВОРОУГАО							4	14	4		8	14	22
5.	ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА									11	5	6	10	16
А	ОБНАВЉАЊЕ	4											4	4
Б	ПРИПРЕМА, ИЗРАДА И ИСПРАВКА ПИСМЕНИХ ЗАДАТАКА		2	1	2	1		3			3		12	12
УКУПНО		16	19	17	18	12	8	17	14	15	8	52	92	144

Р.Б Р.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	• Компетенција за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Сарадња	МА.1.1.1. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.1.1.6. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз.
2.	ТРОУГАО	• Компетенција за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Сарадња	МА.1.3.1.МА.1.3.2. МА.1.3.6.МА.2.3.2. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	Ученик ће бити у стању да: класификује троуглове на основу њихових својстава; конструира углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; конструира троугао на основу задатих елемената (странице и углови); примени својства троуглова у једноставнијим задацима;

				одреди центар описане и уписане кружнице троугла; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; правилно користи геометријски прибор.
3.	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	• Компетенција за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Сарадња	МА.1.1.1.МА.1.1.2. МА.1.1.3.МА.1.1.4. МА.2.1.1.МА.2.1.2. МА.2.1.4.МА.3.1.3. МА.1.5.3.МА.2.5.2. МА.2.5.3.МА.3.5.2. МА.3.5.3.	Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; прикаже податке у зависности између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм);

				тумачи податке приказане табелом и графички.
4.	ЧЕТВОРОУГАО	• Компетенција за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Сарадња	МА.1.3.2.МА.1.3.6. МА.2.3.1.МА.2.3.6. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	Ученик ће бити у стању да: класификује четвороуглове на основу њихових својстава; конструира паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороугла); примени својства четвороуглова у једноставнијим задацима; сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима.
5.	ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	• Компетенција за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Сарадња	МА.1.3.2.МА.1.3.6 МА.1.4.1. МА.3.4.1.	Ученик ће бити у стању да: израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост.

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Увод у физику	4										2	2	4
2.	Мерење	4	9									7	6 (2п)	13
3.	Кретање			9	5							6	8	14
4.	Сила				3	7	4					7	6	14
5.	Маса и густина							8	7			6	9	15
6.	Притисак									8	4	5	7	12
УКУПНО		8	9	9	8	7	4	8	7	8	4	28	44	72

Р.БР.	ОБЛАСТ /ТЕМА/ МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
-------	------------------------	-------------------------------	------------------------------------	--------

1.	Увод у физику	- комуникација - Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење - Интерперсоналне и грађанске компетенције - Дигитална компетенција - Културолошка експресија	Основни 1.4.2	- стекне појам о начину како физика истражује природу - зна да разликује појмове физичких тела од супстанција од којих се састоје тела
2.	Мерење	- комуникација - Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење -РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА - Дигитална компетенција - има осећање припадности одређеним културним заједницама, локалној заједници, региону у којем живи, ширем друштву, држави Србији и међународним организацијама у које је Србија укључена	Основни 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3, 1.4.5, 1.4.6; 1.7.1, 1.7.2 Средњи 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4; 2.7.3 Напредни 3.4.1, 3.4.3; 3.7.1, 3.7.2	- зна које су основне физичке величине и њихове мерне јединице - да повеже физичке величине са одговарајућим мерним јединицама - овлада мерењем следећих физичких величина: дужине, времена и запремине - уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина лењиром, мерном траком, нонијусом, хронометром, мензуром
3.	Кретање	- комуникација - Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење -РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА	Основни 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3; 1.4.4 Средњи 2.2.1, 2.2.2; 2.4.1; 2.6.1,	- зна врсте кретања и описује их помоћу појмова и физичких величина - зна математичку зависност брзине и уме да је израчуна - користи јединицу за брзину у SI систему: m/s - уме да измери и израчуна сталну брзину

		- Интерперсоналне и грађанске компетенције - Дигитална компетенција - Културолошка експресија	2.6.2, 2.6.3; 2.7.1 Напредни 3.2.1; 3.4.1; 3.7.1, 3.7.2	- разликује временски тренутак од временског интервала - користи јединице SI система набројаних физичких величина (m, s, ...)
4.	Сила	- КОМУНИКАЦИЈА - Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење - РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА - Дигитална компетенција - Културолошка експресија	Основни 1.1.1, 1.1.2 Средњи 2.1.1, 2.1.2; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3; 2.7.1 Напредни 3.7.1, 3.7.2	- на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформација, промене кретања) схвати силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром - уме да измери силу динамометром - користи јединицу силе у SI систему: N - зна да је сила векторска величина
5.	Маса и густина	- КОМУНИКАЦИЈА - Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење - РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА - Интерперсоналне и грађанске компетенције - Дигитална компетенција - Културолошка експресија	Основни 1.1.1, 1.1.2 Средњи 2.1.1, 2.1.2; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3; 2.7.1 Напредни 3.7.1, 3.7.2	- добије представу о маси као карактеристици физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина - уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине - уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине - зна јединице масе и густине у SI систему: kg, kg/m³
6.	Притисак	- КОМУНИКАЦИЈА - Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији - Компетенција за целоживотно учење - РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА	Основни 1.1.3; 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3 Средњи 2.1.1, 2.1.5, 2.1.6; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1 Напредни	- одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем - користи јединицу притиска у SI систему: Pa - схвати преношење притиска у течностима и гасовима - разуме Паскалов закон - разуме атмосферски притисак

		- Интерперсоналне и грађанске компетенције - Дигитална компетенција - Културолошка експресија	3.1.3, 3.1.4	
--	--	---	--------------	--

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРЕДМЕТ : БИОЛОГИЈА

РАЗРЕД : ШЕСТИ

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАД А	УТВРЂ ИВАЊ Е	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	8	10	7	8	3						16	20	36
2.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ					4	4	8				8	8	16
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА							1	5			3	3	6
4.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА								2	4		3	3	6
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ									4	4	4	4	8
УКУПНО		8	10	7	8	7	4	9	7	8	4	34	38	72

Р. БР.	ОБЛАСТ/ ТЕМА/МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	- компетенција за учење; - вештина комуникације; - вештина сарадње; - компетенција за рад с подацима и информацијама	- општа предметна компетенција – основни ниво; - специфична предметна компетенција – основни ниво; - посебна предметна компетенција – основни и средњи ниво.	БИ.1.1.1, БИ.1.1.3, БИ.2.1.1, БИ.2.1.2, БИ.1.2.1, БИ.1.2.2, БИ.1.2.3, БИ.1.2.4, БИ.2.2.1, БИ.2.2.3, БИ.1.3.1, БИ.1.5.1, БИ.2.5.1, БИ.1.6.1, БИ.1.6.2, БИ.1.6.3, БИ.2.6.1, БИ.2.6.3, БИ.3.6.1, БИ.3.6.2.	- упоређи грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелије и нивоу организма; - повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; - одреди положај органа човека и њихову улогу; - цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; - користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; - хумано поступа према организмима које истражује; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; - табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;

					• разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
2.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	• еколошка компетенција; • компетенција за учење; • вештина комуникације; • вештина сарадње; • компетенција за рад с подацима и информацијама	• општа предметна компетенција – основни ниво; • специфична предметна компетенција – основни ниво; • посебна предметна компетенција – основни и средњи ниво.	БИ.1.4.1, БИ.2.4.1, БИ.1.4.2, БИ.3.4.2, БИ.1.4.3, БИ.1.4.4, БИ.2.4.4, БИ.3.4.4, БИ.3.4.5.	• направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; • размотри односе међу члановима једне популације, односе између различитих популација, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; • илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; • повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по њу и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; • хумано поступа према организмима које истражује; • користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; • табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; • разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	• компетенција за учење; • вештина комуникације; • вештина сарадње; • компетенција за рад с подацима и информацијама	• општа предметна компетенција – основни ниво; • специфична предметна компетенција – основни и средњи ниво;	БИ.1.3.1, БИ.3.3.1, БИ.1.3.2, БИ.2.3.2, БИ.2.3.3, БИ.3.3.3, БИ.2.3.4, БИ.1.3.5.	• истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; • идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; • повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; • хумано поступа према организмима које истражује; • користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; • табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; • разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
4.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	• компетенција за учење; • вештина комуникације; • вештина сарадње;	• општа предметна компетенција – основни ниво; • специфична предметна компетенција	БИ.1.1.4, БИ.2.1.4, БИ.2.1.4, БИ.3.1.2, БИ.3.1.3, БИ.3.6.2.	• групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; • одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;

		компетенција за рад с подацима и информацијама	– основни и средњи ниво.		- користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; - табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; - разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	- брига за здравље; - компетенција за учење; - вештина комуникације; - вештина сарадње; - компетенција за рад с подацима и информацијама	- општа предметна компетенција – основни ниво; - специфична предметна компетенција – основни и средњи ниво.	БИ.1.2.4, БИ.1.5.4, БИ.2.5.4, БИ.3.5.5, БИ.1.6.1, БИ.1.6.3, БИ.2.6.3, БИ.3.6.1.	- прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њиховог истраживања; - одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; - доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; - збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; - табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; - разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени.

Назив предмета : ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Разред: **шести**

Годишњи фонд часова: **72 часа**

Циљ наставе и учења *технике и технологије* је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво.

Р.б. теме	Наставна тема	Број часова по теми	Број часова	
			Обраде	Остали типови
1	Животно и радно окружење	6	4	2
2	Саобраћај	8	4	4
3	Техничка и дигитална писменост	18	8	10
4	Ресурси и производња	20	10	10
5	Конструкторско моделовање	20	4	16
	Укупно часова	72	30	42

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	ВЕМЕНСКА ДИНАМИКА	САДРЖАЈИ
информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; демонстрира повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; анализира карактеристике савремене културе становања; класификује кућне инсталације на основу њихове намене; класификује врсте саобраћајних објеката према намени;	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	Септембар	Значај и развој грађевинарства. Просторно и урбанистичко планирање. Култура становања у: урбаним и руралним срединама, објектима за индивидуално и колективно становање, распоред просторија, уређење стамбеног простора. Кућне инсталације.

повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; повезује коришћење правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације; скицира просторни изглед грађевинског објекта; чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; самостално креира дигиталну презентацију и представља је; класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину; повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; реализује активност која указује на важност рециклаже; образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије; повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране; изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду; самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образлажи избор; самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ;	САОБРАЋАЈ	Септембар Октобар	Саобраћајни системи. Саобраћајни објекти. Управљање саобраћајном сигнализацијом. Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.
	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	Новембар Децембар Јануар фебруар	Приказ грађевинских објеката и техничко цртање у грађевинарству. Техничко цртање помоћу рачунара. Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација.
	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	Март Април мај	Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала. Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди. Организација рада у грађевинарству и пољопривреди. Обновљиви извора енергије и мере за рационално и безбедно коришћење топлотне енергије. Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и заштита животне средине Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије
	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	Мај Јуни	Израда техничке документације. Израда макете/модела у грађевинарству, пољопривреди

креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	Мај јуни	или модела који користи обновљиве изворе енергије. Представљање идеје, поступка израде и решења производа. Одређивање тржишне вредности производа укључујући и оквирну процену трошкова. Представљање производа и креирање дигиталне презентације.
--	---	---------------------	--

Кључни појмови садржаја: грађевинарство, пољопривреда, саобраћај, техничка документација, енергетика, предузимљивост и иницијатива

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА ЗА ШКОЛСКУ 2019/20. ГОДИНУ

ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ШЕСТИ (VI)

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАД А	ВЕЖБ А	ЕВАЛУАЦИЈ А	СВЕГА
		IX	X	XI	X II	I	II	III	IV	V	VI				
1.	БОЈА	4	5									5	3	1	9
2.	БОЈА И СВЕТЛИНА			4	2							5		1	6
3.	ТЕКСТУРА				2	3	2					4	2	1	7
4.	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА							4				3		1	4
5.									4	1		4		1	5

	КОМУНИКАЦИЈА														
6.	ПРОСТОР									3	2	3	1	1	5
УКУПНО		4	5	4	4	3	2	4	4	4	2	24	6	6	

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	БОЈА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...) ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) ЛК.2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт	✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за основне, изведене, хроматске и ахроматске боје у окружењу и уметности; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира основне, изведене, хроматске и ахроматске боје; ✓ примењује стечена знања о својствима и врстама боја у, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима

			ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ученика ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других	и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује темперу и колаж као сликарске технике, експериментише и истражује њихове изражајне могућности у сопственом раду; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите односе боја у окружењу и уметности; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира комплементарне парове боја; ✓ самостално примењује темперу, воштани и суви пастел као сликарске технике, експериментише и истражује њихове изражајне могућности комбинујући их у сопственом раду; ✓ самостално примењује технике сликања на текстилу, експериментише и истражује њихове изражајне могућности у сопственом раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа. ✓ именује и описује основне појмове из области ранохришћанске и византијске уметности; ✓ посматра, опажа и уочава улогу боја и колористичких односа у
--	--	--	---	--

			делима која припадају ранохришћанској и византијској уметности; ✓ примењује стечена знања о ранохришћанској и византијској уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених боји;
2.	БОЈА И СВЕТЛИНА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња	По завршетку активности ученик ће бити у стању да: На крају часа ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; ✓ обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове светлина и сенка; ✓ именује, описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст; ✓ наводи примере светлине / сенке у окружењу и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите изворе светлости, као и бачене и сопствене сенке; ✓ примењује стечена знања о светлости и сенкама у окружењу и уметности

				приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује и комбинује различите ликовне технике и материјале, експериментише и истражује њихове изражајне могућности ликовног подручја обликовање различитих материјала; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и утврђеног и тежи промени. ✓ именује, описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст; ✓ наводи примере светло-тамног контраста у окружењу и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите контрасте светлина у окружењу и уметности; ✓ примењује стечена знања о светло-тамном контрасту у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака; утврђеног и тежи промени ✓ именује, описује и показује сензитивност за графичке технике и типове штампе; ✓ посматра, опажа и уочава
--	--	--	--	--

			- улогу светло-тамног контраста у делима реализованим у графичким техникама; ✓ описује, упоређује и анализира различите односе светлина и светло-тамне контрасте, као и њихово дејство на посматрача; ✓ примењује стечена знања о светло-тамном контрасту приликом решавања проблемских задатака кроз израду графике; ✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове градација светлости и волумен; ✓ наводи примере дејства светлости на боју и карактер облика у окружењу и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите примере градације светлости и волумена у окружењу и уметности; ✓ примењује стечена знања о градацији светлости и волумену у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;
3.	ТЕКСТУРА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња	По завршетку активности ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;

			✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте текстура; ✓ наводи примере различитих текстура у природи и уметничким делима и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте текстура у природи и уметности; ✓ примењује стечена знања о текстури и врстама текстура приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује туш као цртачку технику и материјал, експериментише и истражује његове изражајне могућности у сопственом раду; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и утврђеног и тежи промени. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура у сликарству; ✓ наводи примере различитих материјала коришћених у креирању
--	--	--	--

				сликарских дела и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура сликарских дела; ✓ примењује стечена знања о материјалима и фактури приликом решавања проблемских задатака; ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура; ✓ наводи примере различитих материјала коришћених у креирању уметничких дела и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура уметничких дела; ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура у вајарству; ✓ наводи примере различитих материјала коришћених у креирању вајарских дела и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура вајарских дела; ✓ именује, описује и показује сензитивност за технике фротаж, гратаж и зграфито; ✓ посматра, опажа и уочава улогу текстуре у делима изведеним у техникама фротаж, гратаж и зграфито; ✓ описује, упоређује и анализира различите врсте текстура и њихова дејства на посматрача; ✓ примењује стечена знања о текстури приликом решавања проблемских задатака
--	--	--	--	--

			кроз прављење фротажа и гратажа; ✓ именује и описује основне појмове из области исламске уметности; ✓ посматра, опажа и уочава улогу текстуре у делима која припадају исламској уметности; ✓ описује, упоређује и анализира различите врсте текстура и њихова дејства на посматрача; ✓ примењује стечена знања о исламској уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених текстури; ✓ именује и описује појмове: текстура, текстуре у природи и уметничким делима; слојевито, лазурно и пастуозно сликање; ✓ наводи примере усвојених појмова из окружења, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења; ✓ активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања; ✓ показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем;
4.	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња	По завршетку активности ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;

				✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове машта, фантазија и уобразиља; ✓ наводи примере употребе маште и фантазије у ликовним делима и тумачи их; ✓ именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе у земљама северне Европе; ✓ посматра, опажа и уочава улогу маште и имажинације у делима која припадају уметности ренесансе; ✓ именује, описује и показује сензитивност за технику фото-колаж / папир-маше; ✓ посматра, опажа и уочава улогу маште, фантазије и уобразиље у делима изведеним у техници фото-колаж / папир-маше; ✓ описује, упоређује и анализира различите мотиве из митологије и легенди, и њихову улогу у уметничким делима; ✓ примењује стечена знања о уобразиљи у ликовној уметности приликом решавања проблемских задатака кроз прављење фото--колажа, папир-машеа; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира улогу маште, фантазије и уобразиље у ликовним делима; ✓ примењује стечена знања о машти, фантазији и уобразиљи у уметности приликом решавања проблемских задатака;
--	--	--	--	--

				✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује и комбинује различите ликовне технике и материјале, експериментише и истражује њихове изражајне могућности; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и тежи променама; ✓ проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих појава. ✓ именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе у земљама северне Европе; ✓ посматра, опажа и уочава улогу маште и имагинације у делима која припадају уметности ренесансе; ✓ описује, упоређује и анализира различите мотиве из маште и имагинације, и њихову улогу у уметничким делима из доба ренесансе; ✓ примењује стечена знања о уметности ренесансе приликом решавања проблемских задатака посвећених машти и имагинацији; ✓ именује и описује појмове: машта, фантазија,
--	--	--	--	---

				уобразиља и уобразиља у ликовној уметности; ✓ наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења; ✓ активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања; ✓ показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем; ✓ примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у дискусији и закључивању;
5.	КОМУНИКАЦИЈА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња		На крају часа ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите теме и мотиве у ликовним делима; ✓ наводи примере различитих тема и мотива у ликовним делима и тумачи их; ✓ уочава, упоређује и анализира примере визуелног споразумевања

				и комуникацијску улогу ликовних дела; ✓ примењује стечена знања о различитим темама и мотивима у ликовној уметности приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује и комбинује ликовну технику фото-колаж, експериментише и истражује његове изражајне могућности; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и тежи променама; ✓ проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих појава. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите примере примењене уметности и графичког дизајна; ✓ наводи примере из области примењене уметности и графичког дизајна и тумачи их; ✓ уочава, упоређује и анализира улогу уметности у свакодневном животу; примењује стечена знања о примењеној уметности и графичком дизајну приликом решавања проблемских
--	--	--	--	--

				✓ именује, описује и показује сензитивност за уметност калиграфије и типографије; ✓ посматра, опажа и уочава комуникацијску улогу ликовних дела изведених у калиграфији и типографији; ✓ описује, упоређује и анализира могућности визуелног споразумевања путем калиграфског и типографског писма; ✓ примењује стечена знања о визуелном споразумевању приликом решавања проблемских задатака кроз бављење калиграфијом, типографијом и илустрацијом; задатака; ✓ именује и описује основне појмове из области српске средњовековне уметности; ✓ посматра, опажа и уочава комуникацијску улогу ликовних дела која припадају српској средњовековној уметности; ✓ описује, упоређује и анализира различите мотиве и теме, и њихову комуникацијску улогу у делима која припадају српској средњовековној уметности; ✓ примењује стечена знања о српској средњовековној уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених визуелном споразумевању и комуникацији; ✓ именује и описује појмове: теме и мотиви у ликовној уметности, улога уметности у свакодневном животу, примењена уметност и дизајн; ✓ наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и
--	--	--	--	--

				анализира њихова значења; ✓ активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања; ✓ показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем;
6.	ПРОСТОР	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња		По завршетку активности ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за технику витраж; ✓ посматра, опажа и уочава улогу витража у уређивању ентеријера и креирању амбијента; ✓ описује, упоређује и анализира могућности уређења ентеријера и стварања амбијента путем ликовних дела изведених у техници витраж; ✓ примењује стечена знања о ентеријеру, амбијенту и обликовању простора приликом решавања проблемских задатака кроз креирање витража;

			✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује технику витраж, експериментише и истражује њене изражајне могућности у сопственом раду; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа. ✓ именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе; ✓ посматра, опажа и уочава улогу амбијента у делима која припадају уметности ренесансе; ✓ описује, упоређује и анализира различите амбијенте и начине обликовања простора, и њихову улогу у уметничким делима из доба ренесансе; ✓ примењује стечена знања о уметности ренесансе приликом решавања проблемских задатака посвећених креирању амбијента и обликовању простора; ✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове амбијент, архитектура и дизајн ентеријера; ✓ посматра, опажа и уочава различите примере из области архитектуре и дизајна ентеријера; ✓ описује, упоређује и
--	--	--	--

				анализира различите могућности креирања амбијента и уређења ентеријера; ✓ примењује стечена знања о ентеријеру и обликовању простора приликом решавања проблемских задатака у оквиру школског пројекта; ✓ именује и описује појмове: амбијент, архитектура и дизајн ентеријера; ✓ наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења; ✓ активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира продукте настале током реализације пројектног задатка; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања; ✓ показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем;
--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења Музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ГОДИШЊИ (ГЛОБАЛНИ) ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Исходи	Ре д- бр ој	Наставна тема	Број часова		
			Обрада	Утврђивање	Укупно

– понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење истваралаштво. — изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зави- сности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич- ком музицирању; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – усвоји појмове половина, четвртина, осмина и шеснаестина ноте	1.	Извођење музике	21	1	22
-Препознаје и разликује одлике стилова у музичком изражавању од средњег века до данас. -Испољава потребу за свакодневним слушањем музике и на основу тога формира трајно интересовање према музици уопште - Поседује адекватан музички укус.	2.	Музичко-стилска раздобља	6	1	7
-Препознаје и разликује одлике стилова у музичком изражавању од средњег века до данас. -Испољава потребу за свакодневним слушањем музике и на основу тога формира трајно интересовање према музици уопште - Поседује адекватан музички укус.	3.	Музички инструменти	2	1	3

-Препознаје естетске вредности у култури свог и народа других земаља уочавањем карактеристичних обележја музике светске народне баштине. -Сагледава и вреднује утицај народног стваралаштва на уметничко стваралаштво. -Прецизно изводи ритмичко-мелодијске захтеве уз прецизност и лакоћу у извођењу осмишљених кореографија. -Процењује и доноси судове и одлуке у вези квалитета и разумевања изведеног музичког задатка, односно задатака који се односе на квалитет изведених покрета у току плеса.	4.	Народно стваралаштво	3	1	4
Укупно часова			32	4	36

ОБЛАСТ/ТЕМА		МЕСЕЦ										Обра да	Оста ли типо ви часо ва	Број часо ва по теми	Међупредметне компетенције
		I X	X	X I	XI I	I	II	III	I V	V	V I				
1.	Извођење музике	4	5	4	4	4	1					21	1	22	Компетенција за учење Сарадња, комуникација, естетичка компетенција
2.	Музичко-стилска раздобља						1	4	2			6	1	7	Естетичка компетенција, Сарадња, комуникација,компетен ција за учење
3.	Музички инструменти								1	2		2	1	3	Рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, сарадња, комуникација
4.	Народно стваралаштво									2	2	3	1	4	Компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, сарадња, комуникација, , естетичка компетенција
УКУПНО		4	5	4	4	4	2	4	3	4	2	32	4	36	

Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Разред Шести

Годишњи фонд часова 72 + 54 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ
– примени комплексе простих и општеприпремних вежби одго- варајућег обима и интензитета у самосталном вежбању; – сврсисходно користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама; – упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст; – примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу; – примени атлетске дисциплине у складу са правилима; – развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике; – одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности; – изведе елементе одбојкашке технике; – примени основна правила одбојке; – користи елементе технике у игри;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		Основни садржаји Вежбе за развој снаге Вежбе за развој гipкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	Атлетика	Основни садржаји Техника спринтерског трчања Истрајно трчање – припрема за крос Техника штафетног трчања Скок у даљ Скок у вис
		Спортска гимнастика	Основни садржаји: Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Прескок Греда

– примени основне тактичке елементе спротских игара; – учествује на такмичењима између одељења;			
--	--	--	--

– вреднује утицај примењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; – процени последице недовољне физичке активности; – примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; – примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; – решава конфликте на друштвено прихватљив начин; – пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; – прихвати победу и пораз; – уважи различите спортове без обзира на лично интересовање; – примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; – повеже значај вежбања за одређене професије; – вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; – подстиче породицу на редовно вежбање; – повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; – коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; – користи здраве намирнице у исхрани; – разликује корисне и штетне додатке исхрани; – примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; – правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; – чува животну средину током вежбања; – препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; – води рачуна о репродуктивним границама приликом вежбања		Осно ве тимс ких и спор тских игар а	Одбојка: Основни елементи технике, тактике и правила игре Футсал: Игра уз примену правила Рукомет: Игра уз примену правила Кошарка: Сложенији елементи технике, тактике и правила игре Активност по избору.
			Физи чко веж бањ е и спор т Основни садржаји Основна подела вежби Функција скелетно-мишићног система Основна правила одбојке Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе) Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању Облици насиља у физичком васпитању и спорту Навијање, победа, пораз решавање спорних ситуација Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама Значај вежбања за одбрамбено-безбедносне потребе Повезаност физичког вежбања и естетике Породица и вежбање Планирање вежбања
		Физи чко веж бањ е и спор т	Основни садржаји Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио-респираторни систем Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеина и беланчевина) у исхрани Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина)
			Здрав ствен о васпи тање

			Вежбање у различитим временским условима Чување околине при вежбању Последице конзумирања дувана и алкохола Додаци исхрани – суплементи Вежбање и менструални циклус Значај заштите репродуктивних органа приликом вежбања
--	--	--	---

УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Концепција физичког и здравственог васпитања заснива се на јединству часовних, ванчасовних и ваншколских организационих облика рада, као основне претпоставке за остваривање циља кроз достизање исхода и стандарда овог васпитно-образовног подручја.

Главна промена у савременој концепцији и пракси образовања и васпитања, па тако и у програму предмета физичко и здравствено васпитање, је померање тежишта са наставних садржаја на јасно дефинисане исходе, односно са наставних садржаја на процес учења и његове резултате.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли у предмету физичко и здравствено васпитање, и учешћем у обавезним физичким активностима. Исходи представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у три предметне области:

- физичке способности,
- моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине и
- физичка и здравствена култура.

Они омогућавају да се циљ овог предмета достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа. Исходи не прописују структуру, садржаје и организацију на- ставе, као ни критеријуме и начин вредновања ученичких постигнућа.

Циљ и исходи предмета се остварују кроз наставу физичког и здравственог васпитања (у трајању од 2 школска часа недељно) и обавезне физичке активности сваког ученика (у трајању од 1,5 школски час недељно). Програм петог разреда базиран је на континуитету усвојених знања, вештина, ставова и вредности из првог циклуса основног образовања и васпитања.

Настава физичког и здравственог васпитања усмерена је према индивидуалним разликама ученика, које се узимају као критеријум у диференцираном приступу, па самим тим неопходно је упутити ученика или групу ученика, на олакшане или проширене садржаје у часовној, ванчасовној и ваншколској организацији рада.

Где је неопходно, програмске садржаје потребно је реализовати према полу.

Обавезни организациони облици рада:

А. часови физичког и здравственог васпитања;

А1. обавезне физичке активности ученика;

Остали облици рада (ванчасовне и ваншколске активности):

Б. слободне активности - секције,

В. недеља школског спорта,

Г. активности у природи (кросеви, зимовање, летовање - кам- повање...),

Д. школска и ваншколска такмичења

Ђ. корективно-педагошки рад.

ОБАВЕЗНИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ РАДА

A. Часови физичког и здравственог васпитања

Наставне области:

I Физичке способности

На свим часовима као и на другим организационим облицима рада, посебан акценат се ставља на:

-развијање физичких способности које се континуирано реализује у уводном и припремном делу часа путем вежби обликовања. Део главне фазе часа може се користити за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој. Методе и облике рада наставник бира у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад;

-подстицање ученика на самостално вежбање;

-учвршћивање правилног држања тела.

Програм развоја физичких способности је саставни део годишњег плана рада наставника.

Праћење, вредновање и евидентирање физичких способности ученика спроводи се на основу Приручника за праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања, (Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2016).

II Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине

Усвајање моторичких знања, умења и навика, остварује се кроз примену обавезних и препоручених програмских садржаја атлетике, гимнастике, спортских игара, примењујући основне дидактичко-методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода.

Усвојена знања, умења и навике треба да омогуће ученицима њихову примену у спорту, рекреацији и специфичним животним ситуацијама.

Стицање знања, умења и навика је континуирани процес индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.

Ученицима који нису у стању да усвоје неке од садржаја, задају се вежбања слична али лакша од предвиђених или предвежбе.

Уколико ученик не достигне предвиђени исход, оставља се могућност да исти достигне у наредном периоду.

Усавршавање неких моторичких задатака је континуирани процес без обзира на садржаје програма (техника ходања, трчања, примена научене игре итд.).

У раду са напреднијим ученицима реализују се препоручени садржаји или садржаји из наредних разреда. Кроз процес реализације програма неопходно је пратити способности ученика за поје- дине спортове.

III. Физичка и здравствена култура

Достизањем исхода ове наставне области, ученици стичу знања, вештине, ставове и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи), физичком васпитању, спорту, рекреацији и здрављу.

Посебно планиране и осмишљене информације о вежбању и здрављу преносе се непосредно пре, током и након вежбања на часу.

Ова наставна област остварује се кроз све организационе облике рада у физичком и здравственом васпитању и обухвата: формирање правилног односа према физичком вежбању, здрављу и раду; развијање и неговање фер- плеја; препознавање негативних облика понашања у спорту и навијању; вредновање естетских вредности у физичком вежбању, рекреацији и спорту; развијање креативности у вежбању; очување животне средине, као и развијање и неговање здравствене културе ученика.

Поред наведеног у овој области потребно је радити на: неговању патриотских вредности (народне традиције и мултикултуралности); формирању правилног односа према различитостима, чувању материјалних добара, неговању друштвених вредности итд.

A Обавезне физичке активности ученика

Физичке активности ученика доприносе остваривању постављеног циља и исхода физичког и здравственог васпитања. Ове активности организују се у оквиру редовног распореда или према посебном распореду у складу са просторним могућностима школе и потребама ученика у трајању од 1,5 час недељно.

План рада ових активности је саставни део планирања у физичком и здравственом васпитању.

Школа се може одредити за један од понуђених начина организације ових активности на предлог Стручног већа. Начин организације ових активности је саставни део Школског програма и Годишњег плана рада школе.

Начини организације рада обавезних физичких активности ученика:

-реализују се у трајању од 45 минута, једном у току недеље. У школама које имају одговарајуће материјално-техничке и просторне услове, фонд од 1А школског часа односно 22,5 минута, на недељном нивоу, може се реализовати тако што ће ученици сваке друге недеље имати још један час ових активности, или на други начин који предложи Стручно веће физичког и здравственог васпитања. Ради ефикаснијег рада и обухваћености свих ученика дозвољено је спајање два одељења истог разреда. Два наставника раде истовремено са два одељења<

-реализују се у трајању од 45 минута, једном у току недеље. Фонд од школског часа односно 22,5 минута, на недељном нивоу, реализује се кумулативно, једном у тромесечју, у укупном трајању од 6 школских часова, односно 4,5 сати.

Стручно веће може предложити неки други начин организације ових активности, посебно уколико се школа определи да ове активности реализује изван школе (пливање, скијање, клизање, оријентиринг итд.).

Програмски садржаји обавезних физичких активности

Обавезни програмски садржаји ових активности су:

-Кондиционо вежбање ученика у трајању од најмање 20 минута;

-Мали фудбал:

- 1.Вођење и контрола лопте,
- 2.Примање лопте и додавање лопте различитим деловима стопала,
- 3.Шутирање на гол и основе игре у нападу (откривање),
- 4.Одузимање лопте и основе игре у одбрани (покривање),
- 5.Вежбе са два и три играча,
- 6.Игра са применом основних правила за мали фудбал.

Препоручени програмски садржаји ових активности:

-Обучавање и усавршавање елемената предвиђених препорученим наставним садржајима:

- 1.Атлетике;
- 2.Гимнастике;
- 3.Других активности предвиђених програмом школских такмичења.

- Мали фудбал:

- 1.колективна игра у одбрани и нападу,
- 2.техника игре голмана,
- 3.игра уз примену правила

ВАНЧАСОВНЕ И ВАНШКОЛСКЕ АКТИВНОСТИ

План и програм ових активности предлаже Стручно веће и саставни је део годишњег плана рада школе и школског програма.

Б. Слободне активности - секције

Формирају се према интересовању ученика. Наставник сачињава посебан програм узимајући у обзир материјалне и просторне услове рада, узрасне карактеристике и способности ученика. Уколико је неопходно, секције се могу формирати према полу ученика. Ученик се у сваком тренутку може укључити у рад секције.

В. Недеља школског спорта

Ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције, школа у оквиру Школског програма реализује недељу школског спорта.

Недеља школског спорта обухвата:

- такмичења у спортским дисциплинама прилагођеним узрасту и могућностима ученика;
- културне манифестације са циљем промоције физичког вежбања, спорта и здравља (ликовне и друге изложбе, фолклор, плес, музичко-спортске радионице, слет...);
- ђачке трибине и радионице (о здрављу, историји физичке културе, спорту, рекреацији, „ферплеју“, последицама насиља у спорту, технолошка достигнућа у вежбању и спорту и др.).

План и програм Недеље школског спорта сачињава Стручно веће физичког и здравственог васпитања у сарадњи са другим стручним већима (ликовне културе, музичке културе, историје, информатике...) и стручним сарадницима у школи, водећи рачуна да и ученици који су ослобођени од практичног дела наставе физичког и здравственог васпитања, буду укључени у организацију ових активности.

Г. Активности у природи (кросеви, зимовање, летовање)

Из фонда радних дана, предвиђених заједничким планом, школа организује активности у природи:

- пролећни крос (дужину стазе одређује стручно веће);
- зимовање - организује се за време зимског распуста (обука скијања, клизања, краћи излети са пешачењем или на санкама, и др.);
- летовање - организује се за време летњег распуста у трајању од најмање седам дана (логоровање, камповање итд.).

Д. Школска и ваншколска такмичења

Школа организује и спроводи обавезна унутаршколска спортска такмичења, као интегрални део процеса физичког васпитања према плану Стручног већа и то у:

- спортској гимнастици (у зимском периоду);
- атлетици (у пролећном периоду),
- најмање једној спортској игри (у току године).

Школа може планирати такмичења из других спортских грана или игара уколико за то постоје услови и интересовање ученика (плес, оријентиринг, бадминтон, између две или четири ватре, полигони итд.).

Ученици могу да учествују и на такмичењима у систему школских спортских такмичења Републике Србије, која су у складу са наставним планом и програмом.

Ђ. Корективно-педагошки рад и допунска настава

Ове активности организују се са ученицима који имају:

- потешкоће у савладавању градива;
- мањене физичке способности;
- лоше држање тела;
- здравствене потешкоће које онемогућавају редовно похађање наставе.

За ученике који имају потешкоће у савладавању градива и ученике са смањеним физичким способностима организује се допунска настава која подразумева савладавање оних обавезних програмских садржаја, које ученици нису успели да савладају на редовној настави, као и развијање њихових физичких способности;

Рад са ученицима који имају лоше држање тела подразумева:

- уочавање постуралних поремећаја код ученика;
- саветовање ученика и родитеља;
- организовање додатног превентивног вежбања у трајању од једног школског часа недељно;
- организовање корективног вежбања у сарадњи са одговарајућом здравственом установом.

Рад са ученицима са здравственим потешкоћама организује се искључиво у сарадњи са лекаром специјалистом, који одређује врсту вежби и степен оптерећења.

Ослобађање ученика од наставе физичког и здравственог васпитања ;

Ученик може бити ослобођен само од практичног дела програма наставе за одређени период, полугодиште или целу школску годину на основу препоруке изабраног лекара.

Ученик ослобођен практичног дела у обавези је да присуствује часовима. За рад са ослобођеним ученицима наставник сачињава посебан програм рада базиран на усвајању теоријских и васпитних садржаја у складу са програмом и у корелацији са садржајима других предмета.

Ослобођеним ученицима треба пружити могућност да:

- суде, воде статистику, региструју резултат или прате ниво активности ученика на часу или школском такмичењу,
- направе едукативни постер или електронску презентацију, припреме репортажу са спортског догађаја,
- прате и евидентирају активност ученика на часу уз помоћ наставника и на други начин помажу у организацији, часовних, ванчасовних и ваншколских активности.

Исходи за ученике ослобођене од практичног дела наставе

По завршетку теме ученик ће бити у стању да:

- Наведе основна правила, гимнастике, атлетике, спортске игре, пливања;
- Дефинише основна здравствено-хигијенска правила вежбања;
- Презентује и анализира информације о физичком вежбању, спорту, здрављу, историји спорта, актуелним спортским подацима итд.);
- Учествује у организацији Недеље школског спорта и школских такмичења.

Планирање васпитно-образовног рада

Дефинисани исходи су важан део и незаобилазан елемент процеса планирања наставе и учења. Дефинисани као резултати учења на крају сваког разреда, током планирања рада потребно је одредити временску динамику у односу на бављење појединим исходима током школске године. Неопходно је посебну пажњу обратити на исходе које није могуће достићи током једног или више часова, већ је у ту сврху потребно реализовати различите активности током године.

Облици наставе

Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:

- теоријска настава (до 4 часа);
- практична настава (68-72 часа).

Теоријска настава

Посебни теоријски часови могу се организовати само у оним ситуацијама када не постоје услови за реализацију наставе у просторима за вежбање или алтернативним објектима, и као први час у полугодишту. На тим часовима детаљније се обрађују садржаји предвиђени темама Физичко вежбање и спорт и Здравствено вас- питање уз могући практичан рад у складу са условима.

Максималан број часова без практичног рада не би требало да буде већи од четири (4) у току школске године.

При планирању теоријских садржаја неопходно је узети у обзир: садржај програма, претходна искуства ученика, садржаје других предмета (корелацију - међупредметне компетенције).

Практична настава

Број часова по темама планира се на основу, процене наставника, материјално-техничких и просторних услова. Наставне теме или поједини садржаји за које не постоје услови за реализацију могу бити замењени одговарајућим темама или садржајима програма за које постоје одговарајући услови. Оквирни број часова по темама:

1. Атлетика (16);
2. Гимнастика (16);
3. Основе тимских и спортских игара: Рукомет - минирукомет; (16)
4. Тестирање и мерење (6-8).

Програм физичког и здравственог васпитања остварује се реализацијом обавезних и препоручених садржаја.

Обавезни садржаји су они које је неопходно спровести у раду са ученицима узимајући у обзир способности ученика, материјално-техничке и просторне услове.

Препоручени садржаји су они које наставник бира и реализује у раду са ученицима (групама или појединцима), који су са- владали обавезне садржаје, узимајући у обзир ниво достигнутог исхода, потребе ученика и услове за рад.

Физичке способности

При планирању кондиционог вежбања у главној фази часа, треба узети у обзир утицај наставне теме на физичке способности ученика и применити вежбе чији делови биомеханичке структуре одговарају основном задатку главне фазе часа и служе за обучавање и увежбавање (обраду и утврђивање) конкретног задатка. Методе вежбања које се примењују у настави су тренажне методе (континуирани, понављајући и интервални метод, кружни тренинг, и др.), пилагођене узрасним карактеристикама ученика. У раду са ученицима примењивати диференциране облике рада, дозирати вежбања у складу са њиховим могућностима и примењивати одговарајућу терминологију вежби. Време извођења вежби и број понављања, задају се групама ученика или појединцима у складу са њиховим способностима, водећи рачуна о постизању што веће радне ефикасности и оптимизацији интензитета рада. Акценат се ставља на оне моторичке активности којима се најуспешније супротставља последицама хипокинезије.

Препоручени начини рада за развој физичких способности ученика.

1. Развој снаге
 - без и са реквизитима,
 - на справама и уз помоћ справа.
2. Развој покретљивости
 - без и са реквизитима,
 - уз коришћење справа,
 - у помоћ сувежбача.
3. Развој аеробне издржљивости
 - истрајно и интервално трчање,
 - вежбање уз музику - аеробик,
 - тимске и спортске игре,
 - други модели вежбања.
4. Развој координације

- извођење координационих вежби у различитом ритму и променљивим условима (кретање екстремитетима у две равни).

5. Развој брзине и експлозивне снаге

- једноставне и сложене структуре кретања изводити максималним интензитетом из различитих почетних положаја, изазване различитим чулним надражајима (старт из различитих положаја итд.),
- штафетне игре,
- извођење вежби различитом максималном брзином (бацања, скокови, акробатика, шутирања, ударци кроз атлетику, гимнастику, тимске и спортске игре).

За ученике који из здравствених разлога изводе посебно одабране вежбе, потребно је обезбедити посебно место за вежбање.

Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине

1. Атлетика

Садржаји атлетике се реализују у јесењем и пролећном периоду.

Обавезни садржаји

Истрајно трчање: вежбе технике; континуирано и интервално трчање;

Спринтерско трчање: вежбе технике трчања, (ниски скип, високи скип, забацивање потколенице, гребајући корак, итд), ниски старт и фазе трчања;

Скок увис прекорачном техником; техника скока увис кроз фазе (залет, отскок, прелазак летвице и доскок). Обучавање технике врши се у целини а по потреби рашчлањивањем на фазе.

Бацање лоптице у даљ: обучавање кроз фазе (залет и избачај) и усвајање вежбе у целини. Корелација са вежбама из рукомета (доножни корак, замах и техника избачаја дугим замахом).

Препоручени садржаји:

Ови садржаји се примењују у раду са ученицима који су са- владали обавезне садржаје применом одговарајуће методике рада.

- Скок удаљ основни елементи згрчне технике - реализовати кроз фазе;

2. Спортска гимнастика

Садржаји се реализују у зимском периоду.

Обавезни садржаји

Ученике је неопходно поделити по полу и према способностима. Поставити више радних места. На сваком часу увести нови задатак уз понављање претходних. Док једна група обрађује нови садржај, остале групе понављају обрађене садржаје. Промена радних места врши се након одређеног броја понављања. Нпр. група које није прошла неки задатак на часу исти ће реализовати на следећем часу. Ученику који не може да изведе задату вежбу даје се олакшани задатак. Након неколико обрађених наставних јединица ове наставне теме, планом предвидети садржаје других наставних тема (спортска или тимска игра и др.) у циљу интензификације наставе. Гимнастички полигон осмислити према степену усвојености обрађених садржаја и претходних знања.

- Вежбе на тлу: колут напред, колут назад, став о плећима - „свећа”, мост из лежања на леђима; вага претклоном и занужењем; став на шакама уз помоћ; предмет упором странце „звезда”.

- Прескок: разношка (до 110 ст);

- Ниска греда: боком поред греде;

суножним одскоком наскок на греду суножно (једна нога мало испред друге);

различити начини ходања: у успону, са згрченим предноужењем, са занужењем, са одноужењем, са високим предноужењем;

скок суножним одскоком, суножни доскок на место одскока; вага претклоном и занужењем; саскок згрчено.

Препоручени садржаји

- Вежбе на тлу: колут напред и назад - варијанте (нпр: из става раскорачног колут напред до става раскорачног, из става раскорачног колут назад до става раскорачног); Мост заклоном;

3. Основе тимских и спортских игара

Садржаји рукомета реализују се на часовима физичког и здравственог васпитања, а малог фудбала на обавезним физичким активностима-ученика.

3.1. Рукомет - минирукомет Обавезни садржаји

- Обучавање елемената технике и тактике са лоптом: држање лопте: једном и обема рукама, плитки и дубоки хват;

вођење лопте: у месту са променом висине вођења, променом руке, променом положаја; вођење лопте бочним и дубинским кретањем; праволинијски, са променом брзине и руке којом се води; променом правца кретања; вођење у кретању са заустављањем у два корака; дриблинг над пасивним и активним противником (игра „1 на 1”); додавање лопте: једном руком „кратким замахом” (смер на- пред, укосом, у страну); „дугим замахом” уз примену неког од залета (бочни-доножни, бочни-заножни); хватање лопте: у висини груди и главе; хватање непрецизно бачених лопти (бочних, изнад висине главе, у висини колена); хватање котрљајућих лопти; хватање и додавање лопте у кретању;

шутирање: чеони шут и скок шут у даљ и вис; финтирање: (једнострука финта у јачу страну).

- Обучавање индивидуалних елемената технике и тактике без лопте:

у фази напада - позиционирање играча, утрчавање у празне просторе, промена смера кретања, откривање за пријем лопте;

у фази одбране - одбрамбени став и кретање у ставу; заустављање нападача, одузимање лопте од противничког нападача, пресецање путање лопте код додавања, блок; елементи технике голмана - (основни став, кретање на голу, одбрана високих и ниских лопти, одбрана шутева са позиције крила, одбрана седмерца)

позиционирање играча у нападу и одбрани 6:0; игра на два гола (3 на 3, 4 на 4); игра уз примену основних правила уважавајући усвојени ниво претходно обучаваних елемената.

Препоручени садржаји

- Обучавање елемената технике и тактике играча са лоптом: вођење лопте: вежбе вођења са радом ногу (кроз ноге, поред и испред тела);

вођење две лопте;

додавање лопте: додавање „дугим замахом” - чеони залет; додавање лопте изведеним начинима; додавања са изменом места

хватање лопте: хватање једном руком

шутирање: бочни шут са отклоном, шутирање пивотмена,

шут са крилне позиције

финтирање: једнострука финта у „слабију страну”.

- Обучавање групних и колективних елемената тактике игре: извођење слободног ударца;

укрштања играча у фази напада, игра 5:1 и 5+1

4. Тестирање и мерење

Праћење физичког развоја и моторичких способности спроводи се на почетку и крају школске године, из простора кардио- респираторне издржљивости (процена аеробног капацитета), телесног састава (посебно телесне масноће), мишићне снаге, издржљивости у мишићној снази, гипкости и агилности. Модел континуираног праћења физичког развоја и моторичких способности у настави физичког и здравственог васпитања, батерија тестова, критеријумске референтне вредности и начин њиховог тумачења, организација и протокол тестирања као педагошке импликације детаљно су објашњени у наведеном приручнику.

Тестирање ученика могуће је спровести на часовима обавезних физичких активности.

Оквирни број часова по темама обавезних физичких активности

1. Основе тимских и спортских игара:

Мали фудбал (18);

2. Друге активности предвиђене програмом стручног већа (36).

Дидактичко-методички елементи

Основне карактеристике часова:

- јасноћа наставног садржаја;
- оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита;
- избор рационалних облика и метода рада;
- избор вежби оптималне образовне вредности;
- функционална повезаност свих делова часа - унутар једног и више узастопних часова једне наставне теме.

Уколико на часу истовремено вежбају два одељења, настава се спроводи одвојено за ученике и ученице.

Приликом избора облика рада неопходно је узети у обзир просторне услове рада, број ученика на часу, број справа и реквизита и динамику обучавања и увежбавања наставног задатка.

Избор дидактичких облика рада треба да буде функцији рационалне организације и интензификације часа, као и достизања постављених исхода.

Праћење и оцењивање

Исходи представљају добру основу за праћење и процену постигнућа ученика, односно креирање захтева којима се може утврдити да ли су ученици достигли оно што је описано одређеним исходом. Исходи помажу наставницима у праћењу, прикупљању и бележењу постигнућа ученика. Како ће у процесу вредновања исходи користити исходе наставник, сам осмишљава у односу на то који се начин праћења и процене њему чини најрационалнијим и најкориснијим. Поред тога, постојање исхода олакшава и извештавање родитеља о раду и напредовању ученика.

У процесу оцењивања пожељно је користити лични картон ученика (евиденција о процесу и продукцима рада ученика, уз коментаре и препоруке) као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења личног картона ученика су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја, представља подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе физичког и здравственог васпитања, препоручује се да наставник подједнако, континуирано прати и вреднује:

- Активност и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата:
- вежбање у адекватној спортској опреми;
- редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања и обавезним физичким активностима;
- учествовање у ванчасовним и ваншколским активностима и др.
- Приказ једног од усвојених комплекса општеприпремних вежби (вежби обликовања),
- Достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навики (напредак у усавршавању технике):

Атлетика:

Приказ технике спринтерског и истрајног трчања; приказ технике, скока увис прекорачна техника (маказе);

Спринтерско трчање 30-50 т на време. Истрајно трчање у трајању од 6 минута.

Трчање школског кроса.

Спортска гимнастика:

Вежбе на тлу: колут у напред, колут у назад, став о шакама уз помоћ, мост из лежања, став на плећима „свећа”;

Прескок: разношка уз помоћ;

Рукомет:

Контрола лопте у месту и кретању (вођење);

Вођење лопте праволинијски са променом правца кретања (левом и десном руком);

Хвата и додаје лопту у висини главе и рамена;

Шутира једном техником;

Мали фудбал:

Додавање унутрашњом страном стопала и примање лопте ђоном и унутрашњом страном стопала;

Вођење и шут на гол једном техником;

Додавање, примање лопте у и шут на гол у кретању.

Индивидуални напредак моторичких способности сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуални напредак његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу.

Код ученика ослобођених од практичног дела наставе, наставник прати и вреднује:

- ниво остварености исхода из области Физичка и здравствена култура;
- учешће у организацији ваннаставних активности.

Педагошка документација

- Дневник рада за физичко и здравствено васпитање;
- Планови рада физичког и здравственог васпитања и обавезних физичких активности ученика: план рада стручног већа, годишњи план (по темама са бројем часова), месечни оперативни план, план ванчасовних и ваншколских активности и праћење њихове реализације.
- Писане припреме: форму и изглед припреме сачињава сам наставник уважавајући: временску артикулацију остваривања, циљ часа, исходе који се реализују, конзистентну дидактичку структуру часова, запажања након часа;
- Радни картон: наставник води за сваког ученика. Радни картон садржи: податке о стању физичких способности са тестирања, оспособљености у вештинама напомене о специфичностима ученика и остале податке неопходне наставнику.

Педагошку документацију наставник сачињава у писаној, а по могућности и електронској форми.

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ИНФОРМАТИКЕ И РАЧУНАРСТВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
За обраду новог градива	7*
За друге типове часа	29

Број наставних тема	4
Број наставних јединица	25

* Часови су подељени на часове обраде и вежбања, али је, због специфичности предмета, већина часова комбинована.

ЦИЉ:

- Циљ учења *информатике и рачунарства* је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ:

Информатика и рачунарство 6, аутори: Милош Папић, Далибор Чукљевић, Вулкан Знање

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ:

Уџбеник: Информатика и рачунарство 6, аутори: Милош Папић, Далибор Чукљевић, Вулкан Знање

КОРЕЛАЦИЈА: Сви предмети

НАСТАВНА СРЕДСТВА: штампани материјал, електронски материјал, софтвер

СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ГРАДИВА: Планирана су 2 часа систематизације и то на крају обрађених тема као што су: Рачунарство и ИКТ.

Редни број теме	Број часова по темама	Назив теме	Број часова за обраду новог градива	Број часова за друге типове часа
1.	10	ИКТ	1	9
2.	4	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	2	2
3.	15	РАЧУНАРСТВО	2	13
4.	7	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	1+1	2+3

ИСХОДИ - По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:

ИКТ:

- правилно користи ИКТ уређаје;
- креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који садрже табеле у програму за рад са текстом и програму за рад са мултимедијалним презентацијама;

- креира и обрађује дигиталну слику;
- самостално снима и врши основну обраду аудио и видео записа;
- уређује мултимедијалну презентацију која садржи видео и аудио садржаје;
- чува и организује податке локално и у облаку;
- одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу;

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ

- разликује основне интернет сервисе;
 - примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи;
 - приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права;
- објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом;

РАЧУНАРСТВО

- објасни поступак прикупљања података путем онлајн упитника;
- креира једноставан програм у текстуалном програмском језику;
- користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима;
- објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље);
- користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности;
- разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме);
- проналази и отклања грешке у програму;

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака;
- користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње;
- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате;
- вреднује процес и резултате пројектних активности.

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: 6.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА: 4

ЦИЉ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈ
– образложи везу права и одговорности на примеру; – наведе примере за групу права слобода да и заштита од;	ЉУДСКА ПРАВА	Права и одговорности Моја и твоја права – наша су права. Права и одговорности. Посебна група права: слобода да и

– аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе; – сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт; – образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на		припадајуће одговорности. Посебна група права: заштита од и припадајуће одговорности. Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности. Право на квалитетно образовање и једнаке могућности за све и припадајуће одговорности. Инклузивно образовање – квалитетно образовање за све.
примеру; – разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне; – позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција; – образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; – примени 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; – препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ; – учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања;	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Демократско друштво и партиципација грађана Демократско друштво – појам, карактеристике. Грађанин. Дете као грађанин. Процедуре којима се регулише живот у заједници: ко је овлашћен да доноси колективне одлуке и на основу којих процедура. Власт. Нивои и гране власти. Лествица партиципације ученика у школи: манипулација, декоративна употреба, симболичка употреба, стварна партиципација. Партиципација ученика на нивоу одељења и школе.
– учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Употреба и злоупотреба интернета и мобилних телефона Позитивно коришћење интернета и

добије- них података и извођењу закључака; – презентује спроведено истраживање и добијене резултате; – процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.		мобилног телефона. Шта је дозвољено, а шта није на интернету. Утицаја друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца. Опасности у коришћењу интернета и мобилног телефона. Дигитално насиље и веза са Конвенцијом о правима детета. Карактеристике и последице дигиталног насиља. Седам правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука. Реаговање у ситуацијама дигиталног насиља. Одговорности ученика и школе.
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Планирање и извођење истраживања о понашању ученика у школи и њиховим ставовима о употреби/злоупотреби интернета и мобилних телефона. Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем. Избор теме, узорка и инструмента истраживања. Спровођење истраживања. Обрада података. Тумачење резултата. Припрема и презентација добијених резултата. Евалуација истраживања.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА ПО ТЕМАМА:

1. Упознавање основних елемената програма – српски и енглески језик
2. Уочавање проблема у заједници – српски језик, информатика
3. Избор проблема – српски језик
4. Сакупљање података о изабраном проблему – српски језик
5. Израда студије – српски језик, информатика
6. Јавна презентација – српски језик, информатика
7. Осврт на научено – српски језик

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

ПРЕДМЕТ: *Верска настава*

РАЗРЕД: VI

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	<u>36</u>
За обраду новог градива	<u>24</u>
За друге типове часа	<u>12</u>

Број наставних тема	<u>5</u>
Број наставних јединица	<u>36</u>

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Циљ верске наставе у овом узрасту је да се ученицима представе историјске околности пред Христов долазак, атмосфера у јеврејском народу, личности које су се појавиле а битне су за долазак Христов; улога Светог Јована Претече. Ученици треба да разумеју да су сви догађаји у Старом Завету били припрема за Нови Завет и да је он испуњење Старог Завета; да им се представе новозаветни списи као и јеванђелисти и њихова улога; да се упознају са значајем Пресвете Богородице која уједно представља увод у причу о Христовом рођењу и значају тог догађаја.

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ: Нема уџбеника. Помоћна литература је Библија за децу у 365 прича, илустрована Библија за младе и часопис Светосавско звонце, СПЦ.

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: Свето Писмо – Библија, Православна веронаука – митрополит Амфилохије, Православна вера – Томас Хопко.

КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик и књижевност, историја, географија, ликовна и музичка култура.

НАСТАВНА СРЕДСТВА: икона, крст, кадионица, текст

ПЛАНИРАНЕ ПОСЕТЕ (ЕКСКУРЗИЈЕ) и циљ истих: /

ПЛАНИРАНИ КОНТРОЛНИ И ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ: /

ПЛАНИРАНА ДПН, ДТН, СЕКЦИЈЕ: секција

СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ГРАДИВА: Доласком Христовим као Богочовеком се испуњава све оно што је било најављивано у Старом Завету. Христос нам доноси две највеће заповести о љубави и својом жртвом нам „обезбеђује“ живот вечни.

Редни број теме	Број часова по темама	Назив теме (образовни стандарди)	Број часова за обраду новог градива	Број часова за друге типове часа
1.	1.	Увод	/	1.
2.	5.	Припрема Света за долазак Сина Божијег	3.	2.
3.	5.	Увод у Нови Завет	3.	2.
4.	17.	Богочовек – Исус Христос	12.	5.
5.	8.	Црква Духа Светога	5.	3.

ГОДИШЊИ ПЛАН СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ У ШЕСТОМ РАЗРЕДУ

ПРЕДМЕТ: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Годишњи фонд: 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ)

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Основни циљеви овог изборног предмета јесу да се код ученика: развије пожељно понашање у складу са принципима одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину, природу и биодиверзитет.

Задачи наставе предмета *Чувари природе* за шести разред су:

примењивање образовања за заштиту и одрживост животне средине

развијање вредности, ставова, вештина и понашања у складу са одрживим развојем

развијање способности да на основу стечених знања препознају и изаберу квалитетан и здрав стил живота

развијање здравог односа према себи и другима

умеће да се на основу стечених знања примењују и рационално користе природни ресурси

препознавање извора загађивања и уочавања последица

развијање способности за уочавање, формулисање, анализирање и решавање проблема везаних за животну средину

развијање радозналости, и личне иницијативе за активно учешће и одговорности према животној средини

подизање нивоа свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине, природе и биодиверзитета.

Садржај програма *Чувари природе* је везан за животну средину и одрживи развој, који је подељен у пет поглавља:

компоненте животне средине (ваздух, вода, земљиште, биодиверзитет)

претње животној средини (урбанизација, бука, отпад, хемикалије)

људске активности и њихов утицај на животну средину (енергија, транспорт, индустрија, пољопривреда, шумарство и туризам)

глобални изазови (климатске промене, смањивање озонског омотача, киселе кише, пренасељеност и питања везана за мора и океане)

вредности (етика и вредности везане за потрошачке навике, људско здравље и животну средину, људска права и одговорност за будућност Земље, као и остали социјални аспекти).

Наставни програм Чувари природе за шести разред основне школе

Наставни предмет	Наставна тема	Обрада нове наставне јединице	Утврђивање, понављање градива	Систематизација градива	Остали типови часа	Годишњи фонд часова
Чувари природе	5	12	12	2	10	36

Чувари природе

ПРЕГЛЕД БРОЈА ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА

Ред. бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова			
		Обрада нове наставне јединице	Лабораторијске вежбе, практични рад, теренски рад	Понављање, утврђивање, провера знања, систематизација	Укупно
I	ОДРЖИВОСТ, ЖИВОТНА СРЕДИНА И УТИЦАЈ ЧОВЕКА	2	1	1	4
II	ОДГОВАРАН ОДНОС ПРЕМА ОДРЖИВОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	3	4	4	11
III	ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ЗДРАВЉУ	2	2	2	6
IV	ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ЖИВОТИЊАМА	3	1	3	7
V	ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА РАЗНОВРСНОСТИ ЖИВОГ СВЕТА	2	2	4	8
	Прво полугодиште	5	5	5	15
	Друго полугодиште	7	5	9	21
	УКУПНО	12	10	14	36
	Заступљеност у %	33	28	39	100

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Наставна тема	Редни број	Наставна јединица	Тип часа
ОДРЖИВОСТ, ЖИВОТНА СРЕДИНА И УТИЦА ЧОВЕКА	1.	Узајамна повезаност живог света	Обрада
	2.	Утицај човека на одрживост животне средине	Обрада
	3.	Заштита и одрживост животне средине	Акција
	4.	Повезаност живог света и одрживост животне средине	Утврђивање
ОДГОВАРАН ОДНОС ПРЕМА ОДРЖИВОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	5.	Понашања која не нарушавају одрживост животне средине	Обрада
	6.	Глобалне промене у животној средини и њихове последице	Обрада
	7.	Одрживо понашање и глобалне промене	Утврђивање
	8.	Смањивање емисије штетних гасова	Мали пројекат
	9.	Заштита од буке	Обрада
	10.	Бука и мере заштите	Утврђивање
	11.	Комунална хигијена	Акција
	12.	Рециклажа	Акција
	13.	Одговоран однос према одрживости животне средине	Акција
	14.	Презентација пројекта или акција	Утврђивање
	15.	Систематизација градива	Систематизација
ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ЗДРАВЉУ	16.	Правила понашања која доприносе очувању здравља	Обрада
	17.	Потрошачка култура	Мали пројекат
	18.	Органска храна. Брза храна	Обрада

	19.	Однос органске хране према брзој храни	Утврђивање
	20.	Здравствена култура	Акција
	21.	Презентација пројеката или акција	Утврђивање
ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ЖИВОТИЊАМА	22.	Права животиња – опстанак који зависи од човека	Обрада
	23.	Животиње за друштво – кућни љубимци	Обрада
	24.	Права животиња, кућни љубимци и одговоран однос	Утврђивање
	25.	Угроженост домаћих животиња, огледних животиња и крзнашица	Обрада
	26.	Угроженост животиња и одговоран однос према, домаћим, огледним животињама и крзнашицама	Утврђивање
	27.	Брига о животињама	Акција
	28.	Презентација акције	Утврђивање
	29.	Заштићене биљке Србије	Обрада
ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА РАЗНОВРСНОСТИ ЖИВОГ СВЕТА	30.	Заштићене биљке Србије	Утврђивање
	31.	Заштићене животиње Србије	Обрада
	32.	Заштићене животиње Србије	Утврђивање
	33.	Посета резервату природе	Теренска вежба
	34.	Обележавање Дана планете и Светског дана животне средине	Акција
	35.	Презентација резултата теренске вежбе, пројеката, акција	Утврђивање
	36.	Систематизација градива	Систематизација

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ

Разред: ШЕСТИ

Циљ и задаци

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности; - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

Оперативни задаци - развијају ликовно- естетски сензибилитет (осетљивост) за спонтани ритам бојених мрља, линија, текстуру, светлину, боју и чулну осетљивост и осећајност за визуелно споразумевање и свет уобразиље у ликовним делима;

- покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло- тамно, облик- боја, простор, композиција;
- посматрају и естетски доживљавају дела ликовне уметности;
- развијају љубав према ликовном наслеђу;
- оспособљавају се за стваралачко преношење визуелно- ликовних искустава у природно- друштвена научна подручја и тако развијају интересовање за оплемењивање и заштиту природе и смисао за унапређивање културе живљења;
- развијају способност за креативно и апстрактно мишљење;
- развијају способност сарадње и самопоуздања у тимском раду;
- развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског ликовног уметничког наслеђа.

САДРЖАЈ НАСТАВНОГ ПРОГРАМА		ПР. ВЕЖБА	ЕСТ. АНАЛИЗА И ПРОЦЕЊИВАЊЕ	УКУПНО
1.	ЦРТАЊЕ	11	1	12
2.	СЛИКАЊЕ	12	0	12
3.	ВАЈАЊЕ	11	1	12
УКУПНО:				36

Напомена: Посете културним институцијама (музеји, галерије, споменици културе) – 2 часа

Трајање	садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика	Циљеви и задаци садржаја програма
11+1	Цртање тачка, линија и смер (3) -слободан ритам маса и волумена, бојених мрља, линија, светлина (2) компоновање основних тродимензионалних облика (3) компоновање више ритмичких целина у простору (употребни предмети) (3) - естетско процњивање (1) Сликање хроматски и	објашњавање, дискусија, дијалог, демонстрација - показивање основних цртачких техника објашњавање и упознавање са основним ликовним елементима индивидуални рад и рад у групама коректуре и естетске анализе (заједно са ученицима) рад по природи (моделу) - посете културним институцијама (музеји, галерије) објашњавање, разговор демонстрирање	представљање садржаја рада разговори са ученицима (питања, дијалози, дискусије)- вежбање основних цртачких техника -усмеравање на самосталан рад са наглашеном индивидуалношћу рад у групама са поделом задатака естетска анализа, самовредновање и оцењивање од самих ученика ест. анализа и самовредновање припрема сценографије за	- усвајање и систематизација изложеног градива као и његова практична примена -- разговори са наставником (питања, дијалози, дискусије)- вежбање основних цртачких техника - покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло- тамно, облик- боја, простор, композиција	развијање способност и ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја; стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства - развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -развој способности ученика за визуелно памћење и

12+0	ахроматски скуп (2) - интензивне (јарке, чисте) боје и боје ослабљеног интензитета (замућене боје) (2) - топле и хладне боје (2) - визуелно споразумевање (3) - пантомима, говор тела (1) - амбијент-сценски простор (1) - амбијент-сценски простор (1) - ест. анализа (1) Вајање - тактилне вредности површина и облика (2) - чврста и мека форма (2) - моделовање геометријских и неправилних форми (2) - конвексна и конкавна форма (2) - односи маса и волумена (2) - естетска анализа (2)	осн. сликарских техника - показивање репродукција познатих сликара (чисте и замућене боје) креирање вежби и њихова примена коректуре и ест. анализе - рад по природи и рад из маште посета позоришту кроз разговор и објашњавање упознавање ученика са основним вајарским материјалима и техникама репродукције 2д и 3д уметничких дела и уочавање разлика демонстрација рада у појединим материјалима - глина, глинамол... индивидуални, рад у пару и групи са ученицима - рад по природи - коректура и естетска анализа	школске манифестације - израда паноа, плаката - самостални рад са наглашеном индивидуалношћу у моделовању, рад у групи, рад у пару - примена конвексних и конкавних форми - дијалози, дискусије, естетска анализа и самовредновање	- вежбање основних сликарских техника - сакупљање репродукција, формирање збирки - посматрају и естетски доживљавају дела ликовне уметности; развијају љубав према ликовном наслеђу - практична примена усвојеног градива кроз израду плитког рељефа и слободне скулптуре - развијају способност за креативно и апстрактно мишљење; - развијају способност сарадње и самопоуздања у тимском радус	повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, примењују у раду и животу - подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде
	10+ 2				

Начин остваривања програма:

Цртање- објашњавање, дискусија, дијалог, демонстрација

- показивање основних цртачких техника
- објашњавање и упознавање са основним ликовним елементима
- индивидуални рад и рад у групама
- коректуре и естетске анализе (заједно са ученицима)
- рад по природи (моделу)
- посете културним институцијама (музеји, галерије)

Сликање- објашњавање, разговор

- демонстрирање осн. сликарских техника
- показивање репродукција познатих сликара (чисте и замућене боје)

- креирање вежби и њихова примена
- коректуре и ест. анализе
- рад по природи и рад из маште
- посета позоришту

Вајање- кроз разговор и објашњавање упознавање ученика са основним вајарским материјалима и техникама - репродукције 2д и 3д уметничких дела и уочавање разлика

- демонстрација рада у појединим материјалима- глина, глинамол...
- индивидуални, рад у пару и групи са ученицима
- рад по природи
- коректура и естетска анализа

УЏБЕНИЦИ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД				
ПРЕДМЕТ	НАЗИВ	АУТОР	ИЗДАВАЧ	ДАТУМ ОДОБРЕЊА
Српски језик	<i>Извор, Читанка за шести разред основне школе</i>	Зона Мркаљ, Зорица Несторовић	Клет	650-02-00119/2019-07 од 27.3.2019.
Српски језик	<i>Граматика 6, уџбеник за шести разред основне школе</i>	Весна Ломпар	Клет	650-02-00119/2019-07 од 27.3.2019.
Српски језик	<i>Радна свеска 6, уз Читанку и Граматику за шести разред основне школе</i>	Зона Мркаљ, Зорица Несторовић Весна Ломпар	Клет	650-02-00119/2019-07 од 27.3.2019.
Математика	<i>Математика, уџбеник за шести разред основне школе; ћирилица</i>	Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић	„KLETT”	650-02-00120/2019-07 од 10.5.2019.
Математика	<i>Математика, збирка задатака за шести разред основне школе; ћирилица; (уџбенички комплет)</i>	Бранислав Поповић, Марија Станић, Ненад Вуловић, Сања Милојевић	„KLETT”	650-02-00120/2019-07 од 10.5.2019.

Географија	Географија , уџбеник за шести разред основне школе; ћирилица	Тања Парезановић	„KLETT”	650-02-00117/2019-07 од 21.5.2019.
------------	---	------------------	---------	------------------------------------

Историја	Историја 6 – уџбеник са одабраним историјским изворима за шести разред основне школе; ћирилица	Урош Миливојевић, Весна Лучић, Борис Стојковски	„БИГЗ школство”	650-02-00068/2019-07 од 21.5.2019.
Биологија	Биологија 6 , уџбеник из два дела за шести разред основне школе;	Др Гордана Субаков Симић, Марина Дрндарски	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00109/2019-07 од 21.5.2019.
Физика	Физика 6 , уџбеник за шести разред основне школе; ћирилица	Катарина Стевановић, Марија Крнета	„БИГЗ школство”	650-02-00063/2019-07 од 21.5.2019.
Физика	Физика 6 , збирка задатака са лабораторијским	Катарина Стевановић, Марија Крнета, Радмила Тошовић	БИГЗ школство”	650-02-00063/2019-07 од 21.5.2019.
Енглески језик	„THE ENGLISH BOOK”	Project 3 , енглески језик за шести разред основне школе; уџбеник	Tom Hutchinson	650-02-00015/2019-07 од 11.4.2019.
Енглески језик	„THE ENGLISH BOOK”	Project 3 , енглески језик за шести разред основне школе;	Tom Hutchinson, Rod Fricker	650-02-00015/2019-07 од 11.4.2019.

Техника и технологија	Техника и технологија 6 , за шести разред основне школе; уџбенички комплет (уџбеник и материјал за конструкторско обликовање); ћирилица	Жељко Васић, Иван Ћисалов, Дијана Каруовић, Марија Бокан	„НОВИ ЛОГОС”	650-02-00089/2019-07 од 21.5.2019.
Руски језик	<i>Наш класс 2, руски језик за шести разред основне школе, друга година учења;</i> <i>уџбенички комплет (уџбеник, радна свеска, ЦД)</i>	<i>Лука Меденица,</i> <i>Бранислав Николић,</i> <i>Мира Симеуновић</i>	ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ”	650-02-00449/2019-07 од 28.3.2019.
Музичка култура	Музичка култура 6, уџбеник за шести разред основне школе;ћирилица	Драгана Михајловић Бокан, Александра Паладин	НОВИ ЛОГОС”	650-02-00115/2019-07 од 9.5.2019.
Ликовна култура	Ликовна култура 6, уџбеник за шести разред основне школе;ћирилица	Сања Филиповић	„KLETT”	650-02-00086/2019-07 од 11.4.2019.
Информатика и рачунарство	<i>Информатика и рачунарство за шести разред основне школе;</i> ћирилица	Милош Папић, Далибор Чукљевић	„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО”	650-02-00057/2019-07 од 9.5.2019.

ГОДИШЊИ ПЛАНОВИ РАДА НАСТАВНИКА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

Назив предмета ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Разред

Седми

Годишњи фонд часова

72 часа

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; - повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; - анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; - истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; - разликује врсте транспортних машина; - повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима; - повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; - провери техничку исправност бицикла; - демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда;— самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; - користи CAD технологију за креирање техничке документације;— образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; - управља моделима користећи рачунар;	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	Појам, улога и развој машина и механизма. Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде. Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи. Зависност очувања животне средине од технологије. Професије (занимања) у области машинства.
	САОБРАЋАЈ	Машине спољашњег и унутрашњег транспорта. Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони). Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају.
	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	Специфичности техничких цртежа у машинству. Ортогонално и просторно приказивање предмета. Коришћење функција и алата програма за CAD. Употреба 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета. Основне компоненте ИКТ уређаја. Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса.
	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине. Материјали у машинству (пластика, метали, легуре и др.). Мерење и контрола – појам и примена мерних средстава (мерила). Технологија обраде материјала у машинству (обработка материјала са и без скидања струготине, савремене технологије обраде). Елементи машина и механизма (елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи). Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња. Појам, врсте, намена и конструкција робота (механика, погон и управљање).

● објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; ● аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; ● идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; – користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења;		Погонске машине – мотори (хидраулични, пнеуматски, топлотни). Моделовање погонских машина и/или школског мини робота.
● врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; ● објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; ● образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; ● објасни основе конструкције робота; ● класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом; ● самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; ● изради производ у складу са принципима безбедности на раду; ● тимски представи идеју, потупак израде и производ; ● креира рекламу за израђен производ; ● врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; ● процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. Самосталан/тимски рад на пројекту. Израда техничке документације изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација. Реализација пројекта – израда модела коришћењем алата и машина у складу са принципима безбедности на раду. Представљање идеје, поступака израде и производа. Процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума. Употреба електронске кореспонденције са циљем унапређења производа. Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела. Креирање рекламе за израђен производ.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Наставни предмет *Техника и технологија* намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Програм наставе и учења за седми разред оријентисан је на остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет *техника и технологија*. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у пет наставних тема: *животно и радно окружење, саобраћај, техничка и дигитална писменост, ресурси и производња и конструкторско моделовање*.

I. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре креира свој годишњи – глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Дефинисани исходи олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице. При планирању треба, такође, имати у виду да се исходи разликују, да се неки лакше и брже могу остварити, али је за већину исхода потребно више времена и више различитих активности. Настава се не планира према структури уџбеника јер ученици не треба да уче лекције по реду, већ да истражују уџбеник као један од извора података и информација како би развијали међупредметне компетенције. Поред уџбеника, као једног од извора знања, на наставнику је да ученицима омогући увид и искуство коришћења и других извора сазнавања.

Наставник је у планирању, припреми и остваривању наставе и учења аутономан. За сваки час треба планирати и припремити средства и начине провере остварености пројектованих исхода.

Посете музејима технике, сајмовима и обиласке производних и техничких објеката треба остваривати увек када за то постоје услови, ради показивања савремених техничких достигнућа, савремених уређаја, технолошких процеса, радних операција и др. Када за то не постоје одговарајући услови, ученицима треба обезбедити мултимедијалне програме у којима је заступљена ова тематика.

С обзиром да је настава **технике и технологије** теоријско-практичног карактера, часове треба реализовати поделом одељења на 2 (две) групе, са највише 20 ученика. Програм наставне и учења треба остваривати на спојеним часовима.

II. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Ученици у седмом разред долазе са извесним знањем из области технике и технологије која су стекли у претходним разредима, као и са одређеним животним искуствима у коришћењу различитих уређаја и учествовања у саобраћају. На томе треба градити даље стицање знања, овладавање вештинама водећи рачуна да су изузетно важни исходи овог предмета формирање правилних ставова према техници и технологији где је човек лично одговоран за њихову употребу и злоупотребу, као и за заштиту животне средине. Реализацијом вежби ученици откривају и решавају једноставне техничке и технолошке проблеме, упознају примену природних законитости у пракси, формирају свест о томе како се применом технике и технологије мења свет у коме живе. Они уочавају како на околину техника утиче позитивно, а како понекад нарушава природни склад и како се могу смањити штетни утицаји на природно окружење чиме развијају свест о потреби, значају и начинима заштите животне средине.

Животно и радно окружење

Да би се достигли исходи за ову област, потребно је повезивати садржаје осталих области са примерима са којима се ученици готово свакодневно срећу, стимулирати их да препознају утицај технологије на живот и рад у свом окружењу као и да стекну знања о томе како су људи до сада решавали проблеме у борби за преживљавање.

Појам и улогу машина и механизма и њихово коришћење у окружењу треба представити ученицима што је могуће више на практичним примерима користећи доступна наставна средства и мултимедије. Потребно је упутити ученике да проналазе и откривају предности и противречности убрзаног развоја технологије методом истраживачког рада у групама.

Посебну пажњу треба обратити утицају технологије на животну средину, а нарочито на експлоатацију сировина, загађење ваздуха производњу токсичних отпада и њихов утицај на климатске промене. Препорука је да се што више користе мултимедијални материјали, како готови, тако и они које су ученици сами урадили.

На животну средину веома утиче и енергетска ефикасност. Да би ученици што лакше усвојили појам уштеде енергије, потребно је упутити их да на примеру свог домаћинства истраже колика је потрошња енергије, који су највећи потрошачи и шта би било најбоље учинити да би се потрошња смањила. Ово је потребно остварити задајући ученицима да прикупе и обраде податке о потрошњи појединих доступних уређаја и укупној количини потрошене енергије на месечном нивоу. У зависности од средине, може се истраживати и потрошња горива (грејање, самостални превоз, пољопривредне машине) и могућности уштеде.

У оквиру активности у којима користе машине и алате ученици су готово свакодневно изложени утицају дизајна на конфорно и безбедно руковање машинама и уређајима. Без дубљег задирања у појам ергономије објаснити ученицима како је добар дизајн предуслов за квалитетнији и безбеднији рад, као и на који начин се треба прилагодити (став, правилно држање, безбедна растојања од машина, екрана) ради постизања комфора и очувања здравља.

Препоручени број часова је 6.

Саобраћај

Област која се односи на саобраћај се реализује у континуитету као важна компонента саобраћајног васпитања. На почетку реализације ове области подсетити ученике да су у претходним разредима учили о саобраћајним системима, намени, функционисању и организацији саобраћаја у оквиру саобраћајних објеката, као и о правилима и прописима за регулисање друмског саобраћаја која се, пре свега, односе на пешаке и бициклисте као учеснике у саобраћају. Посебно нагласити да је тежиште исхода у претходна два разреда било на безбедном понашању и преузимању личне одговорности ученика за понашање у саобраћају.

У седмом разреду тежиште је на саобраћајним средствима која се користе и њиховим најважнијим подсистемима (погонски, преносни, управљачки и кочиони). У складу са исходима ову област треба реализовати у два корака. У првом кораку фокус је на основним деловима саобраћајних средстава и њиховим најважнијим подсистемима друмског саобраћаја са безбедносног аспекта. Други део треба реализовати у области Ресурси и производња са аспекта елемената машина и механизма (елементи за пренос снаге и кретања, елементи за везу, специјални елементи) и са енергетског аспекта (погонске машине и мотори).

Уз помоћ мултимедије упознати ученике са машинама и њиховим главним карактеристикама спољашњег (бицикли, мопеди/ мотоцикли, аутомобили, камиони, аутобуси, возови, бродови, авиони) и унутрашњег транспорта (дизалице, виљушари, транспортери, лифтови).

При реализацији ових садржаја посебно назначити наведене подсистеме код бицикла, мопеда и аутомобила.

Оспособити ученике да самостално провере и подесе техничку исправност бицикла (упављачки, преносни и кочиони систем, пнеуматике, висину седишта, осветљење и др.) и демонстрирају поступке одржавања бицикла или мопеда. За остваривање ових исхода користити школски бицикл и постер мопеда.

Препоручени број часова је 6.

Техничка и дигитална писменост

Ова област се ослања на усвојена знања ученика из техничког цртања у претходним разредима. Потребно је упознати и оспособити ученике за ортогонално и просторно представљање предмета и коришћење рачунарских апликација за CAD. У оквиру апликације ученици најпре креирају модел користећи 2D приказ на основу података које читају са техничког цртежа. Коришћењем 3D модела ученици активирају основне технике дизајна са циљем самосталног креирања техничког цртежа у складу са стандардима. Креирати вежбу у оквиру које ученици анализирају елемент сложеније геометрије, израђују модел користећи CAD и рендерују га.

Ученике треба упознати са наменом основних електронских компоненти рачунара и осталих ИКТ уређаја. Уколико временски оквир дозвољава, ученике упознати и са начином функционисања појединих компоненти, али на елементарном нивоу препоручено коришћењем рачунарских симулација и анимација. Код ученика треба развити свест о значају коришћења рачунарске технике у апаратима, уређајима и производним процесима и објаснити појам и улогу интерфејса у управљању и контроли. Уколико школа поседује одговарајућу опрему, реализовати вежбе у којима ће ученици управљати моделом користећи рачунар и интерфејс, у супротном исту активност реализује коришћењем рачунарских симулација.

Препоручен број часова за реализацију ове области је 18

Ресурси и производња

Упознати ученике са значајем рационалног коришћења ресурса и принципима очувања животне средине. Уколико има могућности, организовати посету установи или погону чија је делатност директно или индиректно везана за наведене принципе. Поставити ученицима задатак за самосталан рад у оквиру кога ће у свом домаћинству истражити у којој мери и на који начин се они остварују.

Уз практичне примере и реалне моделе навести ученике да закључе који се материјали најчешће користе у машинству и због којих њихових својстава. Демонстрирати правилно коришћење прибора за мерење и контролу у машинству и реализовати практичне вежбе са истима. Објаснити улогу елемената машина и механизма и демонстрирати њихов рад на моделу или путем рачунарске симулације. Потребно је увести ученике у карактеристике обраде материјала који се користе у машинству, практично демонстрирати операције и реализовати једноставну вежбу водећи рачуна о безбедности ученика. Илустровати савремене технологије обраде материјала и по могућности организовати посету производном погону који их користи. Упознати ученике са савременим производним машинама у машинској индустрији и значајем њихове примене у појединачној и серијској производњи.

Увести појам роботике и објаснити њен значај у савременој индустрији. Уколико постоји могућност, демонстрирати рад школског робота или користити рачунарску симулацију. Упознати ученике са основама конструкције робота и улогом појединих делова. Роботику повезати са наставним садржајима као што су информатичка технологија, машине и механизми, енергетика и технологија обраде материјала. Реализацију ових садржаја урадити уз корелацију са наставом Информатике и рачунарства.

Ученицима представити класификацију погонских машина – мотора и илустровати њихову примену на практичним примерима из учениковог окружења. Препоручен број часова за реализацију ове области је 20.

Конструкторско моделовање У овом делу програма ученици кроз практичан рад примењују претходно стечена знања и вештине. Садржаје треба реализовати кроз ученичке пројекте, од графичког представљања замисли, преко планирања, извршавања радних операција, маркетинга до процене и вредновања. Наставити са алгоритамским приступом у конструкторском моделовању посебно у приступу развоја техничког стваралаштва – од идеје до реализације.

Ова тема се односи на израду модела разних машина и уређаја који су засновани на основним елементима и принципима рада машина и механизма (елементима за везу, за пренос снаге и кретања, специјални елементи). То се односи на моделовање производних машина, саобраћајних средстава, транспортних машина и уређаја, претварача енергије и др.

Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ **Циљ** учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Разред **Седми**

Годишњи фонд часова 108 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ
– примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у самосталном вежбању; – сврсисходно користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама; – упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст; – примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу; – примени атлетске дисциплине у складу са правилима; – развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике; – одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности; – изведе елементе одбојкашке технике; – примени основна правила одбојке; – користи елементе технике у игри; – примени основне тактичке елементе спротских игара; – учествује на такмичењима између одељења;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		Основни садржај и Вежбе за развој снаге Вежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Атлетика	Основни садржаји Техника спринтерског трчања Истрајно трчање – припрема за крос Техника штафетног трчања Ско к у да љ Ско
	СПОРТ И СПОРТСКЕ		

	ДИСЦИПЛИНЕ		к у вис
		Спортска гимнасти ка	Основни садржаји: Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Прескок Греда

– вреднује утицај примењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; – процени последице недовољне физичке активности; – примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; – примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; – решава конфликте на друштвено прихватљив начин; – пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; – прихвати победу и пораз; – уважи различите спортове без обзира на лично интересовање; – примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; – повеже значај вежбања за одређене професије; – вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; – подстиче породицу на редовно вежбање; – повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; – коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; – користи здраве намирнице у исхрани; – разликује корисне и штетне додатке исхрани; – примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; – правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; – чува животну средину током вежбања; – препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; – води рачуна о репродуктивним границама приликом вежбања	Основе тимских и спортских игара	Одбојка: Основни елементи технике, тактике и правила игре Футсал: Игра уз примену правила Рукомет: Игра уз примену правила Кошарка: Сложенији елементи технике, тактике и правила игре Активност по избору.
		Физичко вежбање и спорт Основни садржаји Основна подела вежби Функција скелетно-мишићног система Основна правила одбојке Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе) Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању Облици насиља у физичком васпитању и спорту Навијање, победа, пораз решавање спорних ситуација Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама Значај вежбања за одбрамбено-безбедносне потребе Повезаност физичког вежбања и естетике Породица и вежбање Планирање вежбања
		Здравствено васпитање Основни садржаји Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др) на кардио-респираторни систем Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног

			конзумирања Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина) Вежбање у различитим временским условима Чување околине при вежбању Последице конзумирања дувана и алкохола Додаци исхрани – суплементи Вежбање и менструални циклус Значај заштите репродуктивних органа приликом вежбања
--	--	--	---

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Достизање циља и исхода наставе и учења физичког и здравственог васпитања заснива се на јединству наставних и ваннаставних организационих облика рада, као основне претпоставке за остваривање циља кроз достизање исхода и стандарда овог васпитно-образовног подручја.

Главна промена у савременој концепцији и пракси образовања и васпитања, па тако и у програму предмета физичко и здравствено васпитање, је померање тежишта са наставних садржаја на јасно дефинисане исходе, односно са наставних садржаја на процес учења и његове резултате.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли у предмету физичко и здравствено васпитање. Исходи представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у три предметне области:

- физичке способности,
- моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине и
- физичка и здравствена култура.

Они омогућавају да се циљ учења овог предмета достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа. Исходи не прописују структуру, садржаје и организацију наставе, као ни критеријуме и начин вредновања ученичких постигнућа.

Циљ и исходи предмета се остварују кроз наставу физичког и здравственог васпитања (у трајању од 3 школска часа недељно). Настава физичког и здравственог васпитања усмерена је према индивидуалним разликама ученика, које се узимају као критеријум у диференцираном приступу, па самим тим неопходно је упутити ученика или групу ученика, на олакшане или проширене садржаје у часовној, ванчасовној и ваншколској организацији рада. Где је неопходно, програмске садржаје потребно је реализовати према полу.

Обавезни организациони облици рада:

А. часови физичког и здравственог васпитања;

Остали облици рада (ванчасовне и ваншколске активности):

Б. слободне активности – секције,

В. недеља школског спорта,

Г. активности у природи (кросеви, зимовање, летовање – кам- повање...),

Д. школска и ваншколска такмичења Ђ. корективно-педагошки рад.

ОБАВЕЗНИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ РАДА

А. Часови физичког и здравственог васпитања

Наставне области:

I. Физичке способности

На свим часовима као и на другим оргназационим облицима рада, посебан акценат се ставља на:

- развијање физичких способности које се континуирано рализује у уводном и припремном делу часа путем вежби обликовања. Део главне фазе часа може се користи за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој. Методе и облике рада наставник бира у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад;
- подстицање ученика на самостално вежбање;
- учвршћивање правилног држања тела.

Програм развоја физичких способности је саставни део годишњег плана рада наставника.

Праћење, вредновање и евидентирање физичких способности ученика спроводи се на основу Приручника за праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања (Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2016).

II. Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине

Усвајање моторичких знања, умења и навика, остварује се кроз примену обавезних и препоручених програмских садржаја атлетике, гимнастике, спортских игара, примењујући основне дидактичко-методичке приципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода.

Усвојена знања, умења и навике треба да омогуће ученицима њихову примену у спорту, рекреацији и специфичним животним ситуацијама.

СТИЦАЊЕ ЗНАЊА, УМЕЊА И НАВИКА ЈЕ КОНТИНУИРАНИ ПРОЦЕС ИНДИВИДУАЛНОГ НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА У СКАДУ СА ЊЕГОВИМ ПСИХО-ФИЗИЧКИМ СПОСОБНОСТИМА.

Ученицима који нису у стању да усвоје неке од садржаја, задају се вежбања слична али лакша од предвиђених или предвежбе.

Уколико ученик не достигне предвиђени исход, оставља се могућност да исти достигне у наредном периоду.

Усавршавање неких моторичких задатака је континуирани процес без обзира на садржаје програма (техника ходања, трчања, примена научене игре итд.).

У раду са напреднијим ученицима реализују се препоручени садржаји или садржаји из наредних разреда. Кроз процес реализације програма неопходно је пратити способности ученика за поје- дине спортове.

III. Физичка и здравствена култура

Достизањем исхода ове наставне области, ученици стичу знања, вештине, ставове и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи), физичком васпитању, спорту, рекреацији и здрављу. Посебно планиране и осмишљене информације о вежбању и здрављу преносе се непосредно пре, током и након вежбања на часу. Ова наставна област остварује се кроз све организационе облике рада у физичком и здравственом васпитању и обухвата: формирање правилног односа према физичком вежбању, здрављу и раду; развијање и неговање фер-плеја; препознавање негативних облика понашања у спорту и навијању; вредновање естетских вредности у физичком вежбању, рекреацији и спорту; развијање креативности у вежбању; очување животне средине, као и развијање и неговање здравствене културе ученика.

Поред наведеног у овој области потребно је радити на: неговању патриотских вредности (народне традиције и мултикултуралности); формирању правилног односа према различитостима, чувању материјалних добара, неговању друштвених вредности итд.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

План и програм ових активности предлаже Стручно веће и саставни је део годишњег плана рада школе и школског програма.

Б. Слободне активности – секције

Формирају се према интересовању ученика. Наставник сачињава посебан програм узимајући у обзир материјалне и просторне услове рада, узрасне карактеристике и способности ученика. Уколико је неопходно, секције се могу формирати према полу ученика. Ученик се у сваком тренутку може се укључити у рад секције.

В. Недеља школског спорта

Ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке деликвенције, школа у оквиру Школског програма реализује недељу школског спорта.

Недеља школског спорта обухвата:

- такмичења у спортским дисциплинама прилагођеним узрасту и могућностима ученика;
- културне манифестације са циљем промоције физичког вежбања, спорта и здравља (ликовне и друге изложбе, фолклор, плес, музичко-спортске радионице, слет...);
- ђачке трибине и радионице (о здрављу, историји физичке културе, спорту, рекреацији, „ферплеју“, последицама насиља у спорту, технолошким достигнућима у вежбању и спорту и др.).

План и програм Недеље школског спорта сачињава Стручно веће физичког и здравственог васпитања у сарадњи са другим стручним већима (ликовне културе, музичке културе, историје, информатике...) и стручним сарадницима у школи, водећи рачуна да и ученици који су ослобођени од практичног дела наставе физичког и здравственог васпитања, буду укључени у организацију ових активности.

Г. Активности у природи (кросеви, зимовање, летовање)

Из фонда радних дана, предвиђених заједничким планом, школа организује активности у природи:

- пролећни крос (дужину стазе одређује стручно веће);
- зимовање – организује се за време зимског распуста (обука скијања, клизања, краћи излети са пешачењем или на санкама, идр.);
- летовање – организује се за време летњег распуста у трајању од најмање седам дана (логоровање, камповање итд.).

Д. Школска и ваншколска такмичења

Школа организује и спроводи обавезна унутаршколска спортска такмичења, као интегрални део процеса физичког васпитања према плану Стручног већа и то у:

- спортској гимнастици (у зимском периоду);
- атлетици (у пролећном периоду),
- најмање једној спортској игри (у току године).

Школа може планирати такмичења из других спортских грана или игара уколико за то постоје услови и интересовање ученика (оријентиринг, бадминтон, између две или четири ватре, по-лигони итд.).

Ученици могу да учествују и на такмичењима у систему школских спортских такмичења Републике Србије, која су у складу са планом и програмом наставе и учења.

Ђ. Корективно-педагошки рад и допунска настава

Ове активности организују се са ученицима који имају:

- потешкоће у савладавању градива;
- смањене физичке способности;
- лоше држање тела;
- здравствене потешкоће које онемогућавају редовно похађање наставе.

За ученике који имају потешкоће у савладавању градива и ученике са смањеним физичким способностима организује се допунска настава која подразумева савладавање оних обавезних про- грамских садржаја, које ученици нису успели да савладају на редовној настави, као и развијање њихових физичких способности;

Рад са ученицима који имају лоше држање тела подразумева:

- уочавање постуралних поремећаја код ученика;
- саветовање ученика и родитеља;
- организовање додатног превентивног вежбања у трајању од једног школског часа недељно;
- организовање корективног вежбања у сарадњи са одговарајућом здравственом установом.

Рад са ученицима са здравственим потешкоћама организује се искључиво у сарадњи са лекаром специјалистом, који одређује врсту вежби и степен оптерећења.

Ослобађање ученика од наставе физичког и здравственог васпитања

Ученик може бити ослобођен само од практичног дела програма наставе за одређени период, полугодиште или целу школску годину на основу препоруке изабраног лекара.

Ученик ослобођен практичног дела у обавези је да присуствује часовима. За рад са ослобођеним ученицима наставник са- чињава посебан програм рада базиран на усвајању теоријских и васпитних садржаја у складу са програмом и у корелацији са садр- жајима других предмета.

Ослобођеним ученицима треба пружити могућност да:

- суде, воде статистику, региструју резултат или прате ниво активности ученика на часу или школском такмичењу,
- направе едукативни постер или електронску презентацију, припреме репортажу са спортског догађаја,
- прате и евидентирају активност ученика на часу уз помоћ наставника и на други начин помажу у организацији наставних и ваннаставних активности.

Исходи за ученике ослобођене од практичног дела наставе

По завршетку теме ученик ће бити у стању да:

- Наведе основна правила гимнастике, атлетике, спортске игре;
- Дефинише основна здравствено-хигијенска правила вежбања;
- Презентује и анализира информације о физичком вежбању, спорту, здрављу, историји спорта, актуелним спортским подацима итд.);
- Учествује у организацији Недеље школског спорта и школских такмичења.

Планирање васпитно-образовног рада

Дефинисани исходи су важан део и незаобилазан елемент процеса планирања наставе и учења. Дефинисани као резултати учења на крају сваког разреда, током планирања рада потребно је одредити временску динамику у односу на бављење појединим ис- ходима током школске године. Неопходно је посебну пажњу обра- тити на исходе које није могуће достићи током једног или више часова, већ је у ту сврху потребно реализовати различите активно- сти током године.

Облици наставе

Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:

- теоријска настава (до 5 часа);
- практична настава (103–108 часа).

Теоријска настава

Посебни теоријски часови могу се организовати само у оним ситуацијама када не постоје услови за реализацију наставе у про- сторима за вежбање или алтернативним објектима, и као први час у полугодишту. На тим часовима детаљније се обрађују садржаји предвиђени темема Физичко вежбање и спорт и Здравствено ва- спитање уз могући практичан рад у складу са условима.

Максималан број часова без практичног рада не би требало да буде већи од четири (4) у току школске године.

При планирању теоријских садржаја неопходно је узети у обзир: садржај програма, претходна искуства ученика, садржаје дру- гих предмета (корелацију – међупредметне компетенције).

Практична настава

Број часова по темама планира се на основу, процене наставника, материјално-техничких и просторних услова. Наставне теме или поједини садржаји за које не постоје услови за реализацију могу бити замењени одговарајућим темама или садржајима програма за које постоје одговарајући услови.

Оквирни број часова по темама:

1. Атлетика (14);
2. Гимнастика (14);
3. Основе тимских и спортских игара:

Одбојка (16)

Футсал (16)

Рукомет (16)

Кошарка (16)

Активност по избору ученика (8);

7. Тестирање и мерење (8).

Програм физичког и здравственог васпитања остварује се реализацијом обавезних и препоручених садржаја.

Обавезни садржаји су они које је неопходно спровести у раду са ученицима узимајући у обзир способности ученика, материјално-техничке и просторне услове.

Препоручени садржаји су они које наставник бира и реализује у раду са ученицима (групама или појединцима), који су савладали обавезне садржаје, узимајући у обзир ниво достигнутог исхода, потребе ученика и услове за рад.

Физичке способности

При планирању кондиционог вежбања у главној фази часа, треба узети у обзир утицај наставне теме на физичке способности ученика и применити вежбе чији делови биомеханичке структуре одговарају основном задатку главне фазе часа и служе за обучавање и увежбавање (обраду и утврђивање) конкретног задатка. Методе вежбања које се примењују у настави су тренажне методе (континуирани, понављајући и интервални метод, кружни тренинг, и др.), прилагођене узрастним карактеристикама ученика. У раду са ученицима примењивати диференциране облике рада, дозирати вежбања у складу са њиховим могућностима и примењивати одговарајућу терминологију вежби. Време извођења вежби и број понављања задају се групама ученика или појединцима у складу са њиховим способностима, водећи рачуна о постизању што веће радне ефикасности и оптимизацији интензитета рада. Акценат се ставља на оне моторичке активности којима се најуспешније супротставља последицама хипокинезије.

Препоручени начини рада за развој физичких способности ученика.

1. Развој снаге

- без и са реквизита,
- на справама и уз помоћ справа.

2. Развој покретљивости

- без и са реквизитима,
- уз коришћење справа,
- уз помоћ сувежбача.

3. Развој аеробне издржљивости

- истрајно и интервално трчање,
- тимске и спортске игре,
- други модели вежбања.

4. Развој координације

- извођење координационих вежби у различитом ритму и променљивим условима (кретање екстремитетима у две равни).

5. Развој брзине и експлозивне снаге

- једноставне и сложене структуре кретања изводити максималним интензитетом из различитих почетних положаја, изазване различитим чулним надражајима (старт из различитих положаја итд.),
- штафетне игре,
- извођење вежби различитом максималном брзином (бацања, скокови, акробатика, шутирања, ударци кроз атлетику, гимнастику, тимске и спортске игре).

За ученике који из здравствених разлога изводе посебно одабране вежбе, потребно је обезбедити посебно место за вежбање.

Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине

1. Атлетика

Садржаји атлетике се реализују у јесењем и пролећном периоду.

Обавезни садржаји

Истрајно трчање: вежбе технике; континуирано и интервално трчање;

Спринтерско трчање: вежбе технике трчања (ниски скип, високи скип, забацивање потколенице, гребајући корак, итд), ниски старт и фазе трчања;

Скок увис прекорачном техником; техника скока увис кроз фазе (залет, отскок, прелазак летвице и доскок).
Обучавање технике врши се у целини а по потреби рашчлањивањем на фазе.

Препоручени садржаји:

Ови садржаји се примењују у раду са ученицима који су савладали обавезне садржаје применом одговарајуће методике рада.

- Техника штафетног трчања (штафетне игре, начини измене палице и др.);
- Скок удаљ основни елементи згрчне технике – реализовати кроз фазе;

2. Спортска гимнастика

Садржаји се реализују у зимском периоду.

Обавезни садржаји

Ученике је неопходно поделити по полу и према способностима. Поставити више радних места. На сваком часу увести нови задатак уз понављање претходних. Док једна група обрађује нови садржај, остале групе понављају обрађене садржаје. Промена радних места врши се након одређеног броја понављања. Нпр. група које није прошла неки задатак на часу исти ће реализовати на следећем часу. Ученику који не може да изведе задату вежбу даје се олакшани задатак. Након неколико обрађених наставних јединица ове наставне теме, планом предвидети садржаје других наставних тема (спортска или тимска игра и др) у циљу интензификације наставе. Гимнастички полигон осмислити према степену усвојености обрађених садржаја и претходних знања.

– Вежбе на тлу: колут напред, колут назад, став о плећима – „свећа”, мост из лежања на леђима; вага претклоном и заножењем; став на шакама уз помоћ; предмет упором странце „звезда”.

- Прескок: разношка (до 110 цм);
- Ниска греда: боком поред греде; суножним одскоком наскок на греду суножно (једна нога мало испред друге);

различити начини ходања: у успону, са згрченим предножењем, са заножењем, са одножењем, са високим предножењем;

скок суножним одскоком, суножни доскок на место одскока; вага претклоном и заножењем; саскок згрчено.

- гимнастички полигон састављен од обрађених програмских садржаја.

Препоручени садржаји

Могу се реализовати кроз часове на којима се реализују обавезни садржаји, диференцирани облик рада са напредним ученицима који нпр. прескачу козлић по дужини уместо по ширини. Овакве моделе могуће је применити на све садржаје спортске гимнастике.

– Вежбе на тлу: колут напред и назад – варијанте (нпр: из става раскорачног колут напред до става раскорачног, из става рас- корачног колут назад до става раскорачног); Колут летећи; Мост заклоном;

- Ниска греда:

- основна кретања из претходних разреда на ниској греди
- Прескок „разношка” – козлић постављен по дужини (110 цм);

3. Основе тимских и спортских игара

Садржаји рукомета, кошарке, фудсала и одбојке реализују се на часовима физичког и здравственог васпитања

4. Тестирање и мерење

Праћење физичког развоја и моторичких способности спроводи се на почетку и крају школске године, из простора кардио- респираторне издржљивости (процена аеробног капацитета), телесног састава (посебно телесне масноће), мишићне снаге, издржљивости у мишићној снази, гипкости и агилности. Модел континуираног праћења физичког развоја и моторичких способности у настави физичког и здравственог васпитања, батерија тестова, критеријумске референтне вредности и начин њиховог тумачења, организација и протокол тестирања као педагошке импликације детаљно су објашњени у наведеном приручнику.

Дидактичко-методички елементи

Основне карактеристике часова:

- јасноћа наставног садржаја;
- оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита;
- избор рационалних облика и метода рада;
- избор вежби оптималне образовне вредности;
- функционална повезаност свих делова часа – унутар једног и више узастопних часова једне наставне теме.

Уколико на часу истовремено вежбају два одељења, настава се спроводи одвојено за ученике и ученице.

Приликом избора облика рада неопходно је узети у обзир просторне услове рада, број ученика на часу, број справа и реквизита и динамику обучавања и увежбавања наставног задатка.

Избор дидактичких облика рада треба да буде функцији рационалне организације и интензификације часа, као и достизања постављених исхода.

Праћење и оцењивање

Исходи представљају добру основу за праћење и процену постигнућа ученика, односно креирање захтева којима се може утврдити да ли су ученици достигли оно што је описано одређеним исходом. Исходи помажу наставницима у праћењу, прикупљању и бележењу постигнућа ученика. Како ће у процесу вредновања искористити исходе наставник, сам осмишљава у односу на то који се начин праћења и процене њему чини најрационалнијим и најкориснијим. Поред тога, постојање исхода олакшава и извештавање родитеља о раду и напредовању ученика.

У процесу оцењивања пожељно је користити лични картон ученика (евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке) као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења личног картона ученика су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја, представља подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаче и слабе стране) ученика.

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе физичког и здравственог васпитања, препоручује се да наставник подједнако, континуирано прати и вреднује:

- Активност и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата:
- вежбање у адекватној спортској опреми;
- редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања и обавезним физичким активностима;
- учествовање у ванчасовним и ваншколским активностима и др.
- Приказ једног од усвојених комплекса општеприпремних вежби (вежби обликовања),
- Достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усавршавању технике):

Атлетика:

Приказ технике спринтерског и истрајног трчања; приказ технике, скока увис прекорачна техника (маказе);

Спринтерско трчање 30–50 m на време. Истрајно трчање у трајању од 6 минута.

Трчање школског кроса.

Спортска гимнастика:

Вежбе на тлу: колут у напред, колут у назад, став о шакама уз помоћ, мост из лежања, став на плећима „свећа”:

Прескок: разношка и згрчка уз помоћ;

Рукомет и кошарка:

Контрола лопте у месту и кретању (вођење);

Вођење лопте прволинијски са променом правца кретања (левом и десном руком);

Хвата и додаје лопту у висини главе и рамена; Шутира једном техником;

Одбојка:

Изводи правилно школски сервис, пријем лопте, одбија лопту преко мреже.

Мали фудбал:

Додавање унутрашњом страном стопала и примање лопте ђоном и унутрашњом страном стопала;

Вођење и шут на гол једном техником;

Додавање, примање лопте у и шут на гол у кретању.

Индивидуални напредак моторичких способности сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуални напредак његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу.

Код ученика ослобођених од практичног дела наставе, на- ставник прати и вреднује:

- ниво остварености исхода из области Физичка и здравствена култура;
- учешће у организацији ваннаставних активности.

Педагошка документација

- Дневник рада за физичко и здравствено васпитање;
- Планови рада физичког и здравственог васпитања и обавезних физичких активности ученика: план рада стручног већа, годишњи план (по темама са бројем часова), месечни оперативни план, план ваннаставних активности и праћење њихове реализације.
- Писане припреме: форму и изглед припреме сачињава сам наставник уважавајући: временску артикулацију остваривања, циљ часа, исходе који се реализују, конзистентну дидактичку структуру часова, запажања након часа;
- Радни картон: наставник води за сваког ученика. Радни картон садржи: податке о стању физичких способности са тестирања, оспособљености у вештинама напомене о специфичностима ученика и остале податке неопходне наставнику.

Педагошку документацију наставник сачињава у писаној, а по могућности и електронској форми.

ГОДИШЊИ ПЛАН СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ У СЕДМОМ РАЗРЕДУ

Наставни предмет: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ VII разред

Разред: седми

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- проширују искуства у ликовном изражавању и развију ликовно-естетски сензибилитет за: арабеску, пропорције, композицију и простор, обједињавање покрета игре и звука, фотографију и перформанс
- уознају основне елементе ликовне организације и припреме се за самостално и колективно
- преобликовање одређеног простора се оспособе да повезују ликовни рад с литерарним сценским изразом, звуком и покретом упознају вредности споменика културе и своју културну баштину.

САДРЖАЈ НАСТАВНОГ ПРОГРАМА		ПР. ВЕЖБА	ЕСТ. АНАЛИЗА И ПРОЦЕЊИВАЊЕ	УКУПНО
1.	ЦРТАЊЕ	11	1	12
2.	СЛИКАЊЕ	12	0	12
3.	ВАЈАЊЕ	11	1	12
УКУПНО:				36

Ред. број наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ / ОБЛАСТИ	НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Број часова по теми	Број часова за	
				обработку	остале типове часова
1.	Цртање	• Пропорције • Пропорције • Компоновање величина у простору • Конпоновање и степеновање облика у простору • Арабеска • Арабеска • Естетска анализа	12	8	4
2.	Сликање	• Равнотежа облика и боје у простору • Контраст, светлина, површина и облика у одређеном простору • Сродност ликовних вредности у одређеном простору	12	8	4
3.	Вајање	• Обликовање маса и волумена додавањем и одузимањем • Орнаменти • Вајарски материјали, одливање (негатив и позитив) • Вајање- гипс и одговарајућа средства и материјали • Естетска анализа	12	8	4
УКУПНО			36	24	12

Начин остваривања програма:

Цртање- објашњавање, дискусија, дијалог, демонстрација

- показивање основних цртачких техника
- објашњавање и упознавање са основним ликовним елементима
- индивидуални рад и рад у групама
- коректуре и естетске анализе (заједно са ученицима)
- рад по природи (моделу)
- посете културним институцијама (музеји, галерије)

Сликање- објашњавање, разговор

- демонстрирање осн.сликарских техника
- показивање репродукција познатих сликара (чисте и замућене боје)
- креирање вежби и њихова примена
- коректуре и ест. анализе
- рад по природи и рад из маште
- посета позоришту

Вајање- кроз разговор и објашњавање упознавање ученика са основним вајарским материјалима и техникама - репродукције 2д и 3д уметничких дела и уочавање разлика

- демонстрација рада у појединим материјалима- глина, глинамол...
- индивидуални, рад у пару и групи са ученицима
- рад по природи
- коректура и естетска анализа

ПРЕДМЕТ :ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО**ОСМИ РАЗРЕД**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	34
За обраду новог градива	24
За друге типове часа	10

Број наставних тема	3
Број наставних јединица	17

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Општи циљ наставе информатике и рачунарства јесте да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.

Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења

- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и примерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације
- Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креативности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблем на делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма
- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће се консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ: Драгољуб Васић, Драган Маринчић, Миодраг Стојановић „Информатика и рачунарство“ за осми разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2010. година. Драгољуб Васић, Драган Маринчић, Миодраг Стојановић „Информатика и рачунарство- вежбања“ за осми разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2010. година.

- Информатика и рачунарство 8, Никола Клем, Небојша Лазовић БИГЗ

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ: Уџбеник, Microsoft Office Корак по корак- СЕТ, „Умрежавање рачунара“- СЕТ, PS часописи и друга литература из области хардвера и софтвера; Драган Маринчић- „Рачунарство и информатика- збирка задатака“, PS Београд, 2001. ; Драган Цветковић- „Задаци из математике и информатике“ Рачунарски факултет, СЕТ, Београд, 2006.

КОРЕЛАЦИЈА: унутрашња корелација (информатика и рачунарство)

НАСТАВНА СРЕДСТВА: штампани материјал, електронски материјал, софтвер

СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ГРАДИВА: Планирано је 4 часа систематизације и то на крају обрађених тема као што су: табеларни прорачуни, изборни модули и израда самосталног пројекта.

Наставни план и програм предмета објављен у „Просветном прегледу“ *Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. [2/2010](#), [3/2011](#), [8/2013](#), [5/2014](#), [11/2016-I](#), [7/2017](#), [11/2016-II](#) и [12/2018](#).*

Редно број теме	Број часова по темама	Назив теме	Број часова за обраду новог градива	Број часова за друге типове часа
1.	20	РАЧУНАРСТВО	14	6
2.	7	ИКТ	5	2
3.	7	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	5	2

--Часови су подељени на часове обраде и вежбања, али је, због специфичности предмета, већина часова комбинована.

ИСХОДИ

По завршетку теме ученик ће бити у стању да:

РАЧУНАРСТВО

- коришћењем одговарајућег програмског језика и пратећег алата, решавају типове проблема познате из градива других предмета у којима се у поступку решавања прво изражава формула у општим бројевима а затим замењују конкретне вредности, при чему се задатак формулише тако да га програмом треба решити у општем случају, у случају који претпоставља већи број улазних променљивих односно разликовање више могућих сценарија и слично;
- коришћењем одговарајућих алата и уз изражавање поступка обраде у програмском коду, планирају и имплементирају обраду задатог скупа података, као и табеларну и графичку презентацију обрађених података

ИКТ

- реализује креативне пројекте који укључују избор, коришћење и комбиновање више апликација (пожељно на низу уређаја) да би досегли изазовне циљеве укључујући прикупљање и анализу података и задовољавање потреба познатих корисника
- креира, поново користи, ревидира и проналази нову намену дигиталним продуктима намењеним познатој публици
- дизајнира, развија, објављује и представља радове помоћу информационо-комуникационе технологије примењујући сарадничке активности

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ

- користи различите врсте технологије на сигуран, етички, одговоран и безбедан начин, водећи рачуна о онлајн идентитету и приватности;
- препознаје непримерени садржај и/или нежељене контакте и штити се од њих
- активно учествује у спречавању електронског насиља и непримерене употребе ИКТ-а